

Situační a výhledová zpráva

PŮDA

- * Procento zornění se jen zvolna snižuje
- * Výrazné omezení vápnění vede k okyselování půd
- * Prodej státní půdy významně přispívá k oživení trhu s půdou
- * Ceny zemědělské půdy jsou výrazně nižší než v zemích EU
- * V méně příznivých oblastech (LFA) vymezených dle kritérií EU se nachází přibližně polovina ZPF

2003

Listopad

Vydává Ministerstvo zemědělství České republiky

Odbor rostlinné výroby MZe ČR

Odpovědný odborný redaktor:

Ing. Michaela Budňáková, MZe ČR

Ředitelka odboru:

Ing. Helena Macková, MZe ČR

Autoři:

Ing. Jiří Němec, CSc., VÚZE Praha
Ing. Marie Štolbová, CSc., VÚZE Praha
Ing. Eliška Vrbová, VÚZE Praha
Dr. Ing. Pavel Čermák, ÚKZÚZ Brno
Ing. Pavel Novák, VÚMOP Praha
Ing. Zdeněk Vašků, CSc., VÚMOP Praha

Zdroje informací, zpracovatelé podkladů

Ministerstvo zemědělství České republiky
Český úřad zeměměřický a katastrální
Praha
Český statistický úřad, Praha
Ministerstvo financí České republiky
Pozemkový fond České republiky
Výzkumný ústav zemědělské ekonomiky
Praha

Výzkumný ústav meliorací a ochrany
půdy, Praha
Ústřední kontrolní a zkušební ústav
zemědělský, Brno
Food and Agriculture Organization
Statistický úřad EU – EUROSTAT

Autoři touto cestou děkují za spolupráci všem uvedeným organizacím a jejich odborným pracovníkům.

Předkládaná situační a výhledová zpráva navazuje na předcházející zprávy Půda vydané v roce 1995, 1996 a 1999.

Souhrn situační a výhledové zprávy je k dispozici na síti Internet na adrese:
<http://www.mze.cz//>.

OBSAH

Seznam použitých zkratk	2
Úvod	2
Souhrn	3
Zemědělský půdní fond	4
Agrochemické zkoušení zemědělských půd	11
Majetkoprávní a užívatelské vztahy k půdnímu fondu	16
Pozemkové úpravy	17
Trh zemědělské půdy	18
Kategorizace zemědělského území	29
Přehled právních předpisů	33
Přílohy	36

SEZNAM POUŽITÝCH ZKRATEK

AZZP	Agrochemické zkoušení zemědělských půd
BPEJ	Bonitovaná půdně-ekologická jednotka
CC	Candidate Countries (kandidátské země)
ČSÚ	Český statistický úřad, Praha
ČÚZK	Český úřad zeměměřický a katastrální Praha
EC	Evropská komise
EU	Evropská unie
EUR	EURO, společná měnová jednotka EU
FAO	Food and Agriculture Organization (Organizace Spojených národů pro výživu a zemědělství)
HPJ	Hlavní půdní jednotka
IACS	Integrated Administrative Control System (Integrovaný administrativní kontrolní systém)
KVK	Kationtová výměnná kapacita
LFA	Less Favoured Areas (méně příznivé oblasti)
LV	List vlastnictví
MZe	Ministerstvo zemědělství České republiky
NAZV	Národní agentura pro zemědělský výzkum
NR	Nařízení Rady EU
NUTS	Klasifikační územní statistická jednotka (částka 33/99 Sb., opatření ČSÚ)
OP	Orná půda
SMS	Státní meliorační správa, od roku 2001 Zemědělská vodohospodářská správa
TTP	Trvalé travní porosty (louky + pastviny)
ÚCZP	Úřední cena zemědělské půdy
ÚKZÚZ	Ústřední kontrolní a zkušební ústav zemědělský, Brno
VÚMOP	Výzkumný ústav meliorací a ochrany půdy, Praha
VÚZE	Výzkumný ústav zemědělské ekonomiky, Praha
ZP	Zemědělská půda (orná půda, chmelnice, vinice, zahrady, ovocné sady, louky pastviny a půdy dočasně neobdělávané)
ZPF	Zemědělský půdní fond (zemědělská půda, rybníky s chovem ryb, závlahové nádrže, polní cesty, meliorační příkopy a ostatní plochy pro zemědělství)

ÚVOD

Situační a výhledová zpráva analyzuje a hodnotí půdní fond České republiky. Uvádí historický a současný rozsah, hodnotí kvalitu z hlediska bonitace a agrochemických vlastností zemědělské půdy. Zmiňuje majetkoprávní a uživatelské vztahy k půdnímu fondu. Předkládá kategorizaci zemědělského území ČR do zemědělských výrobních oblastí, do méně příznivých oblastí (LFA) a do vymezených zranitelných oblastí. Podává zevrubnou informaci o rozvoji trhu s půdou, cenách půdy a nájemného za poslední období. Tato zpráva byla sestavena z údajů známých do konce června 2003.

SOUHRN

Podíl zemědělské půdy činí 54 % celkové rozlohy půdního fondu ČR, z toho orná půda je na 39 % celkové výměry. Procento zornění se v průběhu posledních let jen velmi zvolna snižuje, a to z přibližně 75 % v roce 1991 na necelých 72 % v roce 2002. V průměru 15 zemí EU je zornění 52 %, kdy srovnatelné Německo s podílem zemědělské půdy 48 % celkové rozlohy půdního fondu má zornění 69 %, Francie s podílem zemědělské půdy 54 % z celkové rozlohy má zornění 62 %.

Kvalita zemědělského půdního fondu je měřena na základě bonitace zemědělského půdního fondu (ZPF). Průměrná hodnota výnosnosti¹ zemědělských půd je 42,2 bodů. Zhruba 60 % ZPF je na půdách méně až málo úrodných.

Vodní eroze ohrožuje více jak polovinu ploch zemědělské půdy. Podle odborníků z Výzkumného ústavu meliorací a ochrany půdy Praha se odhaduje, že poškozeno je kolem 1,4 mil. ha, z toho pak přibližně 450 tis. ha je poškozeno výrazně. Nebezpečí zvýšení rozsahu vodní eroze hrozí, pokud se potvrdí tendence výskytu vyšších denních srážkových úhrnů. Různým stupněm větrné eroze je v Čechách ohroženo potenciálně 23 % a na Moravě a ve Slezsku 41 % orné půdy.

Vývoj půdní reakce naznačuje stále výraznější trend okyselování půd. Je to způsobeno drastickým snížením spotřeby vápenatých hmot (cca na 1/10 stavu před rokem 1990). V rámci republiky pokleslo průměrné pH u orné půdy o 0,1 stupně. U půd trvalých travních porostů činí průměrný pokles 0,3 stupně. Obsah přístupného fosforu u orných půd se v průměru ČR snížil o 11 mg.kg⁻¹ půdy. U půd trvalých travních porostů je patrná v rámci ČR stagnace obsahu přístupného fosforu v půdě. Vývoj obsahu přístupného draslíku je jednoznačně negativní. Hmotnostní poměr draslíku k hořčíku se dále snižuje. Nelze proto očekávat problémy s výživou hořčíkem, ale poměry výrazně nižší než 1,0 svědčí o nedostatku draslíku a větší potřebě hnojení touto živinou. Obsah rizikových prvků v půdě není nebezpečný pro potravní řetězec, s výjimkou ojedinelých lokalit.

Majetkoprávní vztahy k zemědělskému půdnímu fondu jsou s výjimkou státní půdy celkem konsolidovány. Celkový půdní fond je rozdělen do 15 147 tis. pozemkových parcel s průměrnou výměrou 0,52 ha. Převážnou část zemědělské půdy vlastní fyzické osoby anebo různé typy soukromých společností a sdružení (přibližně 3500 tis. ha) a menší část zemědělské půdy (přibližně 700 tis. ha) vlastní stát. Právnícké osoby obhospodařují 74 % zemědělské půdy, fyzické osoby hospodaří na 26 % zemědělské půdy. Hlavním nástrojem k zajištění skutečného a identifikovatelného vlastnictví jsou pozemkové úpravy. K 31. 12. 2002 byly provedeny jednoduché pozemkové úpravy (JPÚ) se zápisem do katastru nemovitostí na 115 tis. ha a komplexní pozemkové úpravy (KPÚ) na 92 tis. ha. Od 1. 1. 2003 vstoupil v platnost nový zákon o pozemkových úpravách a pozemkových úřadech. V souvislosti se zánikem okresních úřadů došlo k reorganizaci pozemkových úřadů a jejich přiřazení k zemědělským agenturám Ministerstva zemědělství.

Trh se zemědělskou půdou do roku 2002 stagnoval, ale od roku 2002 dochází k jeho oživení. Významnou měrou k tomu přispívají prodeje zemědělských pozemků ve vlastnictví státu. Na trhu půdy se dosud uplatňují dva druhy cen půdy. Ceny úřední (pro daňové účely, prodej a koupi pozemků ve vlastnictví státu a pro provádění pozemkových úprav) jsou stanovené podle bonitace půdy a uveřejněné v cenových předpisech Ministerstva financí a Ministerstva zemědělství. Průměrná úřední cena za celou republiku je 5,24 Kč/m².

Ceny tržní vznikají na základě nabídky a poptávky. Průměrná tržní cena prodávané zemědělské půdy za roky 1993 až 2002 je 25,76 Kč/m². Průměrná cena pozemků nad 5 ha (tj. s předpokladem nákupu pro zemědělské využití) je za stejné období pouze 5,04 Kč/m². V ČR jsou tedy v porovnání se zeměmi EU tržní ceny půdy pro zemědělské využití nízké.

Z celkové rozlohy obhospodařované zemědělské půdy je 92 % pronajímáno. V porovnání se zeměmi EU je procento pronájmů v ČR skoro dvojnásobné. Výše nájemného u fyzických osob byla v roce 2002 v průměru 888 Kč/ha, u právníckých osob 590 Kč/ha. V porovnání se zeměmi EU je nájemné nízké. Lze předpokládat, že po vstupu ČR do EU po roce 2004 dojde k navýšení nájmu za zemědělskou půdu.

¹ Výnosnost, neboli čistý výnos je rozdíl mezi normativními příjmy z rostlinné výroby a normativními náklady vynaloženými na jejich dosažení. Hodnota výnosnosti půdy je vyjádřena indexem v rozpětí bodové stupnice od 6 do 100 bodů.

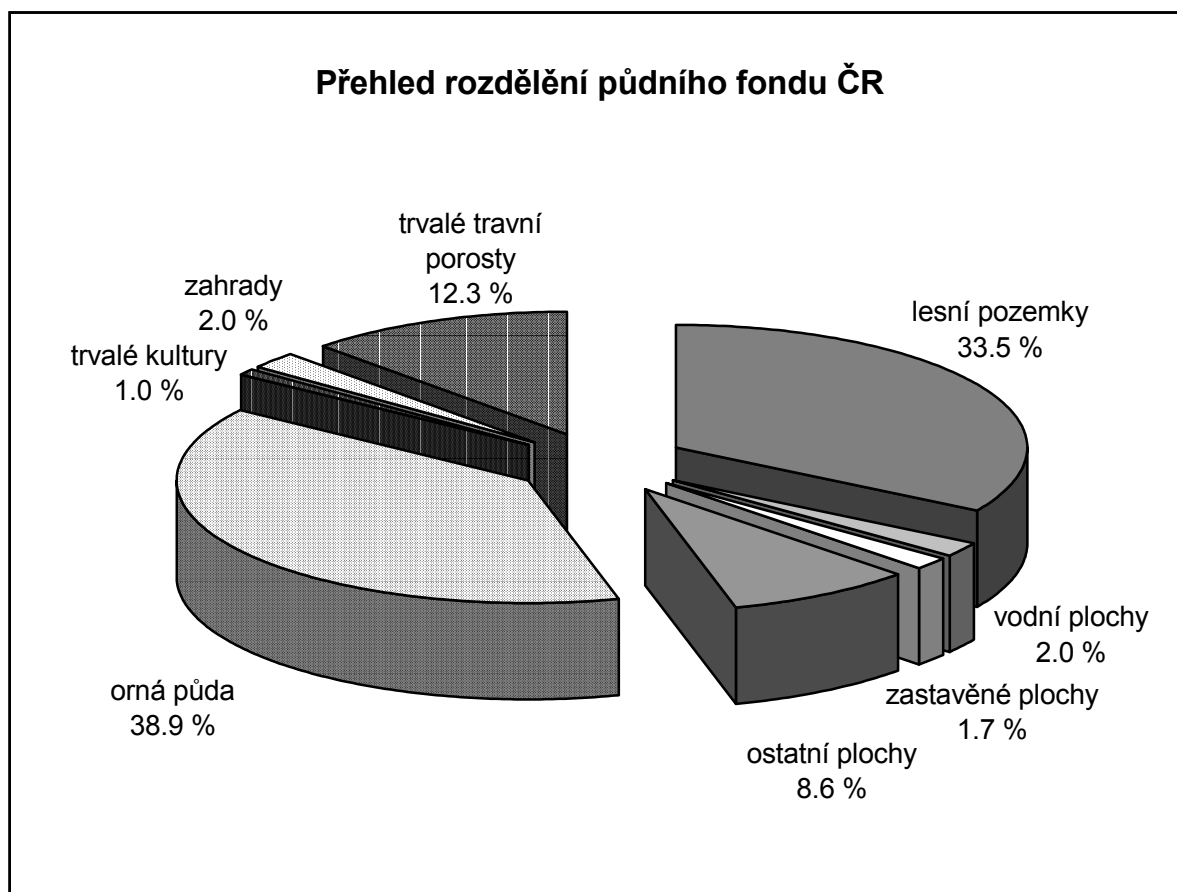
V současné době se na území ČR uplatňují tři typy kategorizace zemědělského území. Jsou to jednak zemědělské výrobní oblasti podle vyhlášky č. 213/1959 Úředních listů, dále méně příznivé oblasti podle připravovaného Horizontálního plánu rozvoje venkova ČR na základě nařízení rady EU č. 1257/1999 a nakonec zranitelné oblasti podle Nařízení vlády č. 103/2003 Sb., o stanovení zranitelných oblastí a používání a skladování hnojiv a statkových hnojiv, střídání plodin a provádění protierozních opatření v těchto oblastech (nitratová směrnice).

K prvnímu pololetí roku 2003 bylo v pozemkovém právu přijato anebo novelizováno více než 40 právních norem a předpisů.

ZEMĚDĚLSKÝ PŮDNÍ FOND

STAV ZEMĚDĚLSKÉHO PŮDNÍHO FONDU ČR

Celková výměra zemědělského půdního fondu České republiky k 31. 12. 2002 činí 4 273 tis. ha, což je přibližně 54 % celkové rozlohy půdního fondu ČR (7 887 tis. ha). Orná půda zaujímá 3 068 tis. ha, chmelnice 11 tis. ha, vinice 16 tis. ha, ovocné sady 48 tis. ha, zahrady 161 tis. ha a trvalé travní porosty (louky a pastviny) zaujímají 968 tis. ha.

Pramen: ČZÚK, 2003

Vývoj půdního fondu ČR od r. 1927 v tis. ha

ROK(1)	ZEM. PŮDA	ORNÁ PŮDA	CHMELNICE	VINICE	OVOCNÉ SADY	TRVALÉ KULTURY ²⁾	ZAHRADY	LOUKY ⁴⁾	PASTVINY ⁴⁾	TRVALÉ TRAVNÍ POROSTY ²⁾	LESNÍ PŮDA	CELKOVÁ VÝMĚRA PŮDY	ZP/obyvatele v ha	OP/obyvatele v ha	Procento zornění
1927	5 095	3 812	16	5	x	x	95 ³⁾	767	400	1167	x	x	0.49	0.36	74.82
1937	4 988	3 847	12	7	x	x	74 ³⁾	743	317	1060	2 353	7 887	0.46	0.35	77.13
1948	4 751	3 524	7	6	x	x	149 ³⁾	727	346	1073	2 407	7 886	0.53	0.40	74.17
1951	4 679	3 362	9	6	x	x	162 ³⁾	710	376	1086	2 507	7 886	0.52	0.37	71.85
1956	4 667	3 418	9	7	x	x	193 ³⁾	738	302	1040	2 524	7 886	0.50	0.36	73.24
1961	4 573	3 370	9	7	x	x	189 ³⁾	697	302	999	2 581	7 889	0.48	0.35	73.69
1966	4 513	3 352	9	8	48	66	147	657	291	948	2 599	7 889	0.46	0.34	74.27
1971	4 465	3 315	9	10	54	73	147	639	289	928	2 607	7 890	0.46	0.34	74.24
1976	4 444	3 316	10	12	54	76	149	615	286	901	2 613	7 890	0.44	0.33	74.62
1981	4 374	3 294	11	15	54	80	151	578	273	851	2 624	7 890	0.42	0.32	75.31
1986	4 327	3 269	11	16	53	80	155	567	256	823	2 627	7 890	0.42	0.32	75.55
1991	4 287	3 219	11	16	51	78	158	577	256	833	2 629	7 886	0.42	0.31	75.09
1992	4 284	3 185	11	16	51	78	158	602	262	864	2 629	7 886	0.42	0.31	74.35
1993	4 283	3 175	11	16	50	78	158	609	263	872	2 629	7 886	0.41	0.31	74.13
1994	4 282	3 173	11	16	50	78	158	610	263	873	2 629	7 886	0.41	0.31	74.10
1995	4 281	3 158	11	16	50	77	158	620	267	888	2 630	7 887	0.41	0.31	73.77
1996	4 280	3 143	11	16	50	77	159	630	272	901	2 630	7 887	0.41	0.31	73.43
1997	4 279	3 098	11	16	59	77	159	663	283	946	2 631	7 886	0.41	0.30	72.40
1998	4 280	3 091	11	16	50	77	159	668	285	953	2 631	7 886	0.41	0.30	72.22
1999	4 284	3 101	11	16	49	76	160	663	284	947	2 634	7 886	0.41	0.30	72.38
2000	4 280	3 082	11	16	49	76	160	-	-	961	2 637	7 886	0.41	0.30	72.00
2001	4 277	3 075	11	16	49	76	161	-	-	965	2 639	7 886	0.41	0.30	71.89
2002	4 273	3 068	11	16	48	75	161	-	-	968	2 643	7 886	0.41	0.30	71.80

Pramen: ČSÚ, ČÚZK

Poznámka: ¹⁾ V letech 1976 – 1996 údaj k 1. 1. daného roku, za roky 1971 a 1966 k 1. 4., za rok 1961 k 31. 12. 1960, za rok 1956 k 15. 12. 1965, za rok 1951 k 28. 1. 1951, za rok 1948 k 1. 3. 1948.

²⁾ Údaje jsou informativní, dílčí náčet je zaokrouhlený

³⁾ Ovocné sady a zahrady

⁴⁾ Od roku 2000 jsou statisticky vedené pouze trvalé travní porosty

Celkový úbytek zemědělské půdy od roku 1927 činí 822 tis. ha, tj. 19 % z. p.. K největším úbytkům docházelo v období padesátých až sedmdesátých let. Úbytek vznikl v důsledku záboru zemědělské půdy pro stavební činnost (průmyslové objekty, dopravní síť apod.) a pro důlní činnost (povrchové a podzemní doly). V důsledku úbytku převážně neúrodnějších půd se zemědělství začalo v sedmdesátých letech minulého století rozšiřovat směrem do méně příznivých oblastí.

Po roce 1990 je úbytek zemědělské půdy relativně malý a vcelku pravidelný (ročně přibližně o jeden tisíc hektarů). Je způsoben především převody do ostatních a stavebních ploch a do pozemků určených k plnění funkcí lesa (lesní půda). Zdánlivě nelogický přírůstek zemědělského půdního fondu v letech 1997 až 1999 (přírůstek o čtyři tisíce hektarů) vyplývá ze zpřesněné evidence půdy, kdy do kategorie zemědělské půdy jsou opět zařazeny plochy, vedené dříve jako ostatní půda.

Rozsah lesní půdy vykazuje v období 1990 až 2002 trvalý nárůst. Jen v menší míře jde o zalesňování málo produkčních půd. Větší část přírůstku vyplývá ze zpřesnění evidence a z převodu samovolně (náletově) zalesněných ploch, zejména v horských oblastech, z původní kategorie zemědělské půdy do půdy lesní.

Procento zornění se v průběhu posledních sedmdesáti let jen velmi zvolna snižuje a to z přibližně 75 % v roce 1927 na necelých 72 % v roce 2002. V porovnání s vyspělými zeměmi Evropské unie je přibližně o 25 % vyšší. Například v patnácti zemích EU dosahuje průměrný podíl zornění 52 %.

Ve srovnání s vyspělými evropskými zeměmi zaujímáme střední postavení ve výměře orné půdy (0,30 ha) a zemědělské půdy (0,41 ha) na obyvatele.

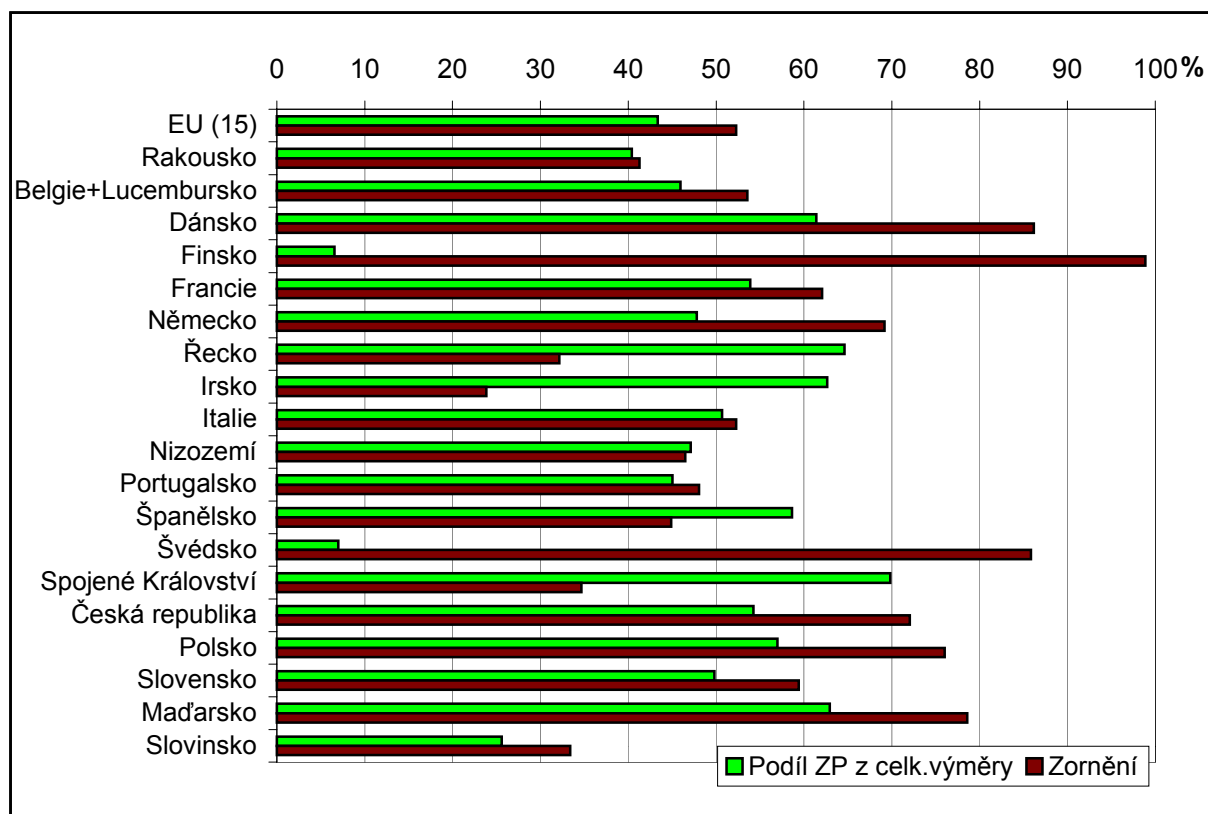
Základní údaje o zemědělském půdním fondu v EU a kandidátských zemích (CC) k roku 2000

	Rozloha	ZP	OP	Počet obyvatel	Hustota obyvatel	ZP/ob.	OP/ob.	Podíl ZP z celk. výměry	Zornění
	mil. ha	mil. ha	mil. ha	mil.	ob./km ²	ha	ha	%	%
EU (15)	324.27	140.63	73.50	376.72	116.2	0.37	0.20	43.37	52.27
Rakousko	8.39	3.39	1.40	8.08	96.4	0.42	0.17	40.42	41.27
Belgie+Lucembursko	3.31	1.52	0.82	10.69	322.6	0.14	0.08	45.95	53.55
Dánsko	4.31	2.65	2.28	5.32	123.5	0.50	0.43	61.43	86.17
Finsko	33.82	2.21	2.19	5.17	15.3	0.43	0.42	6.54	98.87
Francie	55.15	29.71	18.44	59.24	107.4	0.50	0.31	53.86	62.08
Německo	35.70	17.07	11.80	82.02	229.7	0.21	0.14	47.81	69.16
Řecko	13.20	8.53	2.74	10.61	80.4	0.80	0.26	64.63	32.14
Irsko	7.03	4.40	1.05	3.80	54.1	1.16	0.28	62.66	23.85
Itálie	30.13	15.27	7.98	57.53	190.9	0.27	0.14	50.68	52.28
Nizozemí	4.15	1.96	0.91	15.86	382.0	0.12	0.06	47.10	46.47
Portugalsko	9.20	4.14	1.99	10.02	108.9	0.41	0.20	45.03	48.04
Španělsko	50.60	29.67	13.32	39.91	78.9	0.74	0.33	58.63	44.89
Švédsko	45.00	3.15	2.71	8.84	19.7	0.36	0.31	7.01	85.82
Spojené Království	24.29	16.96	5.88	59.63	245.5	0.28	0.10	69.82	34.64
Česká republika	7.89	4.28	3.08	10.27	130.2	0.42	0.30	54.25	72.03
Polsko	32.33	18.41	13.99	38.61	119.4	0.48	0.36	56.96	76.00
Slovensko	4.90	2.44	1.45	5.40	110.2	0.45	0.27	49.81	59.40
Maďarsko	9.30	5.85	4.60	9.97	107.1	0.59	0.46	62.93	78.61
Slovinsko	2.03	0.52	0.17	1.99	98.2	0.26	0.09	25.58	33.40

Pramen: www.fao.org

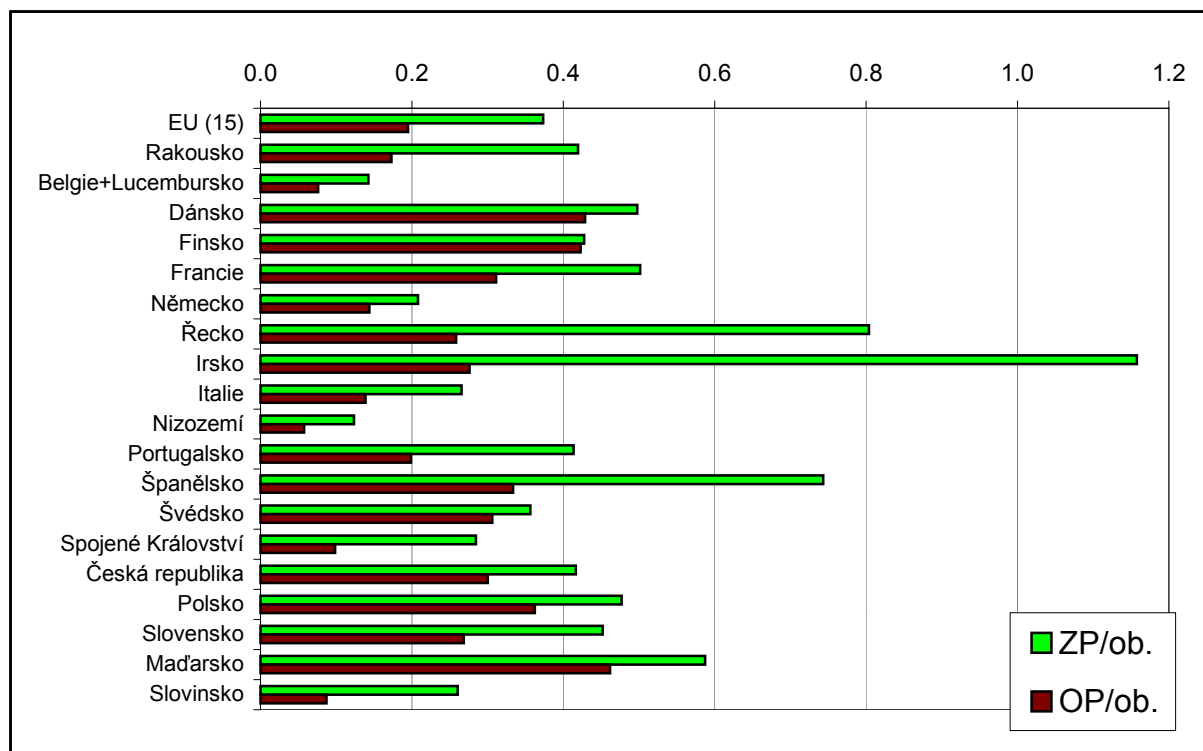
Výměra zemědělské půdy podle různých zdrojů (ČÚZK, Agrocensus, Eurostat a IACS) se značně různí. Je to dáno tím, že každý informační zdroj využívá jiný metodický postup šetření rozsahu zemědělského půdního fondu ČR.

Podíl ZP z celkové výměry a procento zornění v zemích EU a CC v roce 2000

Pramen: FAO, 2001

Podíl zemědělské a orné půdy na jednoho obyvatele v zemích EU a CC v roce 2000

Pramen: FAO, 2001

Údaje o výměře zemědělské půdy ČR podle různých zdrojů a účelů využití

Informační zdroj	Výměra půdy v ha	Účel použití
ČÚZK k 31. 12. 2002	z. p. 4 272 801 o. p. 3 068 239	Evidence půdní držby podle vlastníků a kultur (druh pozemku). Využití pro daňové účely podle zákona č. 338/1992 Sb. o dani z nemovitostí ve znění zákona č. 315/1993 Sb. a zákona č. 483/2001 Sb. a pro vymezení LFA podle NR č. 1257/1999
Agrocensus 2000 k 30. 9. 2000	z. p. 3 643 168 o. p. 2 757 258	Údaje ČSÚ získané z celoplošného zemědělského sčítání uživatelů půdy od výměry 1 ha obhospodařované půdy, v rámci celosvětového sčítání prováděného FAO
Eurostat k 31. 12. 2002	z. p. 3 652 028 o. p. 2 771 300 základní plocha o. p: 2 253 599	„Užitá zemědělská půda“ pro výpočet jednotkové platby na ha pro realizaci systému plateb podle NR č. 1251/1999
IACS k 31. 12. 2002	z. p. 3 709 427 o. p. 2 697 059	Integrovaný administrativní kontrolní systém pro poskytování podpor z fondů EU. Evidence uživatelů půdy podle půdních bloků nad 0,3 ha v ortofotomapách

Zpracoval: VÚZE, 2003

Kvalita zemědělského půdního fondu

Zemědělský půdní fond České republiky se převážně nachází v méně příznivých půdně klimatických podmínkách. Z celoevropského hlediska české zemědělství přináší k typu podhorskému až horskému.

Podle výsledků bonitace zemědělského půdního fondu (ZPF), která byla prováděna na počátku 70. let minulého století, je zhruba 60 % ZPF na půdách méně až málo úrodných. Nadprůměrně úrodných orných půd je přibližně 40 %, průměrných a podprůměrných orných půd je 54 % a pro agroekosystémy zcela nevhodných ploch je cca 6 %.

V nadmořské výšce nad 500 m n.m. se nachází více než 20 % zemědělského půdního fondu. Oblasti s vyšší nadmořskou výškou lze považovat za méně příznivé z hlediska provozování zemědělské činnosti. Díky poměrně vysoké hustotě obyvatelstva ČR má však zemědělská činnost tradici i v těchto oblastech a v omezeném rozsahu se provozuje až do výšek 1250 m n. m.

Problémem zemědělského obhospodařování je skeletovitost některých půd (silně skeletovitých je 4,5 %, slabě skeletovitých půd 24 %).

Zhutněním je ohroženo kolem 30 – 50 % všech zemědělských půd, a to převážně zhutněním technickým, způsobeným použitím nevhodné mechanizace.

Bonitace zemědělské půdy.

Kvalita zemědělské půdy v České republice se hodnotí prostřednictvím bonitace (bonita = dobrá jakost, hodnota).

Bonitace zemědělské půdy má na území našeho státu více než stoletou tradici. Zahrnuje v sobě poznatky z řady vědních oborů a je posledním krokem v kategorizaci zemědělských stanovištních podmínek z přírodního, produkčního a ekonomického hlediska. Bonitační klasifikace byla zpracována pro veškerou zemědělskou půdu bez rozlišení druhů pozemků (kultur). Výchozím podkladem byl komplexní průzkum půd, který byl zpracován v 60. letech minulého století a vlastní bonitační průzkum v terénu zpracovaný v 70. letech a jeho promítnutí do bonitačních map v měřítcích 1 : 5 000. Bonitace zemědělské půdy formou dalšího upřesňování (rebonitace) probíhá i v současnosti.

Za základní mapovací a oceňovací jednotku bonitační soustavy je považována tzv. bonitovaná půdně – ekologická jednotka (BPEJ). Rozumí se jí specifický územní celek, který má v důsledku vzájemného působení jednotlivých složek přírodního prostředí konkrétní agroekologické vlastnosti, projevující se určitou hodnotou produkčního potenciálu. Je tedy možno ke každé BPEJ přiřadit údaje o ekonomickém efektu, který je na daném stanovišti za daných přírodních podmínek v dané době dosahován. Soustava zahrnuje všechny charakteristické vlastnosti jednotlivých vzájemně odlišných stanovišť.

Bonitační oceňovací soustava obsahuje v současné době 2199 BPEJ. Každá konkrétní BPEJ je vyčleněna na základě podrobného vyhodnocení parametru klimatu, klasifikačního zařazení půdy, charakteristiky geologických substrátů, zrnitosti, skeletovitosti, vodního a vzdušného režimu půd, hloubky půdních profilů, svažitosti pozemků a jejich expozice. Každý z parametrů má číselný kód, konkrétní BPEJ je definována 5 místným kódem. Přiřazením parametrizovaných údajů o produkčním ekonomickém potenciálu je určena výnosová hodnota BPEJ.

Hodnota výnosnosti půdy je vyjádřena indexem v rozpětí bodové stupnice od 6 do 100 bodů. Nejnižší hodnotě 6 bodů odpovídá půda na příkrých svazích (nad 30 %), ve velmi nepříznivých klimatických podmínkách, pokrytá travním porostem. Nejvyšší hodnotu 100 bodů má černozem na spraši, středně těžká, hluboká více než 60 cm, s příznivým vodním režimem, v teplém, mírně vlhkém klimatickém regionu, na úplné rovině (oblast Haná, Hradec Králové).

Národní průměr bodové hodnoty výnosnosti veškeré půdy v ČR je 42,2 bodů.

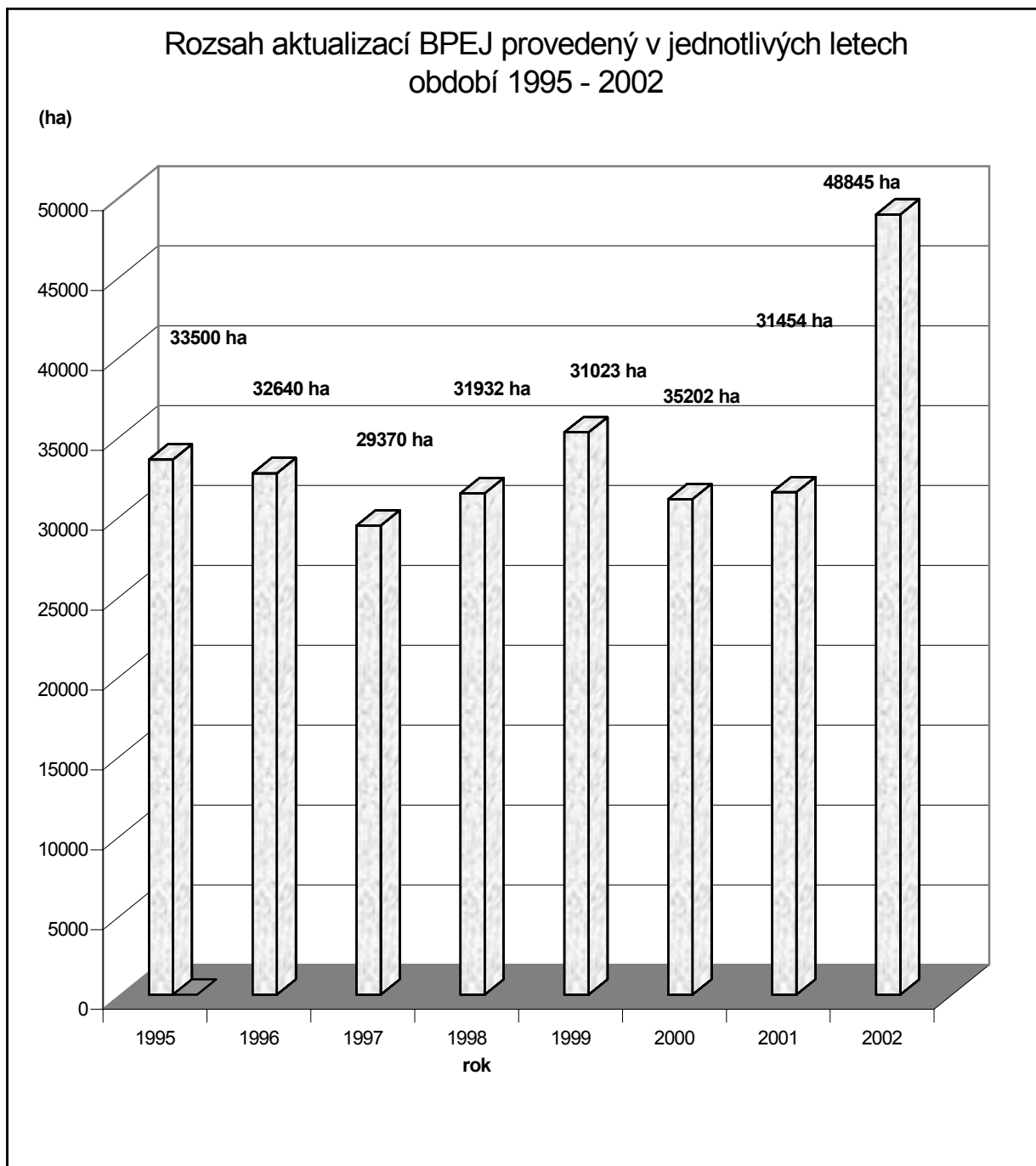
Aktualizace bonitovaných půdně-ekologických jednotek

Aktualizaci bonitovaných půdně-ekologických jednotek (tzv. rebonitaci) a dobonitaci dosud nebonitovaných pozemků zajišťuje vždy pozemkový úřad prostřednictvím odborné organizace. Odbornou organizací pro expertní posouzení je Výzkumný ústav meliorací a ochrany půdy, Praha (VÚMOP). VÚMOP zajišťuje metodické vedení specialistů pozemkových úřadů a vlastních činností tak, aby obsah celostátní databáze, v níž jsou BPEJ jednotně vedeny, nebyl znehodnocen. Rovněž udržuje soulad celostátní databáze s údaji katastru nemovitostí.

Koncem roku 2002 byla vydána vyhláška MZe č. 546/2002 Sb., kterou se mění vyhláška č. 327/1998 Sb., kterou se stanoví charakteristika bonitovaných půdně-ekologických jednotek a postup pro jejich vedení a aktualizaci. Touto vyhláškou se sjednocuje půdoznalecká terminologie na základě přijatého „Taxonomického klasifikačního systému půd České republiky“, tak aby se více přiblížila k obdobné terminologii používané v zemích EU. Současně nová vyhláška v plném rozsahu zohledňuje vydanou „Metodiku vymezení a mapování bonitovaných půdně-ekologických jednotek“, kterou vypracoval Výzkumný ústav meliorací a ochrany půdy, Praha.

Oddělení bonitace a mapování půd Výzkumného ústavu meliorací a ochrany půdy v roce 2002 zpracovalo pro pozemkové úřady aktualizaci bonitovaných půdně ekologických jednotek na 48 tis. ha zemědělské půdy a dále rozpracovalo 21 tis. ha zemědělských půd v 59 katastrálních územích.

Rozsah aktualizací BPEJ provedený v jednotlivých letech období 1995 – 2002

Pramen: VÚMOP Praha, 2003

Vodohospodářská zařízení

Kvalita zemědělského půdního fondu byla do značné míry ovlivňována a mnohdy zhodnocována výstavbou investičních vodohospodářských zařízení (odvodňovací a závlahové systémy).

V České republice bylo k 31. 12. 1990 provedeno odvodnění a následné rekultivace na 1084 tis. ha, tj. na přibližně $\frac{1}{4}$ zemědělské půdy. Rozsah vybudovaných závlah činil ke stejnému datu 155 tis. hektarů, tj. přibližně 4 % ZPF.

Rozsah odvodnění a závlah se od roku 1990 nezměnil, neboť všechny projekty a stavby po roce 1990 byly zastaveny. Současný rozsah vodohospodářských zařízení je uveden v tabulce č. 3 přílohy. Značná část odvodněných a rekultivovaných ploch se vlivem špatné nebo žádné údržby drenážních systémů v současnosti pozvolna vrací ke svému původnímu stavu. Některé z těchto ploch nejsou v současné době vůbec využívány. Přírozenou cestou se tak zvyšují plochy mokřadů.

Obdobná situace je u závlahových systémů. Převážná část, zejména velkoplošných závlahových systémů v Polabí a na jižní Moravě se nevyužívá, protože jejich provoz je neekonomický. Rozsáhlé vodní nádrže, původně určené k provozu závlah (Nové Mlýny, Rozkoš) tak slouží k jiným účelům.

Eroze půdy

Úrodnost půdy a kvalitu půdního fondu do značné míry ohrožuje a znehodnocuje vodní a větrná eroze.

Vodní eroze ohrožuje více jak polovinu ploch zemědělského půdního fondu, který potřebuje některý typ protierozní ochrany. O rozsahu skutečné (aktuální) vodní eroze neexistují přesné údaje. Podle odborníků z Výzkumného ústavu meliorací a ochrany půdy Praha se odhaduje, že poškozeno je kolem 1,4 mil. ha, z toho pak přibližně 450 tis. ha je poškozeno výrazně.

V posledních letech hrozí nebezpečí zvýšení rozsahu vodní eroze v důsledku rostoucích trendů výskytu vyšších denních srážkových úhrnů, a to i přes klesající celkový roční úhrn srážek.

Větrná eroze způsobuje každoročně značné škody hlavně v sušších a teplejších klimatických oblastech s lehkými půdami (zejména v Polabí a na jižní Moravě). Různým stupněm větrné eroze je v Čechách ohroženo potenciálně 23 % a na Moravě a ve Slezsku 41 % orné půdy.

AGROCHEMICKÉ ZKOUŠENÍ ZEMĚDĚLSKÝCH PŮD

Nedílnou součástí ukazatelů kvality zemědělské půdy jsou její agrochemické vlastnosti.

Agrochemické zkoušení zemědělských půd metodicky a organizačně zabezpečuje Ústřední kontrolní a zkušební ústav zemědělský (dále jen ÚKZÚZ), který organizuje odběr půdních vzorků, provádí analýzy, zpracovává výsledky a předává je k využití MZe, případně dalším orgánům státní správy a příslušným podnikatelům hospodařícím na zemědělské půdě. V minulosti bylo AZPP prováděno na základě zákona č. 61/1964 Sb. o rostlinné výrobě a vyhlášky MZe č. 119/1981 Sb. o agrochemickém zkoušení půd. V současné době je to podle zákona č. 156/1998 Sb. o hnojivech, pomocných půdních látkách, pomocných rostlinných přípravcích a substrátech a o agrochemickém zkoušení zemědělských půd. Podrobné podmínky AZPP upravuje vyhláška č. 275/1998 Sb. o agrochemickém zkoušení zemědělských půd a zjišťování vlastností lesních pozemků.

V průběhu celého trvání AZPP (od roku 1961) byly postupně prováděny organizační a metodické úpravy podle potřeb orgánů státní správy a zemědělských podniků. V současné době představuje systém agrochemického zkoušení zemědělských půd moderní systém kontroly půdní úrodnosti, jehož plasticita dovoluje v relativně krátké době podávat potřebné informace orgánům státní správy a podnikatelům hospodařícím na zemědělské půdě.

Základní soubor zjišťovaných půdních vlastností zahrnuje stanovení hodnoty půdní reakce (pH výměnné) a obsahu přístupných živin – fosforu, draslíku, hořčíku a vápníku. Výsledkem agrochemického zkoušení je dále stanovení půdního druhu, výpočet potřeby vápnění, výpočet aktuální kationtové výměnné kapacity (KVK), výpočet poměru kationtů K:Mg, výpočet procentického

zastoupení kationtů v sorpčním komplexu. Zákon č. 156/1998 Sb. o hnojivech, resp. vyhláška č. 275/1998 Sb., rovněž umožňuje v oprávněných případech (např. u vinic, chmelnic, ovocných sadů, zelenářských ploch) stanovení stopových prvků v půdě. U zemědělských pozemků s rizikem vstupu nežádoucích látek do potravního řetězce se sledují také rizikové látky (např. PAH, PCB aj.) a rizikové prvky (těžké kovy) v půdě.

Od roku 1990 se pro stanovení obsahu přístupných živin v půdě (P, K, Mg, Ca) používá jednotná chemická metoda Mehlich II, která byla od roku 1999 modifikována metodou Mehlich III.

V této kapitole jsou shrnuty a vyhodnoceny výsledky AZZP od roku 1990 až do současnosti. Tento časový úsek zahrnuje vyhodnocení dvou kompletních cyklů AZZP (1990 – 1992 a 1993 – 1998) a jednoho dosud probíhajícího a tudíž ještě nedokončeného. Proto se tedy v prozkoušené výměře zemědělské půdy objevuje mezi obdobími 1990 – 1992 a 1999 – 2002 značné snížení počtu hektarů, které se však významně změnilo po dokončení cyklu v roce 2004. Celkově se jedná o časový úsek, kdy české zemědělství stále ještě prochází strukturálními změnami, které mají za následek snižování základních vstupů do půdy tj. hnojiv, což se nutně projevuje na hodnotách sledovaných půdních vlastností.

Výsledky sledovaných půdních parametrů jsou shrnuty od roku 1990 a jsou rozčleněny podle jednotlivých druhů pozemků (kultur) – orná půda, chmelnice, vinice, ovocné sady, trvalé travní porosty (dále jen TTP). Z pohledu prostorového členění jsou výsledky uváděny za celou republiku a přes nově vzniklé vyšší územně správní celky (kraje). Podrobnější údaje uváděné až do jednotlivých okresů (i když jejich platnost k 31. 12. 2002 již oficiálně skončila) jsou k dispozici v ÚKZÚZ a jsou každoročně publikovány (www.ukzuz.cz).

Půdní reakce

Vývoj půdní reakce naznačuje stále výraznější trend okyselování půd u všech sledovaných druhů pozemků (kultur). Je to zejména vlivem drastického snížení spotřeby vápenatých hmot, jejichž množství používané k vápnění kleslo cca na 1/10 stavu oproti množství, které se používalo před rokem 1990. V rámci republiky pokleslo průměrné pH u orné půdy o 0,1 stupně a u půd TTP činí průměrný pokles

o 0,3 stupně. Uvedený pokles na tak velkém souboru vzorků z prozkoušené výměry představuje značnou změnu, která promítnutá do nižších správních celků až zemědělských podniků znamená v mnoha případech výrazné okyselení půd, vyžadující obnovení vhodného systému vápnění.

V rámci krajů vykázal největší snížení pH na orné půdě kraj Vysočina a Jihočeský kraj o 0,4 stupně a v dalších třech krajích o 0,2 – 0,3 stupně (Pardubický, Karlovarský a Moravskoslezský). U speciálních druhů pozemků (kultur) je výraznější snížení půdní reakce spíše ojedinělé. U chmelnic nutno jmenovat Liberecký kraj, u ovocných sadů Jihočeský kraj. U TTP došlo k výraznému poklesu pH v Jihočeském, Moravskoslezském a Olomouckém kraji (tabulka č. 4 v příloze).

Mnohem názornější změny půdní reakce jsou podle kritérií hodnocení pH než posuzování pH v absolutních hodnotách. U orné půdy v rámci ČR došlo k přesunu více než 12 % ploch s neutrální reakcí do kategorie slabě kyselých a kyselých půd (11,24 %), mírně se zvýšil také podíl půd s alkalickým a silně alkalickým pH (skoro o 1 %). Největší přesuny do kyselé oblasti pH byly zaznamenány v krajích Jihočeském, Karlovarském, Pardubickém, Moravskoslezském a kraji Vysočina. Ve všech vyjmenovaných případech se jedná o více než 16 % výměry. I v ostatních krajích, kde jsou změny menší, se vesměs jedná zejména o přesuny do kyselejších kategorií.

U speciálních kultur (druhů pozemků) není tendence okyselování jednoznačná. I když okyselování převažuje, jsou patrné i případy přesunu do kategorie silně alkalických půd – chmelnice kraj Středočeský a Olomoucký, vinice a ovocné sady kraj Ústecký.

U TTP je opět jednoznačná tendence okyselování, výraznější než u orných půd. Posun z kategorie alkalické a neutrální do kyselejších činí za republiku více než 18 % ploch. Z krajů přesahujících tento podíl je možno jmenovat Jihočeský, Pardubický, Vysočinu, Olomoucký a Moravskoslezský.

Obsah přístupného fosforu (P)

Obsah přístupného fosforu u orných půd se od roku 1990 v průměru ČR snížil o 11 mg.kg⁻¹ půdy. Prakticky ve všech krajích došlo k mírnému až výraznému poklesu, největšímu v Karlovarském, Jihomoravském a Pardubickém kraji (o 16 až 25 mg P.kg⁻¹ půdy). Ve Středočeském kraji se obsah fosforu v půdě nezměnil.

V půdách speciálních druhů pozemků (kultur) není pokles obsahu fosforu tak výrazný jako na orné půdě, v některých případech je patrná i tendence nárůstu (chmelnice +22 mg P). Vinice vykazují v průměru pokles obsahu P v půdě. Na této změně se významně podílí vinice Jihomoravského kraje. V půdách ovocných sadů obsah fosforu v průměru klesl. Pokles je patrný ve většině krajů, ale ve Středočeském kraji s výrazně větším podílem sadů obsah P v půdě na druhé straně silně vzrostl viz. tabulka č. 4 přílohy.

U TTP je patrná v rámci ČR stagnace obsahu přístupného fosforu v půdě. Největší pokles zaznamenal kraj Jihomoravský (-36 mg P) a kraje Zlínský a Pardubický (pokles o 22 až 24 mg P), naopak v některých krajích byly zjištěny vzestupy hodnot.

Kategorizace obsahu přístupného fosforu u orné půdy podle kritérií hodnocení fosforu má v rámci republiky mírně se zhoršující tendenci. Dokládá to zejména nárůst kategorie půd s nízkým obsahem přístupného fosforu cca o 8 %. Podle krajů je vývoj změn různorodější, ale převaha přesunu půd do kategorií horší zásobenosti je zřetelná. Nejvyšší vzestup půd s nízkým obsahem fosforu, o více než 16 %, je v kraji Jihomoravském a Zlínském. Po nich je ještě nutno jmenovat kraje Karlovarský a Ústecký. Podíl půd s nízkou zásobou přístupného fosforu se zvyšoval také u vinic a ovocných sadů. Pouze chmelnice vykazují v průměru republiky snížení podílu půd s nízkou zásobou fosforu a naopak nárůst podílu půd v kategorii dobrého obsahu. U půd TTP nejsou změny jednoznačné, na úkor vyhovujícího a dobrého obsahu P vzrostl podíl půd s nízkým, ale i vysokým obsahem.

Obsah přístupného draslíku (K)

Vývoj obsahu přístupného draslíku je jednoznačně negativní v půdách všech druhů pozemků (kultur). V průměru ČR poklesl na orné půdě obsah draslíku o 56 mg.kg⁻¹ půdy, o více než 60 mg v krajích Středočeském, Plzeňském, Ústeckém, Karlovarském, Pardubickém a kraji Vysočina. V Moravskoslezském kraji byl zaznamenán pokles dokonce o 93 mg K v půdě. Nejmenší pokles obsahu draslíku prokázal Jihomoravský kraj s průměrným poklesem o 26 mg.

Výrazné zhoršení stavu v zásobenosti draslíkem signalizují i chmelnice, Liberecký kraj -355 mg K a vinice, Jihomoravský kraj -100 mg K. U ovocných sadů není tendence tak jednoznačná, průměrný pokles za republiku činí 66 mg K a je ovlivněn většími výměrami ovocných sadů ve Středočeském, Ústeckém a Jihomoravském kraji viz. tabulka č. 4 přílohy.

Vývojová tendence v zásobenosti půdy draslíkem je nejpříznivější u TTP. Republikový průměr vykazuje pouze mírný pokles, větší pokles hodnot je patrný pouze v krajích Středočeském, Pardubickém a kraji Vysočina. V ostatních krajích se průměrné hodnoty draslíku příliš nemění nebo i vzrůstají.

Relativní vyjádření podle kritérií hodnocení je u draslíku velmi jednoznačné a není zde zaznamenáváno takové kolísání jako např. u fosforu. U orné půdy lze velmi silnou negativní tendenci prokázat v rámci celé ČR přesunem téměř 20 % výměry z kategorií dobrý, vysoký a velmi vysoký obsah do kategorií nízký a vyhovující obsah. Nárůst výměry v součtu těchto dvou nejhůře zásobených kategorií o více než 20 % vykazují kraje Středočeský, Jihočeský, Plzeňský, Karlovarský, Liberecký, Pardubický a Moravskoslezský. I při tomto hodnocení jsou patrné nejmenší přesuny mezi kategoriemi zásobenosti v Jihomoravském kraji.

Obdobný vývoj je rovněž u speciálních druhů pozemků (kultur). U chmelnic je výrazný přesun z kategorie velmi vysokého obsahu, u vinic z vysokého a velmi vysokého obsahu do kategorií s nižším obsahem draslíku. U ovocných sadů je největší přesun výměry do kategorie vyhovujícího obsahu. U půd TTP jsou podle krajů změny mezi kategoriemi zásobenosti velmi různorodé, tj. přesuny do kategorií nejhůře zásobených i opačně. Průměrné změny za celou ČR jsou proto malé.

Obsah přístupného hořčíku (Mg)

Vývojový trend obsahu přístupného hořčíku na orné půdě i dalších druzích pozemků (kulturách) není jednoznačný, vykazuje stagnaci, mírné snížení nebo zvýšení hodnot. Tento stav do jisté míry souvisí s úbytkem jiných, aktivnějších kationtů v sorpčním komplexu, především draslíku a v poslední době i vápníku. Na jejich místo nastupuje jinak méně aktivní hořčík a zvyšuje se tím jeho podíl v sorpčním komplexu. Průměrné obsahy v ČR, pocházející z velkých souborů hodnot, nevykazují výraznější změny, rozdíly v rámci krajů jsou již větší a v bývalých okresech je možno zaznamenat i změny na úrovni 50 mg.kg^{-1} a více. Výše uvedená různorodost změn je patrná i při klasifikaci výsledků podle kritérií hodnocení. Průměrné republikové hodnoty u orné půdy, vinic a TTP signalizují zvýšení výměry v kategorii dobrého obsahu, u chmelnic se výrazně snížil podíl půd s nízkým obsahem hořčíku. Tento stav je tedy možno hodnotit jen velmi obecně, a to jako mírně pozitivní tendenci.

Obsah přístupného vápníku (Ca)

Vývojový trend obsahu přístupného vápníku v půdě není výrazný, ale je jednoznačný. Vzhledem k množství přístupného vápníku v půdě, které se měří v tisících miligramů. kg^{-1} půdy, lze hovořit o mírném snižování (cca 5 – 10 %) obsahu vápníku v půdách. Tato situace velice dobře koresponduje s jasně patrnými změnami hodnot pH půdy. Na orné půdě je ve všech krajích patrné snížení obsahu přístupného vápníku v průměru přibližně o 200 mg.kg^{-1} půdy. Obdobné, jen poněkud větší, jsou i změny u TTP (průměrný pokles o více než 500 mg Ca). Jistá tendence poklesu hodnot byla zjištěna rovněž u chmelnic a ovocných sadů, pouze vinice s převažující výměrou v Jihomoravském kraji vykázaly vzestup ($+286 \text{ mg Ca}$). Jihomoravské vinice jsou však převážně situovány na vápenitých půdách s vysokým obsahem vápníku, u nichž nelze okyselování či úbytek vápníku předpokládat.

Tendence okyselování půd vlivem značné absence vápnění a s tím souvisejícího postupného snižování obsahu přístupného Ca v půdě je patrná i z kategorizace podle kritérií hodnocení. Kromě vinic, existují u všech ostatních druhů pozemků (kultur), především u orné půdy a TTP, přesuny výměr z kategorií velmi vysokého, vysokého a dobrého obsahu do obsahu vyhovujícího a nízkého.

Poměr K : Mg

Hmotnostní poměr draslíku k hořčíku se dále snižuje. Průměrné údaje za územní celky (kraje) klesají pod hodnotu 1,6 a tím přecházejí z poměru nevyhovujícího a vyhovujícího do poměru dobrého. Při tomto poměru nelze sice očekávat problémy s výživou hořčíkem, ale poměry výrazně nižší než 1,0 svědčí o nedostatku draslíku a větší potřebě hnojení touto živinou.

Obsah rizikových prvků v půdě

V letech 1990 – 1992 byl vytvořen základ databáze obsahu rizikových prvků v půdách ČR. Z odběrů prováděných v rámci AZPP byl z každých přibližně 100 ha zemědělské půdy analyzován jeden směsný vzorek půdy na obsah rizikových prvků. U všech vzorků byl v roce 1990 ve výluhu 2M HNO_3 stanoven obsah Pb, Cd, Cr a analyzátořem TMA celkový obsah Hg. U některých vybraných vzorků byly (opět ve výluhu 2M HNO_3) stanoveny obsahy také Cu, Ni a Zn. V roce 1994 přibylo stanovení As, Be a Co a od roku 1998 i Mo. Základ databáze v roce 1993 činil cca 32 000 zanalyzovaných vzorků orniční vrstvy zemědělských půd. Přehledné výsledky analýz ve výluhu 2M HNO_3 od roku 1990 do roku 2002 jsou uvedeny v tabulce. Z ní je patrné, že k častějšímu překročení limitních hodnot dochází na lehkých půdách (12,5 % vzorků u V, 11,2 % u Cd a 11,0 % u As). Na ostatních půdních druzích byly nadlimitní hodnoty zjištěny pouze u arzenu (4,1 % případů). Na základě provedených analýz lze říci, že cca 5 % ploch zemědělských půd překračuje povolený limit obsahu rizikových prvků.

Rizikové prvky v zemědělských půdách ČR za období 1990 až 2002 (výluh 2M HNO₃)

Prvek	Maxim. přípustná hodnota podle vyhl. MŽP č. 13/94 Sb.		Průměrný obsah mg. kg ⁻¹	Počet analyz. vzorků	Procento nadlimitních vzorků		
	lehká půda	ostatní druhy půd			lehká půda	ostatní druhy půd	celkem (všechny půdy)
As	4,5	4,5	2,12	4183	11,0	4,1	5,0
Be	2,0	2,0	0,50	21080	0,2	0,4	0,4
Cr	40	40	7,43	45210	4,9	1,5	2,0
Cd	0,4	1,0	0,24	45224	11,2	1,0	2,4
Co	10	25	5,74	26926	3,5	0,2	0,6
Cu	30	50	8,80	40977	0,5	0,7	0,6
Hg *	0,6	0,8	0,11	37289	0,4	0,8	0,7
Mo	5,0	5,0	0,05	1338	0,0	0,0	0,0
Ni	15	25	6,43	39894	5,7	1,5	2,1
Pb	50	70	18,83	45236	0,9	1,3	1,3
V	20	50	11,18	24840	12,5	0,2	1,8
Zn	50	100	19,92	41025	2,0	0,6	0,8

Pramen: ÚKZÚZ Brno, 2003

Poznámka: * uvedené hodnoty vyjadřují celkový obsah Hg

V roce 1998 se přistoupilo na stanovení obsahu rizikových prvků (As, Be, Cd, Cu, Mo, Ni, Pb a Zn) v extraktu lučavky královské, ke kterým přibyl v roce 1999 Co a V. Jak je patrné z tabulky, z dosud zanalyzovaných vzorků je překročena platná limitní hodnota opět hlavně na lehkých půdách (Cr a Ni v 7,7 % případů). U těchto prvků je zaznamenáno i nejvyšší procento nadlimitních hodnot na ostatních půdních druzích.

Rizikové prvky v zemědělských půdách ČR za období 1998 až 2002 (extrakt lučavkou královskou)

Prvek	Maxim. přípustná hodnota podle vyhl. MŽP č. 13/94 Sb.		Průměrný obsah mg. kg ⁻¹	Počet analyz. vzorků	Procento nadlimitních vzorků		
	lehká půda	ostatní druhy půd			lehká půda	ostatní druhy půd	celkem (všechny půdy)
As	30	30	7,65	1848	0,0	1,5	1,4
Be	7	7	1,37	1947	0,0	0,0	0,0
Cd	0,4	1	0,27	2078	4,4	1,8	2,1
Co	25	50	12,41	1953	4,0	1,2	1,5
Cr	100	200	53,99	2078	7,7	3,5	4,0
Cu	60	100	21,21	2078	0,5	1,0	0,9
Mo	5	5	0,35	559	0,0	0,0	0,0
Ni	60	80	35,16	2078	7,7	4,1	4,4
Pb	100	140	22,41	2078	0,0	0,6	0,6
V	150	220	53,68	1927	0,0	0,8	0,7
Zn	130	200	68,94	2078	1,5	1,4	1,4

Pramen: ÚKZÚZ Brno, 2003

Zvýšené koncentrace rizikových prvků mohou být původu antropogenního či geogenního. K vyhodnocení zátěže jednotlivých pozemků je nutno přistupovat individuálně, se zřetelem na původ zátěže, půdní druh a způsob využívání pozemku. Z výsledků analýz vyplývá, že zemědělské půdy ČR nejsou po stránce obsahu těžkých kovů v naprosté většině případů nebezpečné pro potravní řetězec.

MAJETKOPRÁVNÍ A UŽIVATELSKÉ VZTAHY K PŮDNÍMU FONDU

Půdní fond ČR je vlastnický značně roztráštěn. K 1. 1. 2003 je evidován na 4 875 860 listech vlastnictví (LV). Je rozdělen do 15 146 737 pozemkových parcel. Převážnou část zemědělské půdy, tj. více než 3500 tis. ha vlastní fyzické osoby nebo různé typy obchodních společností a sdružení. Přibližně 700 tis. ha zemědělské půdy je ve vlastnictví státu. Tuto půdu spravuje Pozemkový fond ČR.

Struktura hospodařících subjektů podle výměry zemědělské půdy

Velikostní skupina (ha)	Počet subjektů	Výměra zemědělské půdy (ha)	Podíl na úhrnu zemědělské půdy (%)
0	2 754	0	0,00
0-1	13 614	5 137	0,14
1-3	13 479	23 210	0,64
3-5	4 940	18 592	0,51
5-10	6 225	43 317	1,19
10-20	5 345	74 434	2,04
20-30	2 319	56 162	1,54
30-50	2 060	78 616	2,16
50-100	1 844	128 595	3,53
100-500	2 007	444 410	12,2
500-1000	752	555 146	15,24
1000-2000	743	1 046 879	28,74
2000-3000	278	667 552	18,32
3000 a více	127	501 111	13,75
Celkem	56 487	3 643 168	100,00

Zdroj: ČSÚ, Agrocenzus 2000

Zemědělský půdní fond obhospodařuje přibližně 54 158 tis. subjektů. Podle údajů Agrocenzu 2000 je z toho přibližně 51 473 fyzických osob a 2 685 tis. právnických osob.

Fyzické osoby – samostatně hospodařící rolníci obhospodařují téměř 26 % zemědělské půdy (934 tis. ha). Zbývajících 74 % (2721 tis. ha) zemědělské půdy obhospodařují právnické osoby:

- společnosti s ručením omezeným, 22 % zemědělské půdy,
- akciové společnosti rovněž 22 % zemědělské půdy,
- družstva necelých 30 % zemědělské půdy.

Zemědělská družstva o výměře několika tisíc hektarů se většinou přetransformovala na menší celky. Státní statky byly postupně zprivatizovány právnickými a fyzickými osobami. Vytvořila se nová forma zemědělských podniků fyzických osob – samostatně hospodařící rolníci (SHR).

Struktura hospodařících subjektů na zemědělské půdě podle formy vlastnictví

Právní forma respondentů	Obhospodařovaná z. p.				Průměrná výměra z. p. (ha)	
	ha		%		1995	2000
	1995	2000	1995	2000		
Fyzické osoby celkem	822 518	934 137	23,2	25,8	39,5	38,8
z toho – SHR	765 272	849 292	21,6	23,5	38,9	42,2
Právnické osoby celkem	2 721 518	2 680 683	76,8	74,2	1 136,3	1 036,2
z toho – obchodní společnosti	995 815	1 578 881	28,1	43,7	832,6	914,8
z toho – s. r. o.	714 358	783 707	20,2	21,7	755,9	669,3
– a. s.	268 899	779 707	7,6	21,6	1 205,8	1 502,3
Družstva	1 665 724	1 059 444	47,0	29,3	1 507,4	1 465,3
Respondenti celkem	3 544 036	3 614 820	100,0	100,0	152,7	135,7

Pramen: Agrocenzus 2000

Nejdynamičtější podnikatelskou formou v našem zemědělství v uplynulém období byly akciové společnosti, jejichž podíl na celkové výměře obhospodařované půdy vzrostl ze 7,6 % v roce 1995 na 21,6 % v roce 2000, tzn. téměř trojnásobně. V akciové společnosti se v průběhu 90. let minulého století transformovala podstatná část družstev, jejichž podíl na příslušné výměře obhospodařované půdy se snížil ze 47 % na 29,3 %. Zároveň se poněkud snížil i analogický podíl všech právnických osob o 2,6 %. O tuto veličinu se zvýšil podíl fyzických osob, který v daném případě (respondenti s výměrou od 1 ha z. p.) přesáhl čtvrtinu obhospodařované zemědělské půdy.

Vývoj podnikatelské struktury v našem zemědělství v období 1995 – 2000, tj. období, které sleduje Agrocensus ČR, se vyznačoval i významnými změnami ve velikostním složení. Převažovala tendence k poklesu průměrné velikosti zemědělských podniků, projevující se u všech podnikatelských subjektů s výměrou nad prahovou hodnotou – pokles ze 153 ha na 136 ha. K poklesu dochází v průměru u fyzických i právnických osob. Pouze u SHR resp. akciových společností se průměrná výměra zvýšila z 39 ha na 42 ha resp. z 1 206 ha na 1 502 ha.

POZEMKOVÉ ÚPRAVY

Pozemkové úpravy jsou hlavním nástrojem zajištění skutečného a identifikovatelného vlastnictví, završují restituční proces a obnovu soukromého vlastnictví půdy. Současně se jimi zajišťují podmínky pro zlepšení životního prostředí, ochranu a zúrodnění půdního fondu, vodní hospodářství a zvýšení ekologické stability krajiny.

Výsledky pozemkových úprav slouží pro obnovu katastrálního operátu (podle zákona č. 344/1992 Sb., o katastru nemovitostí České republiky, ve znění pozdějších předpisů) a jako závazný podklad pro územní plánování (podle zákona č. 50/1976 Sb., o územním plánování a stavebním řádu, ve znění pozdějších předpisů).

Stav provedených jednoduchých a komplexních pozemkových úprav v jednotlivých okresech ČR je uveden v tabulce č. 6 přílohy.

Od 1. 1. 2003 vstoupil v platnost nový zákon č. 139/2002 Sb. o pozemkových úpravách a pozemkových úřadech a o změně zákona č. 229/1991 Sb., ve znění pozdějších předpisů (dále jen zákon o pozemkových úpravách a pozemkových úřadech).

V rámci reformy veřejné správy a se zánikem okresních úřadů dnem 1. 1. 2003 vstoupila do života také nová organizace pozemkových úřadů. Tyto úřady jsou nyní součástí Ministerstva zemědělství.

Soustavu pozemkových úřadů Ministerstva zemědělství jako organizační složky státu tvoří 77 pozemkových úřadů, které se zřizují jako správní úřady pro výkon činností uvedených v příslušném ustanovení zákona, přičemž názvy pozemkových úřadů a jejich územní působnost se uvádějí v příloze k zákonu č. 139/2002 Sb. a ústřední pozemkový úřad, který vykonává činnosti opět jmenované v dalším ustanovení zákona.

Podle nového zákona je vázána územní působnost pozemkových úřadů na území bývalých okresů. Vyhláška MZe č. 545/2002 Sb. o postupu při provádění pozemkových úprav, přináší některé změny oproti původnímu stavu.

Jednou z činností „Zemědělských agentur a pozemkových úřadů“ v nejbližším období je lustrace pozemků v rozsahu dohodnutém s Pozemkovým fondem ČR, dokončování restitučních případů a vyjasňování vlastnických vztahů k pozemkům v rámci pozemkových úprav. Nad rámec zákonem vymezené činnosti se „pozemkové úřady“ podílí na zpracování IACS, který bude využíván při poskytování podpor a dotací z fondu Evropské unie.

TRH ZEMĚDĚLSKÉ PŮDY

Monitoring trhu s půdou v České republice systematicky provádí Výzkumný ústav zemědělské ekonomiky Praha od roku 1996 ve vybraném souboru 24 katastrálních úřadů ČR. Výběrové šetření tržních cen a vývoje trhu s půdou zachycuje období od roku 1993 až do současnosti, tak jak jsou evidovány v kupních smlouvách kupujících (nabyvatelů).

Ceny půdy

V České republice se uplatňují dva druhy cen zemědělské půdy.

Ceny úřední

Pro daňové účely, pro prodej a koupi pozemků ve vlastnictví státu a pro provádění pozemkových úprav se používají ceny úřední, zjištěné na základě cenových předpisů Ministerstva financí a Ministerstva zemědělství. Vyhláška Ministerstva financí č. 540/2002 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení zákona č. 151/1997 Sb., o oceňování majetku a o změně některých zákonů (zákon o oceňování majetku) uvádí v příloze č. 19 k vyhlášce základní ceny zemědělských pozemků pro 2 199 bonitovaných půdně ekologických jednotek (BPEJ).

Průměrná úřední cena za celou republiku je 5,24 Kč/m². Nejnižší jednotková cena v této vyhlášce je 0,70 Kč/m². Nejvyšší jednotková cena je 14,81 Kč/m². Tato nejvyšší jednotková cena je pro kód BPEJ 3 03 00, tj. černozem na spraši v třetím klimatickém regionu. V příloze č. 20 k vyhlášce jsou uvedeny srážky a přírázky, kterými se upravují základní ceny zemědělských pozemků.

Ve vyhlášce Ministerstva zemědělství č. 463/2002 Sb., kterou se stanoví seznam katastrálních území s přiřazenými průměrnými základními cenami zemědělských pozemků, jsou uvedeny průměrné ceny pozemků stanovené váženým průměrem ze všech BPEJ, které se nachází na území oceňovaného katastrálního území. Tyto průměrné ceny slouží k vyčíslení daně z pozemků podle zákona č. 338/1992 Sb., o dani z nemovitostí ve znění zákona č. 315/1993 Sb., a zákona č. 483/2001 Sb.. Průměrné ceny pozemků, jakož i ceny podle jednotlivých BPEJ, mohou sloužit i ke stanovení výše sazby nájmu ze zemědělské půdy. Průměrné ceny zemědělské půdy jednotlivých NUTS IV (bývalé okresy) stanovené podle vyhlášky č. 463/2002 Sb., jsou uvedeny v tabulce č. 1 přílohy.

Pro účely trhu se zemědělskými pozemky, tj. koupě a prodeje, jakož i pro stanovení daně z příjmu z prodeje pozemků slouží tržní ceny zemědělských pozemků.

Tržní ceny

Na základě analýzy více než 60 tisíc získaných údajů o tržních cenách lze jednoznačně konstatovat, že na výši tržní ceny má prvořadý vliv poloha pozemku, velikost pozemku a účel využití kupovaného pozemku.

Průměrná tržní cena zemědělské půdy bez ohledu na polohu, velikost pozemků a účel využití v jednotlivých letech od roku 1993 do roku 2002 značně kolísá. V roce 1993 průměrná tržní cena byla 13,48 Kč/m², tj. 2,7 krát větší než úřední cena zemědělské půdy. V roce 2002 průměrná tržní cena byla již 34,56 Kč/m², tj. 6,9 krát větší než úřední cena zemědělské půdy. V dlouhodobém průměru za období 1993 až 2001 byla průměrná tržní cen 25,76 Kč/m², tj. 5,1 krát větší než úřední cena zemědělské půdy.

Průměrná tržní cena prodávané zemědělské půdy v ČR (1993 – 2002)

Rok	1993	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	1993 – 2002
Cena v Kč/m ²	13,48	16,47	19,60	18,26	28,01	31,84	25,42	27,41	34,56	32,31	25,76

Pramen: Výběrové šetření VÚZE

Zcela jiná situace nastává při hodnocení průměrné tržní ceny zemědělských pozemků zatříděných podle velikosti prodávané výměry a předpokládaného využití kupovaných pozemků. Tržní ceny pozemků byly rozděleny podle velikosti prodávané výměry do třech základních kategorií:

- tržní ceny pozemků do 1,0 ha. Tyto pozemky se nakupují převážně pro jiné než zemědělské využití, z 95 % se využívají pro stavební účely,
- tržní ceny pozemků v rozmezí 1,0 až 5,0 ha. Tyto pozemky se nakupují ze 45 – 60 % pro jiné než zemědělské využití, zbytek je pro zemědělské využití,
- tržní ceny pozemků s výměrou nad 5,0 ha. Tyto pozemky se nakupují z 85 % pro zemědělské využití k produkci tržních komodit, zbývající část kolem 15 % se nakupuje pro jiné než zemědělské využití

Vývoj tržních cen zemědělské půdy (Kč/m²) podle velikostních kategorií prodávaných pozemků)

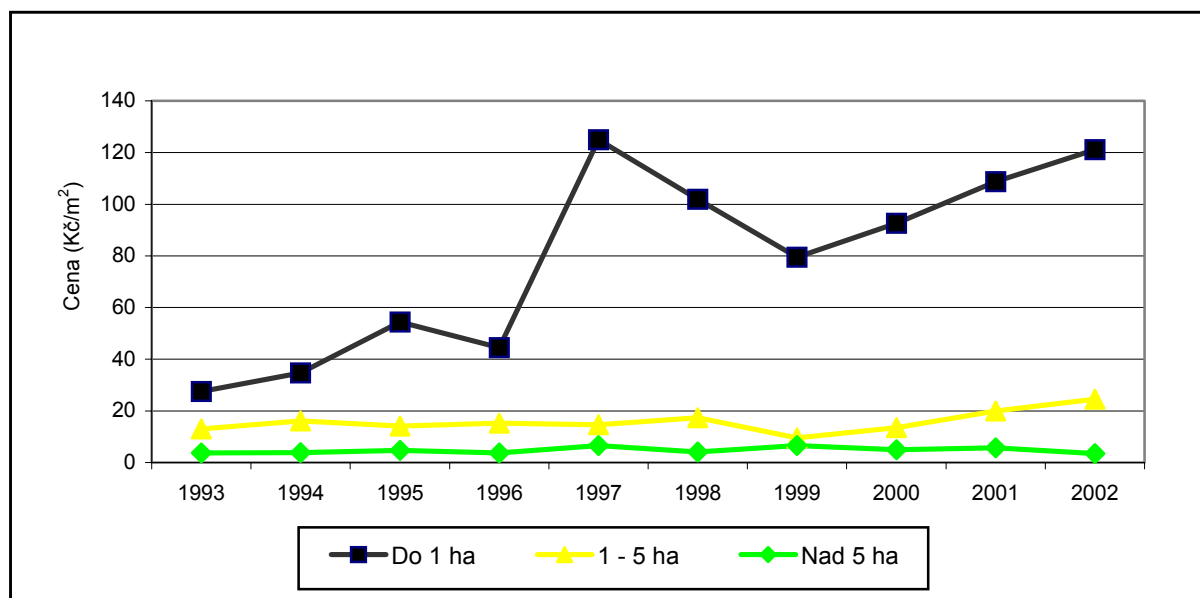
Výměra pozemků	1993	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	1993-2002
Do 1 ha	27,50	34,69	54,43	44,52	124,94	101,94	79,45	92,61	108,80	121,09	80,02
1 – 5 ha	12,96	16,15	14,09	15,25	14,64	17,42	9,60	13,54	20,01	24,54	15,59
Nad 5 ha	3,68	3,79	4,66	3,71	6,53	4,10	6,57	4,99	5,69	3,51	5,04

Pramen: Výběrové šetření VÚZE

Průměrná tržní cena zemědělských pozemků s prodávanou výměrou nad 5,0 ha je po převážnou část sledovaného období nižší než průměrná úřední cena zemědělské půdy. V roce 1993 průměrná tržní cena zemědělských pozemků byla 3,68 Kč/m², tj. 73 % z úrovně úřední ceny zemědělské půdy. V roce 2000 průměrná tržní cena zemědělské půdy byla 4,99 Kč/m², tj. 99 % z úrovně úřední ceny zemědělské půdy. V roce 2002 průměrná tržní cena opět poklesla na hodnotu 3,51 Kč/m², tj. na úroveň 70 % úřední ceny zemědělské půdy.

Na druhé straně průměrná tržní cena zemědělských pozemků s prodávanou výměrou do 1,0 ha je výrazně vyšší než průměrná úřední cena zemědělské půdy. Její vývoj v jednotlivých letech od roku 1993 má vzestupnou tendenci.

Vývoj tržních cen podle výměry prodávané půdy

Pramen: Výběrové šetření VÚZE 2003

Tržní ceny v Kč/m² podle druhů a velikosti prodávaných pozemků za období 1993 – 2002

Ukazatel		Velikost prodávaných pozemků (ha)								Celkem
		do 0,10	0,10-0,25	0,25-0,50	0,50-1,00	1,00-2,00	2,00-5,00	5,00-10,00	nad 10,00	
Druh pozemků	orná půda	202,97	126,54	67,16	79,43	25,12	19,65	8,67	5,72	32,50
	chmelnice	2,74	50,84	100,06	5,93	8,71	8,82	9,89	4,50	9,07
	vinice	16,60	63,02	25,31	7,84	5,87	.	.	.	23,81
	zahrada	118,83	109,44	52,84	37,10	16,61	17,54	16,67	10,83	80,25
	ovocný sad	111,89	84,49	58,23	57,46	51,56	11,92	1,89	.	57,25
	TTP	48,74	42,05	32,60	16,75	7,01	4,64	2,50	2,83	9,40
	celky	141,69	84,54	39,26	28,64	17,47	7,52	4,10	3,02	9,35
	ZP	133,18	100,24	54,09	56,40	19,38	13,34	5,78	3,77	25,76
	les	85,42	50,37	23,29	13,80	9,29	8,73	7,48	10,94	11,23
Uskutečněný prodej (%)	počet prodejů	53,75	20,01	8,72	6,82	4,73	3,69	1,39	0,90	100,00
	prodaná výměra	3,89	5,15	5,17	8,13	11,23	18,94	16,40	31,09	100,00
Průměrná velikost pozemku (m ²)		432	1 534	3 537	7 115	14 173	30 663	70 253	206 982	5 965

Pramen: Výběrové šetření VÚZE

Tržní ceny zemědělských pozemků.

Nejvyšší průměrné tržní ceny za období 1993 až 2002 mají zahrady 80,25 Kč/m², a to diferencovaně podle velikosti prodávajícího pozemku. Např. zahrada o výměře do 0,10 ha má průměrnou cenu 118,83 Kč/m² zatímco pozemek nad 10,00 ha má cenu 10,83 Kč/m².

Druhá nejvyšší průměrná tržní cena je u ovocných sadů 57,25 Kč/m². Pozemek ovocného sadu do 0,10 ha má tržní cenu 111,89 Kč obdobně jako zahrada. Ovocný sad o výměře 2,00 až 5,00 ha má tržní cenu 11,92 Kč/m², rovněž jako zahrada, která v této skupině má tržní cenu 17,54 Kč/m². Ovocný sad s výměrou větší než 5,0 ha má tržní cenu nižší než 2,0 Kč/m².

Orná půda se prodávala za průměrnou tržní cenu 32,50 Kč/m². Podle velikosti prodávajícího pozemku se ceny pohybovaly od 197,06 Kč/m² při výměře do 0,10 ha až do 5,72 Kč/m² u pozemků nad 10,0 ha, tj. za cenu přibližující se průměrné úřední ceně zemědělské půdy.

Vinice a chmelnice se prodávají a kupují za relativně nízké ceny oproti ostatním kulturám. Vinice mají průměrnou tržní cenu 23,81 Kč/m², přičemž nejvyšší průměrná tržní cena 63,02 Kč/m² je u pozemků s výměrou 0,10 až 0,25 ha. Chmelnice mají průměrnou tržní cenu 9,07 Kč/m², nejvyšší tržní cena 100,06 Kč/m² je u pozemků s výměrou 0,25 – 0,50 ha.

Nejnižší průměrnou tržní cenu mají TTP (louky a pastviny) 9,40 Kč/m² a celky (pozemky, které se skládají z více druhů) 9,35 Kč/m². Pozemky z „celků“ se často kupují pro převedení do stavebních pozemků, např. pozemky s výměrou do 0,10 ha mají průměrnou tržní cenu 141,69 Kč/m².

Průměrná tržní cena lesních pozemků, často včetně porostu, je nízká. Průměrná tržní cena lesa je 11,23 Kč/m². Nejvyšší průměrná tržní cena 85,42 Kč/m² je u pozemků s výměrou do 0,10 ha, nejnižší průměrná cena 7,48 Kč/m² je u pozemků s výměrou 5,0 až 10,0 ha.

Obecně je možné konstatovat, že i když průměrná tržní cena zemědělské půdy je značně vysoká – 25,76 Kč/m², pozemky pro zemědělské využití pro tržní produkci s výměrou nad 5,0 ha mají průměrnou cenu nízkou, kolem 5,04 Kč/m², což je celostátní průměr úřední ceny zemědělské půdy podle bonitovaných půdně ekologických jednotek.

Regionální rozdíly v cenách půdy

Mezi úrovní tržních cen zemědělské půdy v celé České republice existují velmi zřetelné regionální rozdíly jak podle okresů, tak i podle jednotlivých oblastí. Nejvyšší a nejnižší tržní ceny zemědělské půdy, jakožto i průměrné tržní ceny v jednotlivých vybraných okresech ČR za období 1993 až 2002 je uvedeno v tabulce č. 7 přílohy.

Tržní cena zemědělské půdy ve vybraných okresech ČR (1993-2002)

Okres	Tržní cena (Kč/m ²)		
	průměrná	maximální	minimální
Benešov	19,50	1109,10	0,19
Kolín	46,60	3500,00	0,06
Mělník	20,53	1150,00	0,01
Nymburk	25,15	1593,40	0,08
Praha-východ	191,77	10071,43	0,05
Rakovník	10,15	915,00	0,21
Pelhřimov	9,83	1900,00	0,04
Písek	11,74	2000,00	0,01
Strakonice	9,33	6200,00	0,01
Domažlice	20,91	3047,23	0,02
Klatovy	15,39	5466,24	0,02
Tachov	15,81	4555,72	0,23
Chomutov	12,79	1000,00	0,05
Louny	11,74	896,38	0,01
Ústí n. Labem	22,90	4803,37	0,35
Hradec Králové	54,19	10089,36	0,06
Chrudim	16,64	16666,67	0,02
Náchod	13,01	3658,54	0,04
Rychnov n. Kněžnou	13,92	2658,13	0,07
Svitavy	7,56	3000,00	0,01
Brno-venkov	83,20	3892,62	0,10
Znojmo	8,50	2195,12	0,08
Nový Jičín	16,49	2095,24	0,03
Opava	14,38	2000,00	0,02
Šumperk	10,18	3000,00	0,03

Pramen: Výběrové šetření VÚZE

Tržní ceny zemědělských pozemků podle okresů ČR v členění podle velikostní kategorie jsou zobrazeny v mapách.

Porovnání tržních cen zemědělské půdy v České republice s některými zeměmi Evropské unie kde je zemědělství na vysoké technologické a ekonomické úrovni prokazuje, že tržní ceny, ale i úřední ceny zemědělské půdy v ČR jsou velmi nízké. V porovnání se sousedním Německem, se starými spolkovými zeměmi je 12,9 krát nižší a s novými spolkovými zeměmi 6,9 krát nižší. V porovnání s Francií 2,7 krát, se Švédskem 1,4 krát a s bezkonkurenčním Nizozemím 24,5 krát nižší. Při vstupu do EU a otevření zemědělského trhu směrem k zemím EU lze důvodně předpokládat, že i výše cen zemědělské půdy a výše nájmného v okolních zemích bude mít vliv na výši tržních cen zemědělské půdy v České republice.

Tržní cena zemědělské půdy v některých zemích EU a v ČR

1	2	EUR/ha ⁽¹⁾				
		1997	1998	1999	2000	2001
		3	4	5	6	7
Belgie ⁽²⁾	orná půda	12 380	12 579	13 852	14 145	15 895
	louka	10 563	10 804	10 959	12 335	12 856
Dánsko ⁽³⁾	zemědělská půda	8 552	9 734	10 490	10 867	12 882
Bývalé Západní Německo	zemědělská půda	16 386	17 078	16 530	16 830	17 221
Německo ⁽⁷⁾	zemědělská půda	9 865	9 436	8 939	9 081	9 416
Řecko	zemědělská půda:					
	- zavlažovaná	12 332	11 822	12 018	12 016	11 930
	- nezavlažovaná	4 849	4 649	4 838	5 074	5 038
Španělsko	zemědělská půda:					
	- zavlažovaná	11 683	13 578	14 563	18 788	19 046
	- nezavlažovaná	3 394	3 972	4 514	5 379	5 686
Francie	orná půda	3 191	3 287	3 461	3 613	:
	louka	2 208	2 287	2 424	2 500	:
Irsko	zemědělská půda	7 276	8 820	11 055	12 170	
Itálie	zemědělská půda	12 488	12 806	:	:	:
Lucembursko ⁽⁶⁾	zemědělská půda	53 499	52 929	53 297	:	:
Nizozemí	orná půda	22 661	24 869	31 492	36 439	
	louka	22 073	24 914	29 859	35 985	
Rakousko		:	:	:	:	:
Portugalsko		:	:	:	:	:
Finsko	zemědělská půda	2 820	3 122	3 426	3 933	4 039
Švédsko		1 480	1 638	1 749	1 989	1 988
Spojené Království:						
- Anglie ⁽⁴⁾	zemědělská půda	9 503	9 172	10 084	11 651	11 615
- Wales ⁽⁴⁾	zemědělská půda	6 321	6 964	7 401	8 189	9 262
- Skotsko ⁽⁵⁾	zemědělská půda	3 176	4 184	5 479	5 244	6 596
- Severní Irsko ⁽⁴⁾	zemědělská půda	11 351	12 930	12 550	15 807	16 018
Česká republika						
- úřední cena z. p.		1 619	1 619	1 619	1 619	1 619
- tržní ceny pozemků	do 1 ha	40 304	32 885	25 628	29 875	35 098
	1 – 5 ha	4 721	5 620	3 097	4 367	6 454
	nad 5 ha	2 106	1 322	2 119	1 611	1 275

(1) Přepočten na současný kurz

(2) Vážený průměr státních a soukromých prodejí

(3) Zemědělská půda se stavbami (10 – 100 ha)

(4) Prodeje zem. půdy nad 5 ha (2 ha v Severním Irsku)

(5) Ceny farem nad 5 ha

(6) Prodeje zem. půdy k zemědělským i nezemědělským účelům (průmyslové zástavby, stavební pozemky)

(7) Zahnuje bývalou Německou demokratickou republiku (NDR)

Pramen: Evropská Komise, Eurostat, VÚZE 2002

Rozvoj trhu se zemědělskými pozemky

Na základě provedeného šetření lze konstatovat, že trh se zemědělskou půdou pro zemědělské využití do roku 2002 i přes značnou legislativní připravenost stagnoval.

Prodej a koupě zemědělské půdy v ČR v % z celkového půdního fondu za období 1993 až 2001

Trh s půdou	1993	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	Celkem 1993–2001
Procenta ZPF ČR	0,17	0,22	0,20	0,20	0,29	0,21	0,17	0,19	0,13	1,78

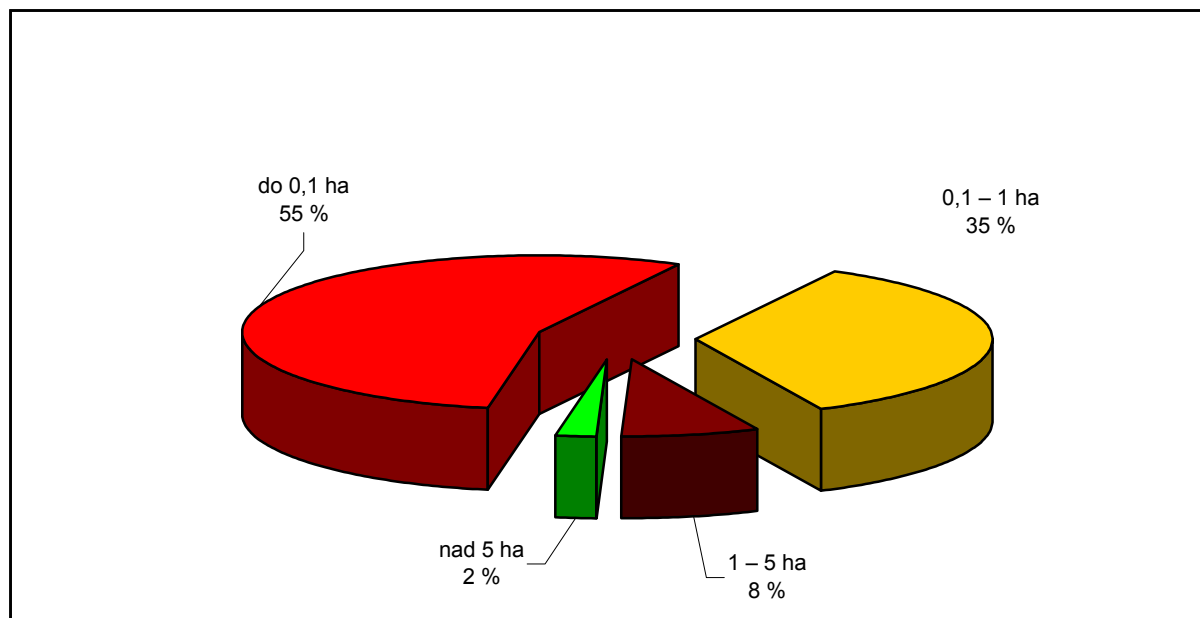
Pramen: VÚZE Praha, 2001

Z veškerého zemědělského půdního fondu ČR se ročně prodalo a nakoupilo přibližně 0,20 % zemědělského půdního fondu, tj. něco málo kolem 9 tis. ha ročně. Prodej a koupě ZPF za období 1993 až 2001 v celé České republice představovaly přibližně 90 tis. ha, tj. 2,1 % ze zemědělského půdního fondu.

V roce 2002 trh s půdou v České republice doznal značného oživení. Významnou měrou k tomu přispěly prodeje zemědělských pozemků ve vlastnictví státu. Veškerá prodávaná zemědělská půda (státní a ostatní) jen v roce 2002 představovala 74 tis. ha, tj. 1,7 % zemědělského půdního fondu. Za posledních deset let od roku 1993 do roku 2002 změnilo své vlastníky přibližně 164 tis. ha, tj. 3,83 % ZPF.

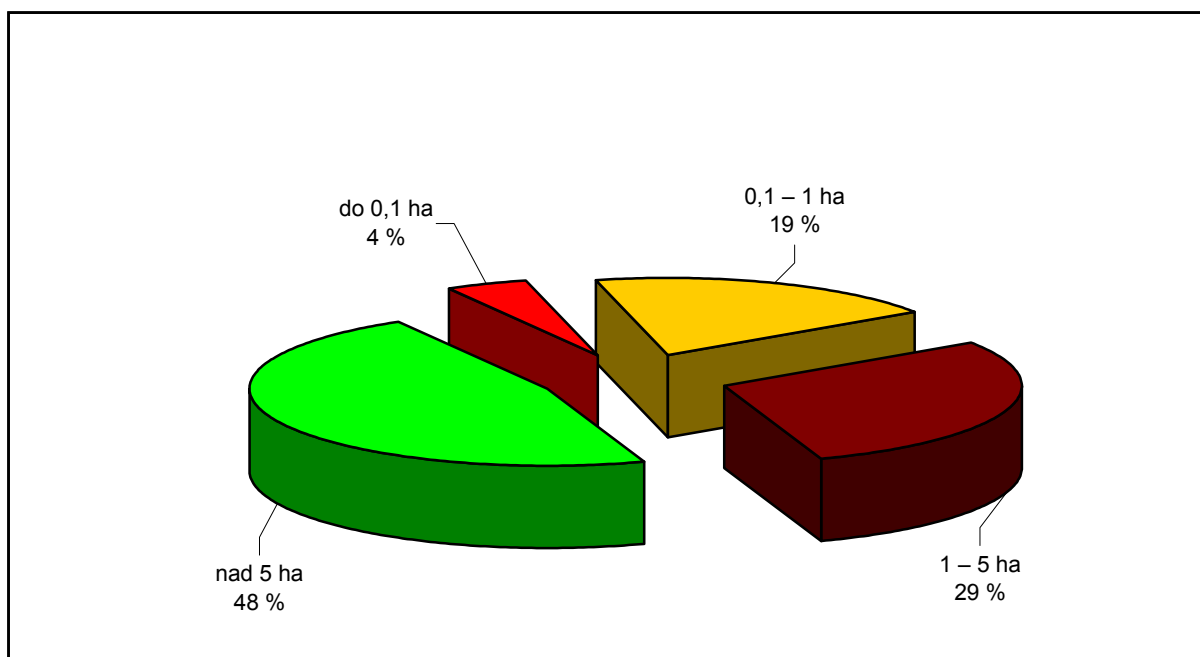
Trh se zemědělskými pozemky se oživuje hlavně tam, kde kupující mají šanci přeměnit zemědělskou půdu na stavební pozemky, zejména v okolí velkých městských aglomerací a v rekreačních oblastech.

Podíl prodejů podle výměry prodávané půdy

Pramen: Výběrové šetření VÚZE 2003

Podíl prodané půdy podle výměry

Pramen: Výběrové šetření VÚZE 2003

Prodej státní půdy

Prodej půdy ve vlastnictví státu, která je ve správě Pozemkového fondu ČR, byl nastartován v roce 1999.

Podmínky pro prodej zemědělské půdy ve vlastnictví státu byly vytvořeny zákonem č. 95/1999 Sb., o podmínkách převodu zemědělských a lesních pozemků z vlastnictví státu na jiné osoby (dále jen zákon o prodeji půdy). Z důvodu urychlení převodu státní půdy byla v roce 2001 přijata novela zákona o prodeji půdy (zákon č. 253/2001 Sb.²). Novelou byla stanovena možnost snížení ceny pozemků v obchodní veřejné soutěži ve třech kolech na úroveň 10 % ceny dané cenovým předpisem Ministerstva financí (podle úředních cen zemědělské půdy přiřazené k jednotlivým BPEJ). Novela rovněž umožnila uplatnění přednostního práva na koupi pozemků osobám, které mají pronajaté pozemky od Pozemkového fondu ČR. Prodej a koupě zemědělských pozemků v důsledku uvedených opatření se v roce 2002 zvýšil. Počet prodaných pozemků oproti roku 2001 se zvýšil přibližně 3 krát, a to z 11 076 pozemků na 32 332 pozemků. Výměra prodané zemědělské půdy se zvýšila dokonce 13 krát a to z 9 054 ha v roce 2001 na 37 762 ha v roce 2002. Průměrná výměra jednoho prodáváňého pozemku byla 1,2 krát větší než v roce 2001, avšak průměrná cena za 1m² se snížila z 5,56 Kč na 4,46 Kč, tj. na 80 % tržní ceny roku 2001. K 31. srpnu 2003 bylo prodáno celkem 86 545 ha státní zemědělské půdy, z toho přibližně 1721 ha českým firmám jež vlastní zahraniční kapitál.

Pronájem zemědělské půdy

Vlastníci zemědělské půdy v České republice z převážné části na svých pozemcích nehopodaří a půdu pronajímají. V porovnání se zeměmi Evropské unie představuje pronájem zemědělské půdy v ČR velké procento z celkové obhospodařovaného půdního fondu.

Podle údajů Agrocenzu 2000 je podnikatelsky obhospodařováno celkem 3607 tis. ha zemědělské půdy z celkové výměry 4280 tis. ha, tj. 84,3 % zemědělské půdy. Zbývající 683 tis. ha, tj. 15,7 % je

² Zákon č. 253/2001 Sb., kterým se mění zákon č. 95/1999 Sb., o podmínkách převodu zemědělských a lesních pozemků z vlastnictví státu na jiné osoby a o změně zákona č. 569/1991 Sb., o Pozemkovém fondu České republiky, ve znění pozdějších předpisů a zákona č. 357/1992 Sb., o dani dědické, dani darovací a dani z převodu nemovitosti (trojdani), ve znění pozdějších předpisů.

obhospodařováno v rámci samozásobení pro osobní potřebu nebo jako *hobby* zemědělství. Z celkové rozlohy obhospodařované zemědělské půdy je 3 317 tis. ha, tj. 91,95 % pronajímáno. Přehled obhospodařované půdy vlastní a pronajaté podle právních forem podnikatelských subjektů v jednotlivých krajích ČR je uveden v tabulce č. 9 přílohy.

Rozpor mezi vlastnictvím a užitím půdy, který se projevuje v extrémně vysokém podílu pronajaté půdy v zemědělských podnicích ČR, je pozůstatkem kolektivizace. Jde o specifikum současného zemědělství ČR, které nemá v EU obdoby. V průměru EU-15 je na farmách pronajímáno necelých 40 % zemědělské půdy.

Pronájem půdy ve vlastnictví fyzických a právnických osob

Největší rozsah zemědělského půdního fondu 58 % tj. 2 086 tis. ha pronajímají fyzické osoby, instituce a obce.

Členové družstev a pracovníci právnických a fyzických osob v zemědělství pronajímají 13 %, tj. 470 tis. ha zemědělského půdního fondu. Pozemkových fondů ČR, který spravuje ZPF ve vlastnictví státu, v roce 2000 pronajímá 761 tis. ha, tj. 22,9 % zemědělského půdního fondu.

Hlavní pronajímatelé zemědělské půdy právnickým a fyzickým osobám, které podnikají v zemědělství

Pronajímatelé	Výměra zemědělské půdy	
	v tis. ha	v %
Stát	761	22,9
Členové obch. spol. (PO)	470	13,0
Jiní (fyzické osoby, instituce, obce)	2086	58,0
Vlastní pozemky práv. a fyz. osob	290	8,1
Celkem obhospodařovaný zemědělský půdní fond	3607	100,0

Pramen: Agrocensus 2000

Výměry obhospodařované pronajaté a vlastní půdy podle jednotlivých právních forem jsou uvedeny v další tabulce. Zemědělská družstva si pronajímají 99,04 % zemědělské půdy od svých členů nebo i nečlenů, kteří vlastní pozemky v dané obci. Zemědělská družstva vždy hospodařila na cizích pozemcích a jen výjimečně nakupovala zemědělské pozemky do svého vlastnictví. Obdobně akciové společnosti hospodaří na 99,03 % pronajatých pozemků, nejen od svých akcionářů, ale i od ostatních vlastníků, kteří mají pozemky v daném území. Relativně nejméně pronajatých pozemků mají společnosti s ručením omezeným, a to 98,5 %. Zbývajících 1,5 % obhospodařované půdy je vlastnictvím společnosti nikoliv jen jejich společníků. Společníci obvykle své pozemky své společnosti pronajímají. Fyzické osoby pronajímají 72,1 % zemědělských pozemků a obhospodařují 27,9 % vlastní zemědělské půdy.

Obhospodařovaná výměra pronajaté půdy podle hlavních právních forem podnikatelských subjektů

Obhospodařovaná výměra	Fyzické osoby		Právnické osoby				Družstva	Celkem
	Celkem	z toho	Celkem	z toho				
		SHR		obch. spol.	z nich			
					s. r. o.	a. s.		
celkem ha	952 082	857 264	2 655 490	156 2790	773 549	773 901	1 059 451	3 607 572
z toho pronajatá v ha	686 649	630 131	2 630 439	154 4662	761 571	768 244	1 053 522	3 317 089
Podíl vlastní půdy v %	27,9	26,5	0,9	1,2	1,5	0,7	0,6	8,1

Pramen: Agrocensus 2000

Pronájem půdy ve vlastnictví státu

Pozemkový fond ČR v roce 2001 pronajímal celkem 753 tis. ha, tj. přibližně 20 % zemědělského půdního fondu, tabulka č.10 v příloze.

Členění pronajatých pozemků ve vlastnictví státu podle kategorií zemědělských podniků v roce 2001 bylo následující:

- podniky fyzických osob pronajímaly 253 334 ha zemědělské půdy, tj. 33,62 % státní půdy,
- podniky právnických osob – zemědělská družstva pronajímala 117 794 ha zemědělské půdy, tj. 15,63 % státní půdy,
- podniky právnických osob – a.s. a s.r.o pronajímaly 382 371 ha zemědělské půdy, tj. 50,75 % státní půdy.

Po vstupu ČR do EU bude docházet k postupné změně v diverzifikaci pronajímané půdy ve vztahu k jednotlivým kategoriím zemědělských podniků i vlastníků zemědělské půdy.

V dlouhodobějším horizontu se očekává dokončení prodeje 500 tis. ha zemědělské půdy ve vlastnictví státu. Převážná část této půdy by měla být prodána především fyzickým osobám. Menší část výměry by se měla prodat právnickým osobám.

Nepředpokládá se masivní zájem zemědělců ze zemí EU o pronájem nebo nákup zemědělské půdy. Ze zemí Spolkové republiky Německo a Rakouska bude pravděpodobně zájem o zemědělskou půdu v příhraničí. Od zemědělců z ostatních zemí EU (zejména z Nizozemí, Belgie, Francie a dalších) lze předpokládat zájem o zemědělskou půdu ve vnitrostátních produkčních oblastech ČR. V období po vstupu ČR do EU v důsledku předpokládaných změn v zemědělské politice a dotačním pravidlům dojde k částečnému oživení trhu s pronajímanou půdou. K tomu by měla přispět i nová legislativa o pronájmu zemědělské půdy nájemcům – vlastníků zemědělských podniků a živností, jakož i postupné zvyšování ceny nájemného.

Výše nájemného

V České republice je výše nájemného upravena zákonem č. 229/1991 Sb., o půdě, v pozdějším znění, kde v odst. 8, § 22 je stanoveno nájemné ve výši 1 % z úřední ceny zemědělské půdy, pokud se vlastník s nájemníkem nedohodnou jinak. V místech, kde se v daném území obce nebo v katastrálním území nachází více než dva podnikatelské subjekty, výše nájemného je výrazně ovlivněna nabídkou a poptávkou. Tato situace nastává především ve vysoce produkčních oblastech, tj. ve výrobních oblastech kukuřičné a řepařské, v Polabí a na jižní Moravě. V méně příznivých oblastech, kde v daném území hospodaří jeden podnikatelský subjekt, obvykle právnická osoba (družstvo, s. r. o., a. s.) je výše nájemného nižší, i méně než 1 % z úřední ceny zemědělské půdy.

Průměrný nájem na 1 ha pronajaté půdy podle výrobních oblastí (Kč/ha)

Výrobní oblast	Fyzické osoby			Právnické osoby		
	2001	2002	meziroční index	2001	2002	meziroční index
Kukuřičná	1 083	1 494	1,38	975	926	0,95
Řepařská	1 159	1 295	1,12	889	892	1,00
Bramborářská	559	552	0,99	478	463	0,97
Bramborářsko-ovesná	338	401	1,19	295	294	1,00
Horská	245	315	1,29	165	217	1,32
ČR	794	886	1,12	588	590	1,00

Pramen: Výběrové šetření FADN

U fyzických osob jsou rozdíly v nájmech podle velikosti obhospodařované půdy. Zemědělské farmy nad 300 ha platí průměrné nájemné 974 Kč/ha, zatímco zemědělské farmy do 50 ha 779 Kč/ha, tj. o 20 % méně než velké farmy. U právnických osob jsou tyto rozdíly nepodstatné. Nájemné

u fyzických a právnických osob se výrazně diferencuje podle výrobních oblastí. Nájemné v horských a bramborářsko-ovesných výrobních oblastech v posledním období roste výrazněji než v produkčních oblastech.

V mnohých případech, zejména v méně příznivých oblastech, se nájemné redukuje většinou na hodnotu odpovídající dani z pozemku.

Průměrný nájem zemědělské půdy je u právnických osob relativně nižší než u fyzických osob. Je to dáno tím, že podniky fyzických osob hospodaří převážně v produkčně příznivějších oblastech, zatímco podniky právnických osob hospodaří na celém území státu, včetně oblastí méně příznivých.

Vývoj nájemného za pronájem zemědělské půdy podle právních forem podnikatelských subjektů v Kč/ha

Subjekty	Rok											
	1997		1998		1999		2000		2001		2002	
	Kč/ha	% ÚCZP	Kč/ha	% ÚCZP	Kč/ha	% ÚCZP	Kč/ha	% ÚCZP	Kč/ha	% ÚCZP	Kč/ha	% ÚCZP
Právníc. osoby	320	0,60	340	0,63	345	0,65	395	0,74	588	1,10	590	1,10
Fyzické osoby	555	1,04	590	1,10	649	1,22	679	1,27	794	1,47	886	1,66
Průměr ČR	425	0,80	462	0,87	495	0,93	535	1,00	640	1,20	794	1,50
ÚCZP průměr	53 300	-	53 300	-	53 300	-	53 300	-	53 300	-	53 300	-

Pramen: VÚZE, FADN, 2003

Poměr nájemného k úředním cenám zemědělské půdy u fyzických osob se pohyboval v roce 1997 až 2002 v rozpětí 1,04 % až 1,66 %. U právnických osob bylo toto rozpětí v rozsahu 0,6 % až 1,1 %. Průměr nájemného u právnických a fyzických osob v ČR měl rozpětí od 0,8 % v roce 1997 až 1,5 % v roce 2002. Relativně nízké nájemné pro nájemce stírá ekonomický rozdíl mezi půdou vlastní a pronajatou. Z těchto důvodů v posledních deseti letech nájemné nevytvářelo motivační impuls k nákupu půdy.

V případě pronájmu zemědělských pozemků ve vlastnictví státu je průměrné nájemné za 1 ha zemědělské půdy 420,00 Kč na hektar, tj. 0,79 % z úřední ceny zemědělské půdy.

Po vstupu ČR do EU lze předpokládat, že s vyššími podporami do zemědělství ze zemědělských fondů EU, vznikne ze strany vlastníků pozemků větší tlak na zvýšení nájmu ze zemědělské půdy v relaci se zvyšující se tržní cenou zemědělské půdy, a to přibližně na úroveň 1,1 % až 3,0 % z tržní ceny, tak jak je to obvyklé v ostatních zemích EU.

KATEGORIZACE ZEMĚDĚLSKÉHO ÚZEMÍ

Kategorizace zemědělského území pro různé využití v zemědělské praxi se na území České republiky provádělo od začátku 20. let minulého století.

V současné době a zejména po 1. 1. 2004 budou uplatňovány tři typy kategorizace zemědělského území:

1. Zemědělské výrobní oblasti
2. Méně příznivé oblasti LFA (Less Favoured Areas)
3. Zranitelné oblasti

Zemědělské výrobní oblasti

Zemědělské výrobní oblasti jsou nejstarší kategorizací zemědělského území. Na počátku minulého století sloužily pro statistické hodnocení zemědělské výroby podle výrobního zaměření rostlinné výroby v rozdílných půdně klimatických podmínkách. Na začátku šedesátých let minulého století byly zemědělské výrobní oblasti upřesněny pro jednotlivá katastrální území a legislativně zakotveny ve vyhlášce MZe č. 213/1959 Úředních listů. Zařazení katastrálních území do výrobních typů a podtypů původně sloužilo pro účely stanovení zemědělské daně (zákon č. 50/1959 Sb., o zemědělské dani). Později tato kategorizace posloužila pro rajonizaci zemědělské výroby. Tyto zemědělské výrobní oblasti jsou Českým úřadem zeměměřickým a katastrálním a Českým statistickým úřadem využívány pro statistické hodnocení území ČR i v současnosti.

Zemědělské výrobní oblasti vytváří třídící základnu katastrálních území pro účely zemědělské statistiky pro hodnocení podnikatelských subjektů a analýzy jejich produkčních a ekonomických výsledků.

Z hlediska agroekologických a ekonomických předpokladů území jsou vymezeny čtyři výrobní typy a jedenáct podtypů:

- výrobní oblast kukuřičná (s označením K), typ kukuřično-řepařsko-obilnářský, která se člení na podtyp K1, K2 a K3,
- výrobní oblast řepařská (s označením Ř), typ řepařsko-obilnářský, která se člení na podtyp Ř1, Ř2, Ř3,
- výrobní oblast bramborářská (s označením B), typ bramborářsko-obilnářský, která se člení na podtyp B1, B2 a B3,
- výrobní oblast horská (s označením H), typ píceňářský s rozhodujícím zaměřením na chov skotu, se člení na podtyp H1 a H2.

Přehled zastoupení jednotlivých výrobních oblastí podle bývalých okresů (NUTS IV) a krajů (NUTS III) je v tabulce č. 2 přílohy.

Méně příznivé oblasti

(Less Favoured Areas – LFA)

Podpora méně příznivých oblastí je zakotvena v zákoně č. 252/1997 Sb., o zemědělství, ve znění pozdějších předpisů. K provedení tohoto zákona byla vydána postupně 4 nařízení vlády, přičemž poslední z nich je nařízení vlády č. 505/2000 Sb.. Vymezení méně příznivých oblastí a oblastí s environmentálními omezeními v ČR je připraveno pro období po vstupu do EU v rámci Horizontálního plánu rozvoje venkova ČR. Je navrhováno ve shodě s Nařízením Rady (ES) č. 1257/1999 článek 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21 a s Nařízením Komise (ES) č. 445/2002.

Pro stanovení méně příznivých oblastí a oblastí s environmentálními omezeními byla přijata následující kritéria³:

A) Méně příznivé oblasti

Horské oblasti – stanovené dle čl. 18 Nařízení Rady (ES) č. 1257/1999

Pro vymezení horských oblastí byla použita následující kritéria na úrovni obce:

- průměrná nadmořská výška území obce větší nebo rovna 600 m n.m.
- nebo průměrná nadmořská výška území obce větší nebo rovna 500 a menší než 600 m n. m. a zároveň sklonitost nad 7° (12,3 %) na ploše větší než 50 % výměry zemědělské půdy v obci.

Ostatní méně příznivé oblasti – stanovené dle čl. 19 Nařízení Rady (ES) č. 1257/1999

Ostatní méně příznivé oblasti jsou ucelená území, která zároveň splňují všechna tato kritéria:

- v rámci okresu (NUTS IV):
 - průměrná výnosnost zemědělské půdy nižší než 34 bodů (80 % průměru ČR)
- v rámci kraje (NUTS III):
 - hustota obyvatel menší než 75 obyvatel na km²
 - podíl pracovníků v zemědělství, lesnictví a rybolovu na ekonomicky aktivním obyvatelstvu větší než 6 %

Oblasti se specifickými omezeními – stanovené dle čl. 20 Nařízení Rady (ES) č. 1257/1999

- Ucelená území v rámci okresu přiléhající k horským oblastem na severozápadě a východě ČR, s průměrnou výnosností půdy nižší než 34 bodů. Zemědělství v těchto příhraničních oblastech má dlouhodobě specifické postavení v rámci ČR a je nezbytné jej zde podporovat pro udržení a obnovení kulturního rázu krajiny, jako rekreační zázemí měst a rozvoj turistiky.
- Jednotlivá území s výnosností půdy nižší než 34 bodů uvnitř příznivých (nezařazených) oblastí.

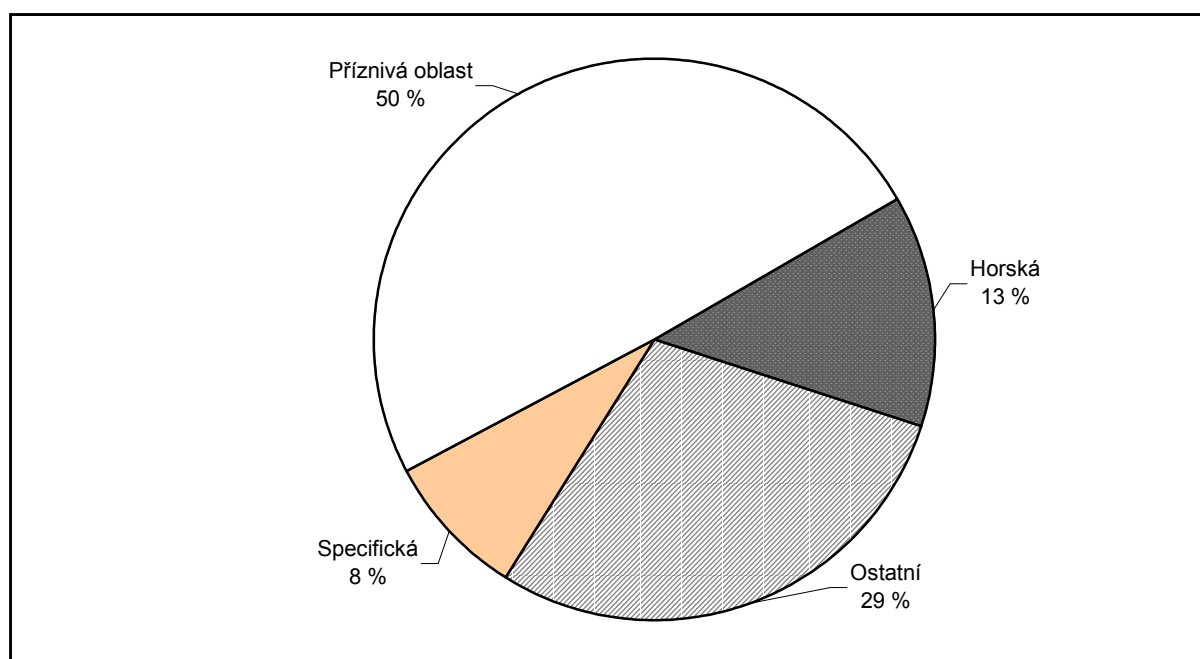
B) Oblasti s environmentálními omezeními – stanovené dle čl. 16 Nařízení Rady (ES) č. 1257/1999.

Legislativní proces zakotvující vymezení území s environmentálními omezeními v rámci NATURA 2000 bude dokončen nejpozději do vstupu ČR do EU, kdy budou směrnice 79/409/EHS a 92/43/EHS transponovány do vnitrostátního právního řádu v rámci novely zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, která vstoupí v platnost dne 1. 1. 2004.

Předpokládá se, že v méně příznivých oblastech se bude nacházet po vstupu do EU více než 2 milióny ha zemědělské půdy, to je přibližně polovina veškeré zemědělské půdy v ČR. Podíl horských oblastí, ostatních méně příznivých oblastí a oblastí se specifickými omezeními na zemědělské půdě ČR je znázorněn v grafu.

³ V době zpracování této situační a výhledové zprávy byl vládou schválen Horizontální plán rozvoje venkova pro Českou republiku 2004 – 2006 a odeslán na GD Agriculture EU. Konečný rozsah LFA se tedy může změnit po zapracování připomínek EU.

Rozdělení zemědělské půdy ČR do příznivých a nepříznivých oblastí.

Pramen: VÚZE, 2003

Rozsah méně příznivých oblastí, podíl na zemědělské půdě, zornění a zatravnění

LFA	celková výměra území		zemědělské půda		orná půda		TTP	
	tis. ha	%	tis. ha	%	tis. ha	% zornění	tis. ha	% zatravnění
Horská	1 640,7	20,8	570,6	13,3	233,1	40,8	321,2	56,3
Ostatní	2 263,9	28,7	1 241,2	29,0	899,1	72,4	298,0	24,0
Specifické	723,7	9,2	350,8	8,2	179,2	51,1	147,6	42,1
LFA celkem	4 628,3	58,7	2 162,7	50,5	1 311,3	60,6	766,8	35,5
Příznivá oblast	3 255,4	41,3	2 117,2	49,5	1 770,7	83,6	194,2	9,2
celkem	7883,7	100,0	4 279,9	100,0	3 082,4	72,0	961,1	22,5

Pramen: Horizontální plán rozvoje venkova, MZe,

Zpracoval: VÚZE Praha, 2003

Oblasti s environmentálními omezeními jsou vymezeny ve vazbě na evidenci půdních bloků a jejich celková čistá výměra je 30 000 ha zemědělské půdy.

Podpora hospodaření v méně příznivých oblastech se navrhuje na ha TTP s cílem snížení ekonomické atraktivity hospodaření na orné půdě v méně příznivých oblastech.

Průměrné sazby vyrovnávacího příspěvku pro jednotlivé typy LFA

	travní porost
Horská oblast	4 460 Kč/ha
Ostatní LFA	3 320 Kč/ha
Specifické LFA	3 420 Kč/ha

Pramen: Horizontální plán rozvoje venkova, MZe,

Platba vyrovnávacího příspěvku bude realizována na půdní bloky ve vazbě na novou evidenci půdních bloků v rámci systému IACS.

Vymezení zranitelných oblastí

V souladu s právem Evropských společenství (směrnice Rady 91/676/EHS ze dne 12. prosince 1991) bylo vydáno Nařízení vlády č. 103/2003 Sb., o stanovení zranitelných oblastí a o používání a skladování hnojiv a statkových hnojiv, střídání plodin a provádění protierozních opatření v těchto oblastech⁴.

Zranitelné oblasti jsou územně vymezeny katastrálními územími České republiky a jejich seznam je uveden v příloze č. 1 tohoto nařízení. Přehled rozsahu zemědělské a orné půdy ve zranitelných oblastech ČR podle NUTS IV je uveden v tabulce. Vymezené zranitelné oblasti budou přezkoumány a výsledky přezkoumání spolu s návrhy na úpravu jejich rozsahu předloží Ministerstvo životního prostředí do konce roku 2007.

Ve zranitelných oblastech se nachází 44 % z celkové výměry zemědělské půdy ČR (49 % z orné půdy).

Zastoupení zranitelných oblastí na zemědělské půdě jednotlivých okresů se různí v závislosti na rozdílných půdních a klimatických podmínkách. V tabulce je uvedeno deset okresů s nejvyšším a nejnižším zastoupením zranitelných oblastí.

Podíl ZP zranitelných oblastí na ZP celkem v % (pořadí oblastí NUTS IV – okres)

Deset s nejvyšším podílem		Deset s nejnižším podílem	
Název okresu	%	Název okresu	%
Znojmo	100	Teplice	13
Nymburk	91	Bruntál	11
Pelhřimov	87	Žďár nad Sázavou	10
Praha-západ	74	Frýdek-Místek	9
Tábor	73	Sokolov	8
Litoměřice	73	Jablonec nad Nisou	8
Rychnov nad Kněžnou	72	Děčín	0
Nový Jičín	70	Zlín	0
Písek	68	Vsetín	0
Strakonice	64	Jeseník	0

Pramen: Nařízení vlády č. 103/2003 Sb., vlastní propočty

Ve zranitelných oblastech platí zákaz používání dusíkatých hnojiv v období, které je uvedeno v tabulce. Neplatí však pro trvalé kultury, polní zeleniny a zakryté plochy.

Období zákazu používání dusíkatých hnojivých látek (příloha č. 2 NV č. 103/2003 Sb.)

Zemědělský pozemek s pěstovanou plodinou nebo připravený pro založení porostu plodiny		Období zákazu hnojení	
Plodina	Klimatický region*	Hnojiva s rychle uvolnitelným dusíkem	Minerální dusíkatá hnojiva
Jednoleté polní plodiny na orné půdě	0 – 5	15. 11. – 31. 1.	1. 11. – 31. 1.
	6 – 9	1. 11. – 28. 2.	15. 10. – 28. 2.
Travní (jetelovino travní) porosty na orné půdě, trvalé travní porosty	0 – 5	15. 11. – 31. 1.	1. 10. – 28. 2.
	6 – 9	1. 11. – 28. 2.	15. 9. – 31. 3.
Aplikace hnojiv s pomalu uvolnitelným dusíkem na orné půdě je zakázána v období 1. 6. – 31. 7. Toto ustanovení neplatí v případě následného pěstování ozimých plodin a meziplodin.			

Pramen: Nařízení vlády č. 103/2003 Sb.

Poznámka: * dle bonitovaných půdně ekologických jednotek (BPEJ), 1. číslice pětimístného kódu BPEJ

⁴ účinnost předpisu od 11. 4. 2003, část od 1. 1. 2004

Ve zranitelných oblastech se podle § 7 NV č. 103/2003 Sb. stanovují rovněž pravidla pro používání hnojiv a statkových hnojiv s ohledem na půdně-klimatické podmínky stanoviště. Způsob použití závisí na začlenění zemědělské půdy do jednoho ze tří aplikačních pásem. Klimatické a půdní podmínky a účelovou charakteristiku aplikačních pásem uvádí tabulky č. 2 až č. 4 přílohy č. 2 NV č. 103/2003 Sb. Nejpřísnější omezení pokud jde o hnojení minerálními dusíkatými hnojivy a hnojivy s rychle uvolnitelným dusíkem jsou vyžadována ve třetím aplikačním pásmu (aplikační pásma viz. tabulka č. 11 v příloze).

Ve zranitelných oblastech je omezeno množství dusíku aplikovaného v organických a organominerálních hnojivech a ve statkových hnojivech na zemědělskou půdu. Množství celkového dusíku aplikovaného ročně na zemědělskou půdu v organických a organominerálních hnojivech a ve statkových hnojivech nesmí v průměru zemědělského podniku překročit limit 170 kg/ha, při započtení zemědělské půdy vhodné k aplikaci. Způsob výpočtu množství dusíku a stanovení plochy půdy vhodné k aplikaci je uveden v § 8 NV č. 103/2003 Sb., stejně jako zdůvodněné případy, ve kterých lze limit na jednotlivých pozemcích překročit.

Kapacita skladovacích prostor pro statková hnojiva musí být dostatečná pro uskladnění statkových hnojiv v období zákazu hnojení.

Provádění protierozních opatření ve zranitelných oblastech se nařizuje v § 11 tohoto nařízení. Skupiny půd ohrožených erozí, kde je nutno aplikovat vhodná agrotechnická protierozní opatření jsou uvedeny v tabulce.

Skupina půd ohrožených erozí

Skupina půd ohrožených erozí		
Klimatický region (KR)*	Hlavní půdní jednotka (HPJ)**	Účelová charakteristika
0-9	08, 14, 15, 19, 24, 25, 26, 43, 47, 48, 49	půdy se sklonitostí 7° – 12°, čtvrtá číslice kódu BPEJ je 4 – 5
0-9	40, 41	půdy se sklonitostí 12° – 17°, čtvrtá číslice kódu BPEJ je 6 – 7
0-9	40, 41	půdy se sklonitostí > 17°, čtvrtá číslice kódu BPEJ je 8 – 9
0-9	77, 78	strže, půdy se sklonitostí > 25°, čtvrtá číslice kódu BPEJ je 8 v 9

Pramen: Nařízení vlády č. 103/2003 Sb.

Poznámka: * 1. číslice pětimístního kódu BPEJ, ** 2 a 3. číslice pětimístního kódu BPEJ

Podíl zemědělské půdy ve zranitelných oblastech v České republice podle okresů je uvedeno v mapce.

PŘEHLED PRÁVNÍCH PŘEDPISŮ

Následující přehled právních předpisů zachycuje chronologicky převážnou část právních norem a právních předpisů pozemkového práva od roku 1991 do prvního pololetí roku 2003.

Právní předpis číslo	Název právního předpisu	Účinnost
229/1991 Sb.	Zákon o úpravě vlastnických vztahů k půdě a jinému zemědělskému majetku	24. 6. 1991
284/1991 Sb.	Zákon ČNR, o pozemkových úpravách a pozemkových úřadech	15. 7. 1991 zrušeno předpisem č. 139/2002 Sb.
427/1991 Sb.	Vyhláška Ministerstva zemědělství ČR, kterou se stanoví náležitosti návrhu pozemkových úprav a pravidla posuzování přiměřenosti kvality a výměry vyměřovaných pozemků	1. 11. 1991 do 1. 3. 2000, zrušeno předpisem č. 4/2000 Sb.
569/1991 Sb.	Zákon ČNR, o Pozemkovém fondu České republiky	1. 1. 1992
93/1992 Sb.	Zákon kterým se mění a doplňuje zákon č. 229/1991 Sb., o úpravě vlastnických vztahů k půdě a jinému zemědělskému majetku	28. 2. 1992
243/1992 Sb.	Zákon ČNR, kterým se upravují některé otázky související se zákonem č. 229/1991 Sb., o úpravě vlastnických vztahů k půdě a jinému zemědělskému majetku	29. 5. 1992
265/1992 Sb.	Zákon, o zápisech vlastnických a jiných věcných práv k nemovitostem	1. 1. 1993
441/1992 Sb.	Zákon ČNR, kterým se mění a doplňuje zákon ČNR č. 243/1992 Sb., kterým se upravují některé otázky související se zákonem č. 229/1991 Sb., o úpravě vlastnických vztahů k půdě a jinému zemědělskému majetku, ve znění zákona č. 93/1992 Sb.	18. 9. 1992
344/1992 Sb.	Zákon ČNR o katastru nemovitostí ČR	1. 1. 1993
546/1992 Sb.	Zákon ČNR, kterým se mění a doplňuje zákon ČNR č. 569/1991 Sb., o Pozemkovém fondu České republiky	8. 12. 1992
183/1993 Sb.	Zákon kterým se mění a doplňuje zákon č. 229/1991 Sb., o úpravě vlastnických vztahů k půdě a jinému zemědělskému majetku, ve znění zákona č. 42/1992 Sb., zákona č. 93/1992 Sb. a zákona ČNR č. 39/1993 Sb.	1. 7. 1993
277/1993 Sb.	Vyhláška Českého úřadu zeměměřického a katastrálního o doplnění vyhlášky Českého úřadu zeměměřického a katastrálního č. 126/1993 Sb., kterou se provádí zákon č. 265/1992 Sb., o zápisech vlastnických a jiných věcných práv k nemovitostem a zákon ČNR č. 344/1992 Sb., o katastru nemovitostí ČR (katastrální zákon)	11. 11. 1993 do 10. 7. 1996, zrušeno předpisem č. 190/1996 Sb.
38/1993 Sb.	Zákon ČNR, kterým se mění a doplňuje zákon ČNR č. 284/1991 Sb., o pozemkových úpravách a pozemkových úřadech	31. 12. 1992
51/1993 Sb.	Nařízení vlády ČR, o způsobu finančního vypořádání za nájem pozemků přidělených pozemkovým úřadem	29. 1. 1993
99/1994 Sb.	Vyhláška Českého úřadu zeměměřického a katastrálního, kterou se mění a doplňuje vyhláška Českého úřadu zeměměřického a katastrálního č. 126/1993 Sb., kterou se provádí zákon č. 265/1992 Sb., o zápisech vlastnických a jiných věcných práv k nemovitostem, a zákon ČNR č. 344/1992 Sb., o katastru nemovitostí ČR (katastrální zákon), ve znění vyhlášky Českého úřadu zeměměřického a katastrálního č. 277/1993 Sb.	24. 5. 1994 do 10. 7. 1996, zrušeno předpisem č. 190/1996 Sb.

Pokračování tabulky na další straně

Právní předpis číslo	Název právního předpisu	Účinnost
30/1996 Sb.	Zákon, kterým se mění a doplňuje zákon č. 229/1991 Sb., o úpravě vlastnických vztahů k půdě a jinému zemědělskému majetku, ve znění pozdějších předpisů, a zákon ČNR č. 243/1992 Sb., kterým se upravují některé otázky související se zákonem 229/1991 Sb., o úpravě vlastnických vztahů k půdě a jinému zemědělskému majetku, ve znění zákona č. 93/1992 Sb., ve znění pozdějších předpisů	9. 2. 1996
89/1996 Sb.	Zákon kterým se mění a doplňuje zákon ČNR č. 344/1992 Sb., o katastru nemovitostí ČR (katastrální zákon), a občanský zákoník č. 40/1964 Sb., ve znění pozdějších předpisů	1. 7. 1996
151/1997 Sb.	Zákon o oceňování majetku a o změně některých zákonů (zákon o oceňování majetku)	1. 1. 1998
190/1996 Sb.	Vyhláška Českého úřadu zeměměřického a katastrálního kterou se provádí zákon č. 265/1992 Sb., o zápisech vlastnických a jiných věcných práv k nemovitostem, ve znění zákona č. 210/1993 Sb. a zákona č. 90/1996 Sb., a zákon ČNR č. 344/1992 Sb., o katastru nemovitostí ČR (katastrální zákon), ve znění zákona č. 89/1996 Sb.	10. 7. 1996
217/1997 Sb.	Zákon, kterým se mění a doplňuje zákon ČNR č. 284/1991 Sb., o pozemkových úpravách a pozemkových úřadech, ve znění zákona ČNR č. 38/1993 Sb., a doplňuje zákon č. 455/1991 Sb., o živnostenském podnikání (živnostenský zákon), ve změn pozdějších předpisů	8. 9. 1997
269/1998 Sb.	Zákon, kterým se mění zákon č. 500/1990 Sb., o působnosti orgánů České republiky ve věcech převodů vlastnictví státu k některým věcem na jiné právnické nebo fyzické osoby, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 569/1991 Sb., o Pozemkovém fondu České republiky, ve znění pozdějších předpisů a zákon č. 162/1997 Sb., o vydání státních dluhopisů na financování opatření k odstranění následků povodní v roce 1997	19. 11. 1998
327/1998 Sb.	Vyhláška Ministerstva zemědělství, kterou se stanoví charakteristika bonitovaných půdně ekologických jednotek a postup pro jejich vedení a aktualizaci	31. 12. 1998
95/1999 Sb.	Zákon o podmínkách převodu zemědělských a lesních pozemků z vlastnictví státu na jiné osoby a o změně zákona č. 569/1991 Sb., o Pozemkovém fondu České republiky, ve znění pozdějších předpisů, a zákona č. 357/1992 sb., o dani dědické, dani darovací a dani z převodu nemovitostí, ve znění pozdějších předpisů	25. 5. 1999
72/1999 Sb.	Nařízení vlády, o stanovení způsobu úhrady nákladů souvisejících s vedením a aktualizací bonitovaných půdně ekologických jednotek a nákladů spojených s oceněním věcí, identifikací parcel a vyměření pozemků	23. 4. 1999
113/2000 Sb.	Vyhláška Českého úřadu zeměměřického a katastrálního, kterou se mění vyhláška Českého úřadu zeměměřického a katastrálního č. 190/1996 Sb., kterou se provádí zákon č. 265/1992 Sb., o zápisech vlastnických a jiných věcných práv k nemovitostem, ve znění zákona č. 210/1993 Sb. a zákona č. 90/1996 Sb., a zákon č. 344/1992 Sb., o katastru nemovitostí České republiky (katastrální zákon), ve znění zákona č. 89/1996 Sb., ve znění vyhlášky č. 179/1998 Sb.	3. 5. 2000
120/2000 Sb.	Zákon, kterým se mění zákon č. 344/1992 Sb., o katastru nemovitostí České republiky (katastrální zákon), ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 284/1991 Sb., o pozemkových úpravách a pozemkových úřadech, ve znění pozdějších předpisů, a zákon č. 200/1994 Sb., o zeměměřictví a o změně a doplnění některých zákonů souvisejících s jeho zavedením	1. 9. 2000

Dokončení tabulky

Právní předpis číslo	Název právního předpisu	Účinnost
4/2000 Sb.	Nařízení vlády k provedení zákona o pozemkových úpravách a pozemkových úřadech	1. 3. 2000 zrušeno předpisem č. 139/2002 Sb.
66/2000 Sb.	Zákon, kterým se mění zákon č. 569/1991 Sb., o Pozemkovém fondu České republiky, ve znění pozdějších předpisů	29. 3. 2000
212/2000 Sb.	Zákon o zmírnění některých majetkových křivd způsobených holocaustem a o změně zákona č. 243/1992 Sb., kterým se upravují některé otázky související se zákonem č. 229/1991 Sb., o úpravě vlastnických vztahů k půdě a jinému zemědělskému majetku, ve znění zákona č. 93/1992 Sb., ve znění pozdějších předpisů	20. 7. 2000
162/2001 Sb.	Vyhláška Českého úřadu zeměměřického a katastrálního, o poskytování údajů z katastru nemovitostí České republiky	1. 6. 2001
163/2001 Sb.	Vyhláška Českého úřadu zeměměřického a katastrálního, kterou se mění vyhláška Českého úřadu zeměměřického a katastrálního č. 190/1996 Sb., kterou se provádí zákon č. 265/1992 Sb., o zápisech vlastnických a jiných věcných práv k nemovitostem, ve znění zákona č. 210/1993 Sb. a zákona č. 90/1996 Sb., a zákon č. 344/1992 Sb., o katastru nemovitostí České republiky (katastrální zákon), ve znění zákona č. 89/1996 Sb., ve znění pozdějších předpisů	1. 6. 2001
253/2001 Sb.	Zákon, kterým se mění zákon č. 95/1999 Sb., o podmínkách převodu zemědělských lesních pozemků z vlastnictví státu na jiné osoby a o změně zákona č. 569/1991 Sb., o Pozemkovém fondu České republiky, ve znění pozdějších předpisů, o zákona č. 357/1992 Sb., o dani dědické, dani darovací a dani z převodu nemovitostí, ve znění pozdějších předpisů	25. 7. 2001
313/2001 Sb.	Zákon, kterým se mění zákon č. 569/1991 Sb., o Pozemkovém fondu České republiky, ve znění pozdějších předpisů	6. 9. 2001
254/2001 Sb.	Zákon o vodách a změně některých zákonů (vodní zákon)	25. 7. 2001
139/2002 Sb.	Zákon o pozemkových úpravách a pozemkových úřadech a o změně zákona č. 229/1991 Sb., o úpravě vlastnických vztahů k půdě a jinému zemědělskému majetku, ve znění pozdějších předpisů	1. 1. 2003
148/2002 Sb.	Zákon, kterým se mění zákon č. 569/1991 Sb., o Pozemkovém fondu České republiky, ve znění pozdějších předpisů, a zákon č. 357/1992 Sb., o dani dědické, dani darovací a dani z převodu nemovitostí, ve znění pozdějších předpisů	17. 4. 2002
423/2002 Sb.	Zákon, kterým se mění zákon č. 569/1991 Sb., o Pozemkovém fondu České republiky, ve znění pozdějších předpisů	27. 9. 2002
463//2002 Sb.	Vyhláška Ministerstva zemědělství, kterou se stanoví seznam katastrálních území s přiřazenými průměrnými cenami zemědělských pozemků	1. 1. 2003
540/2002 Sb.	Vyhláška Ministerstva financí, kterou se provádějí některá ustanovení zákona č. 151/1997 Sb., o oceňování majetku a o změně některých zákonů (zákon o oceňování majetku)	1. 1. 2003
545/2002 Sb.	Vyhláška o postupu při provádění pozemkových úprav a náležitostech návrhu pozemkových úprav	1. 1. 2003
546/2002 Sb.	Vyhláška, kterou se mění vyhláška č. 327/1998 Sb., kterou se stanoví charakteristika bonitovaných půdně ekologických jednotek a postup pro jejich vedení a aktualizaci	1.1. 2003
103/2003 Sb.	Nařízení vlády o stanovení zranitelných oblastí a o používání a skladování hnojiv a statkových hnojiv, střídání plodin a provádění protierozních opatření v těchto oblastech	11. 4. 2003, část od 1. 1. 2004

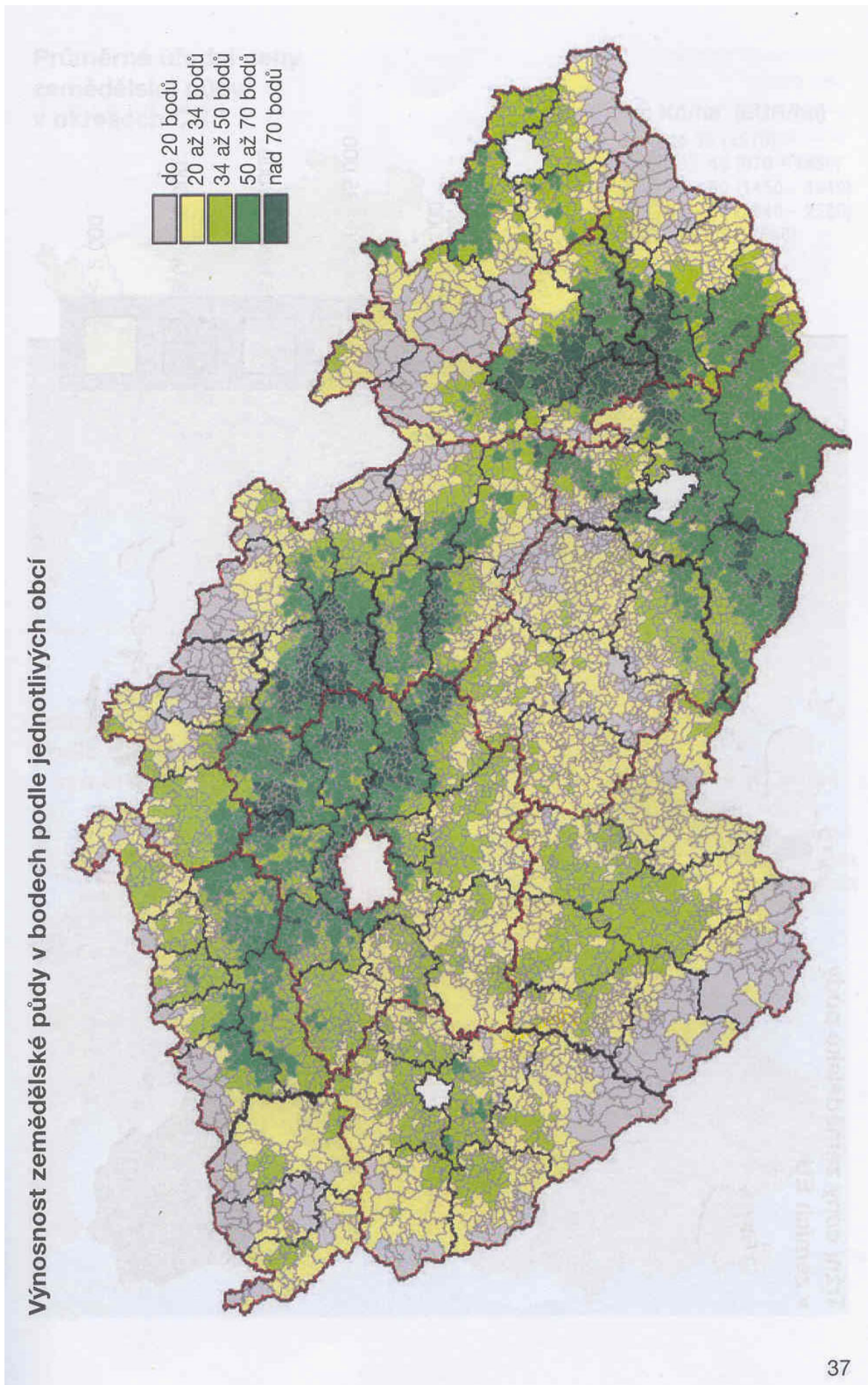
Dokončení tabulky na další straně

Dokončení tabulky

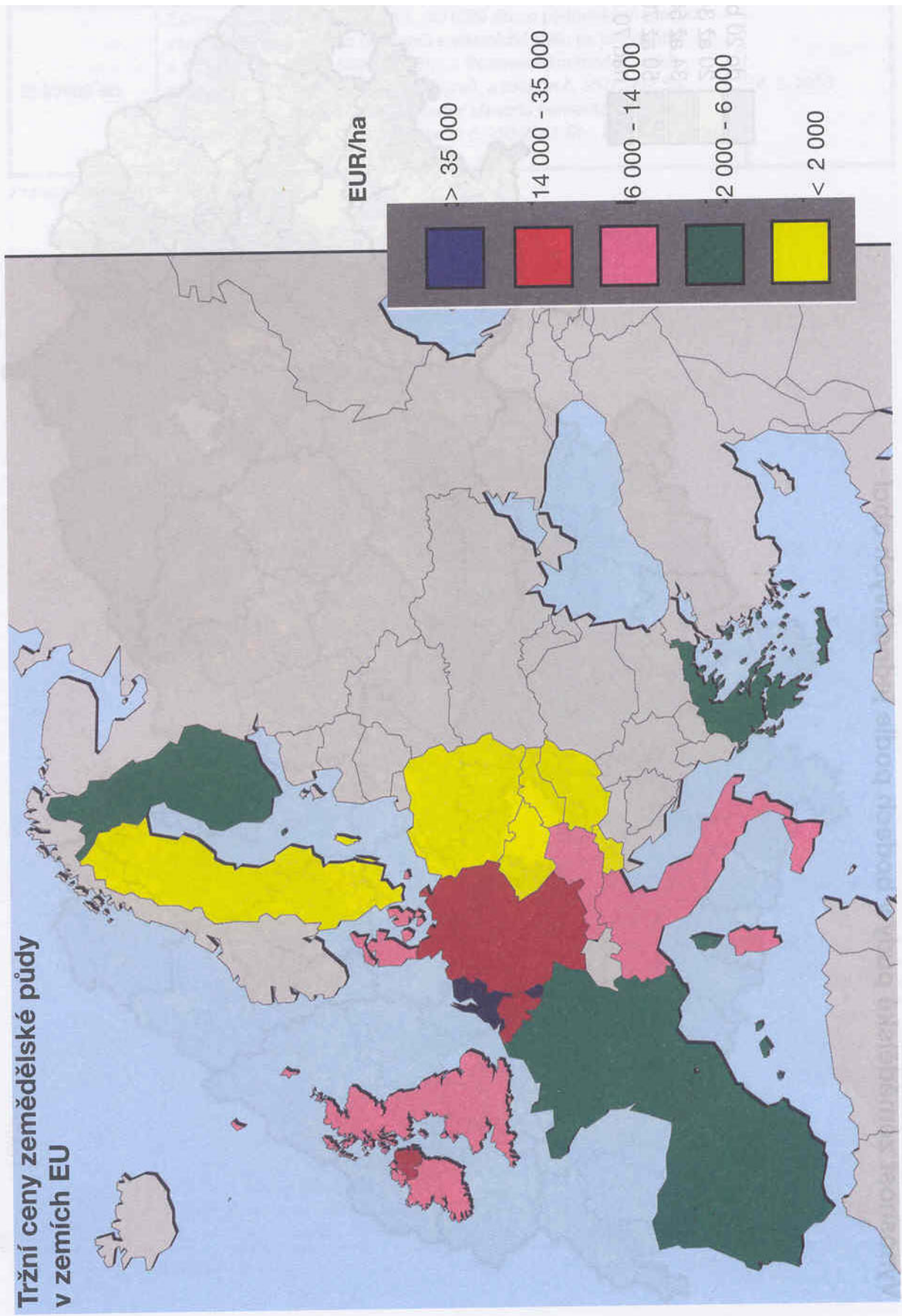
Právní předpis číslo	Název právního předpisu	Účinnost
253/2003 Sb.	Zákon, kterým se mění zákon č. 95/1999 Sb., o podmínkách převodu zemědělských a lesních pozemků z vlastnictví státu na jiné osoby a o změně zákona č. 569/1991 Sb., o Pozemkovém fondu České republiky, ve znění pozdějších předpisů, a zákona č. 357/1992 Sb., o dani dědické, dani darovací a dani z převodu nemovitostí, ve znění pozdějších předpisů, ve znění zákona č. 253/2001 Sb., a některé další zákony	6. 8. 2003

Pramen: MZe, 2003

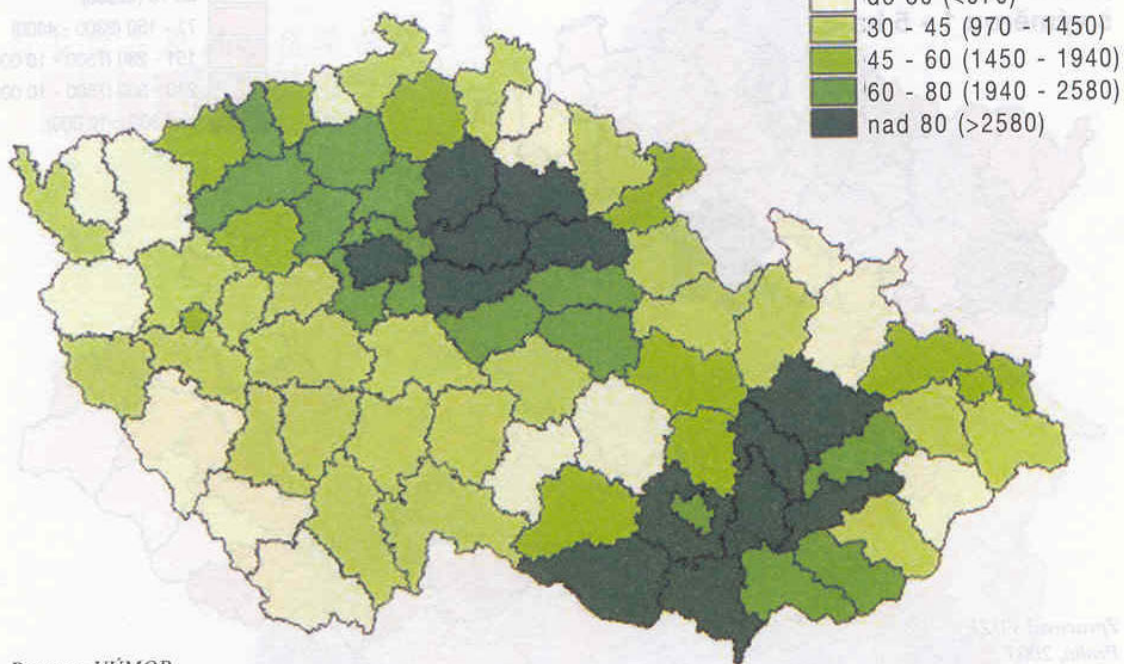
Výnosnost zemědělské půdy v bodech podle jednotlivých obcí

**Tržní ceny zemědělské půdy
v zemích EU**

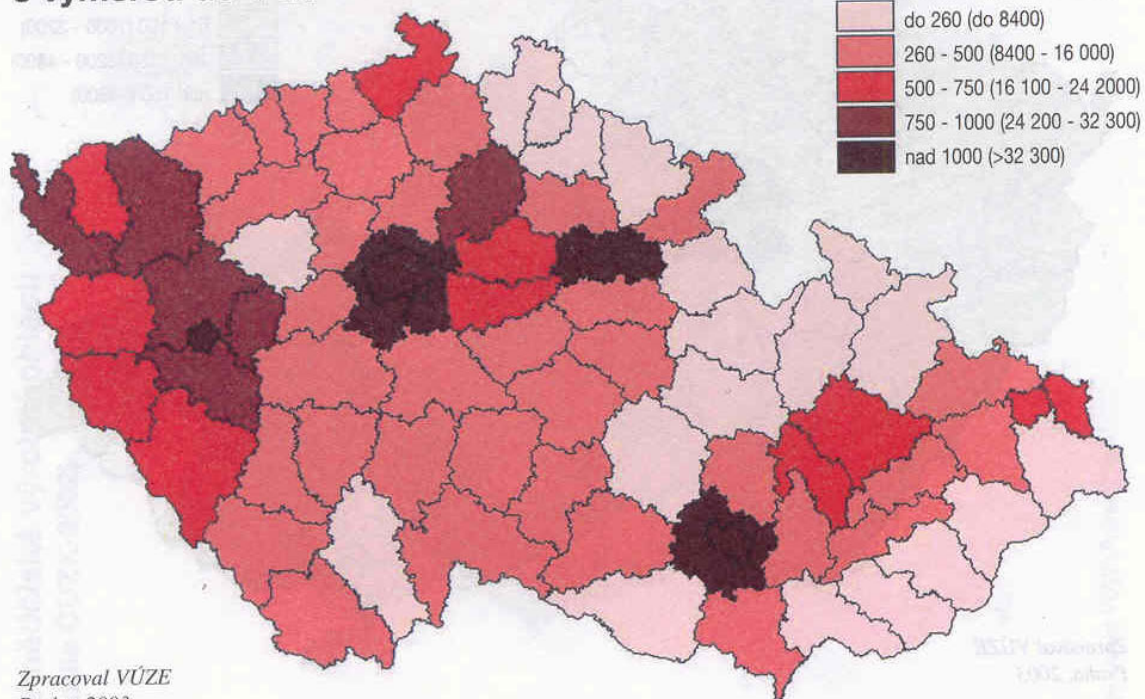

Průměrné úřední ceny zemědělské půdy v okresech ČR

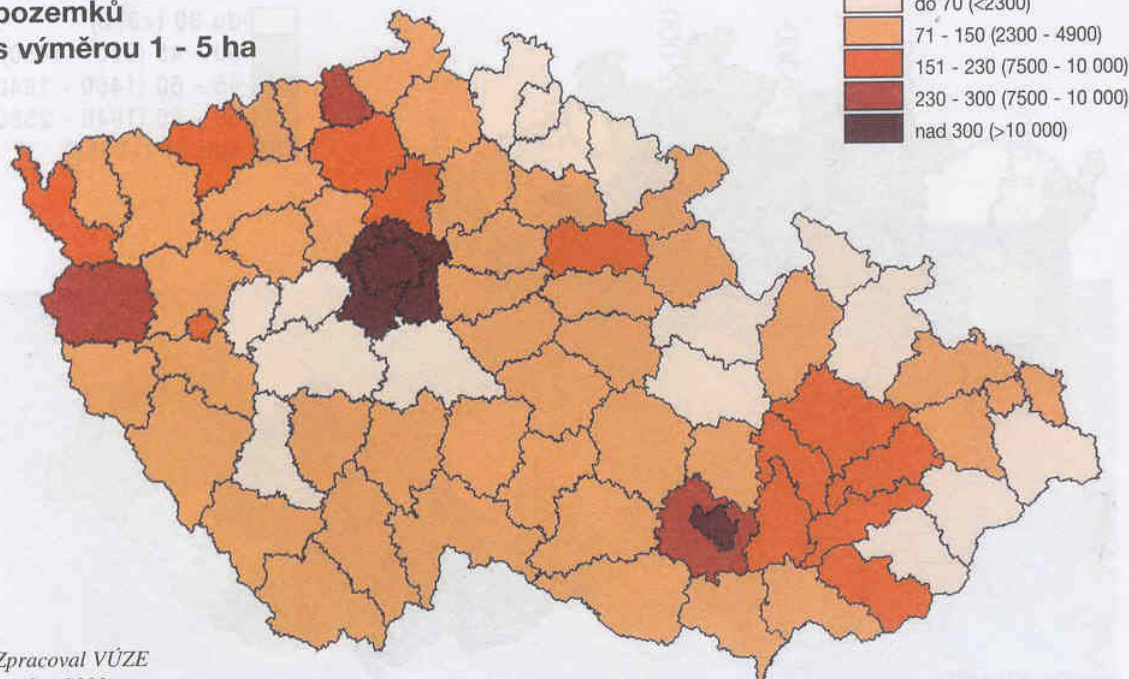
Pramen: VÚMOP

Tržní ceny zemědělské půdy podle velikosti pozemků s výměrou do 1 ha

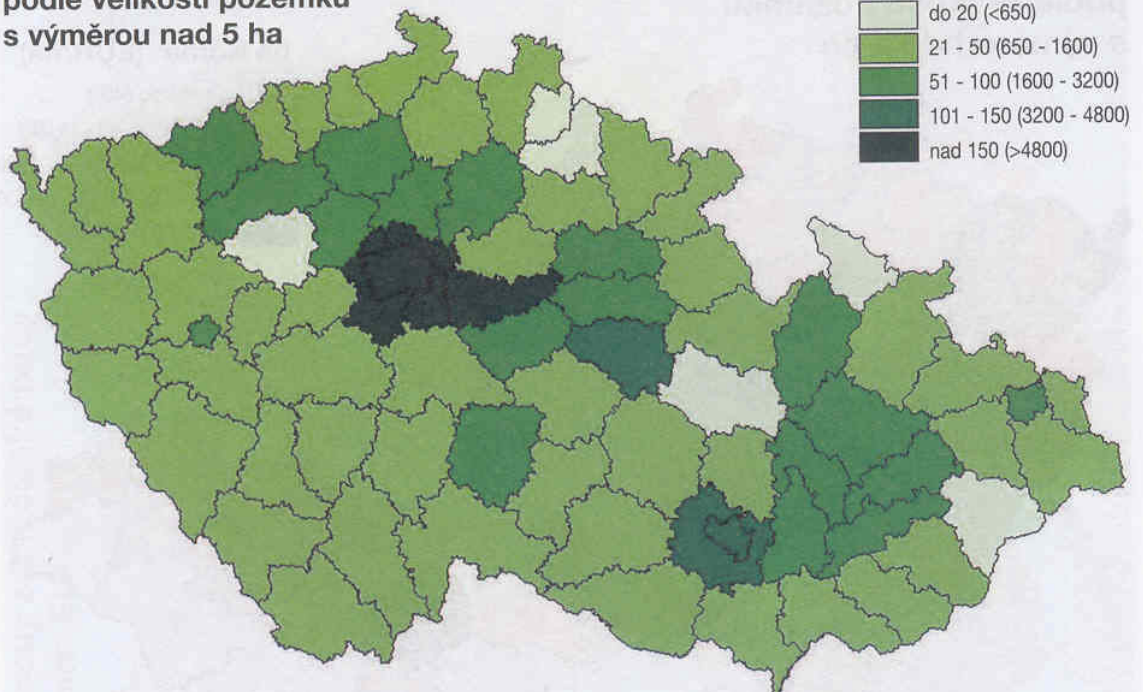
Zpracoval VÚZE
Praha, 2003

Tržní ceny zemědělské půdy podle velikosti pozemků s výměrou 1 - 5 ha

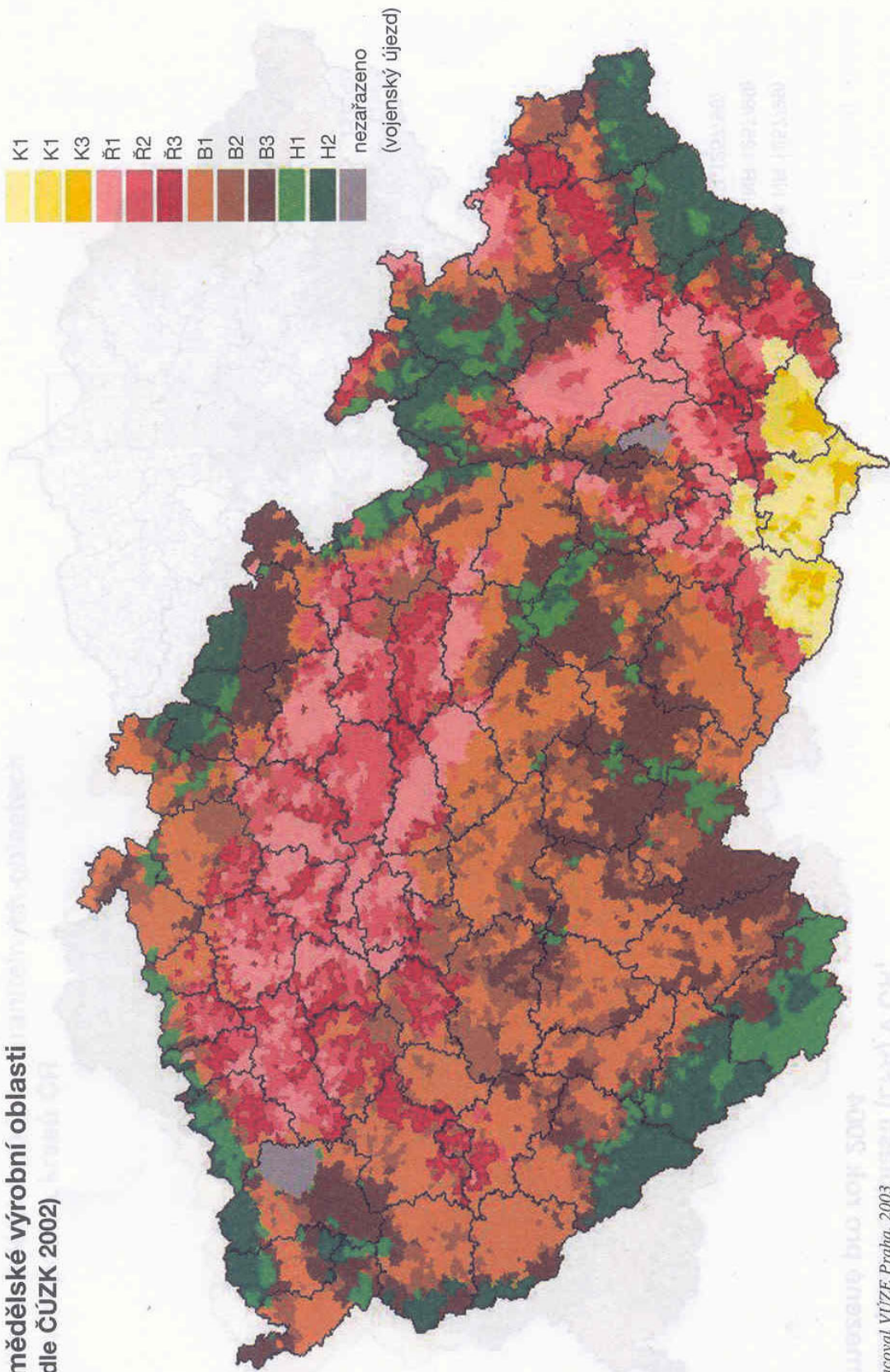
Zpracoval VÚZE
Praha, 2003

Tržní ceny zemědělské půdy podle velikosti pozemků s výměrou nad 5 ha

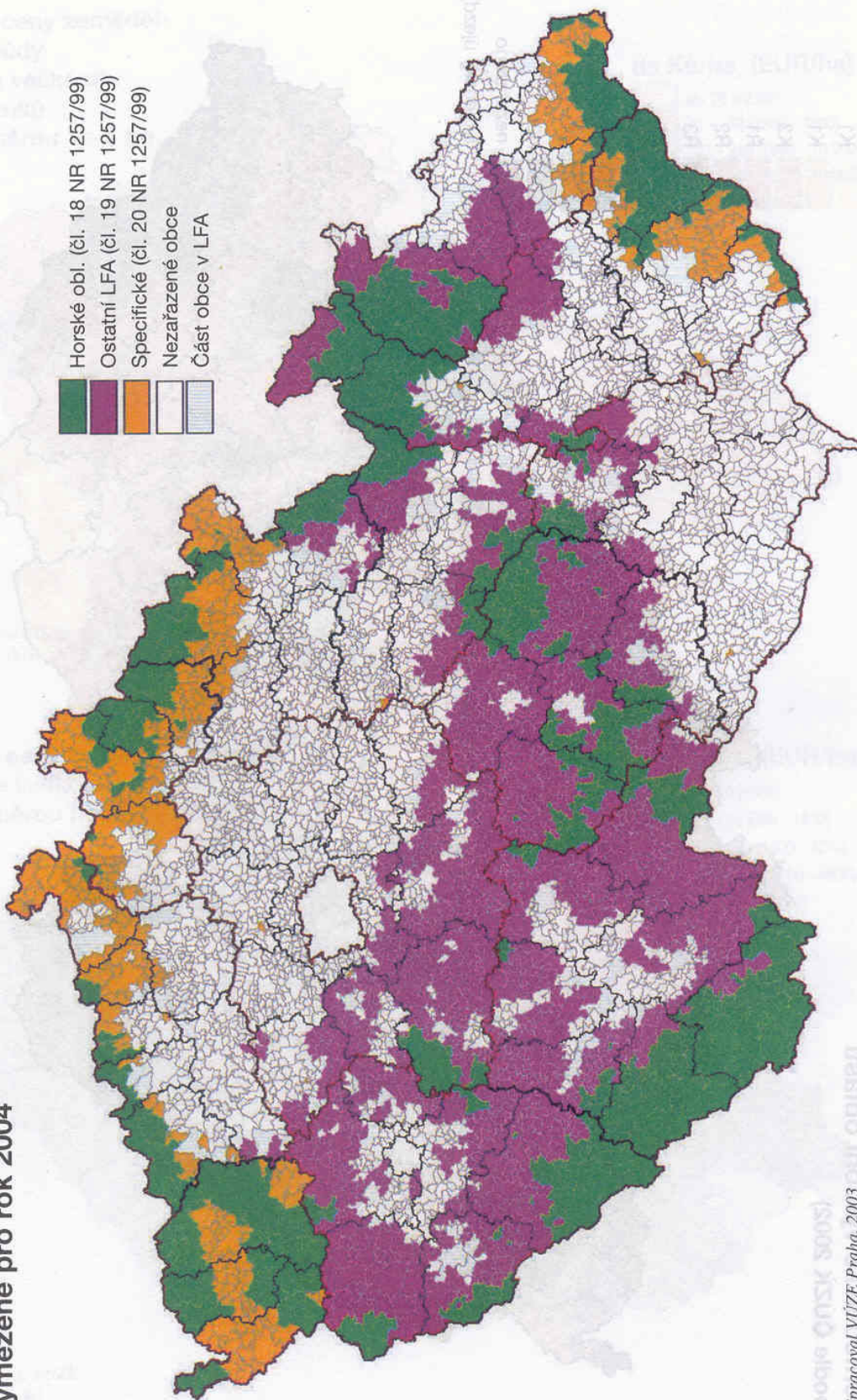
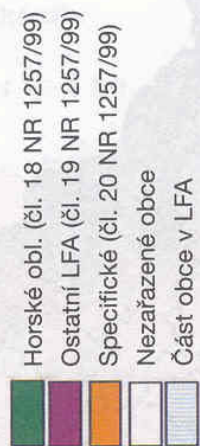
Zpracoval VÚZE
Praha, 2003

**Zemědělské výrobní oblasti
(podle ČÚZK 2002)**

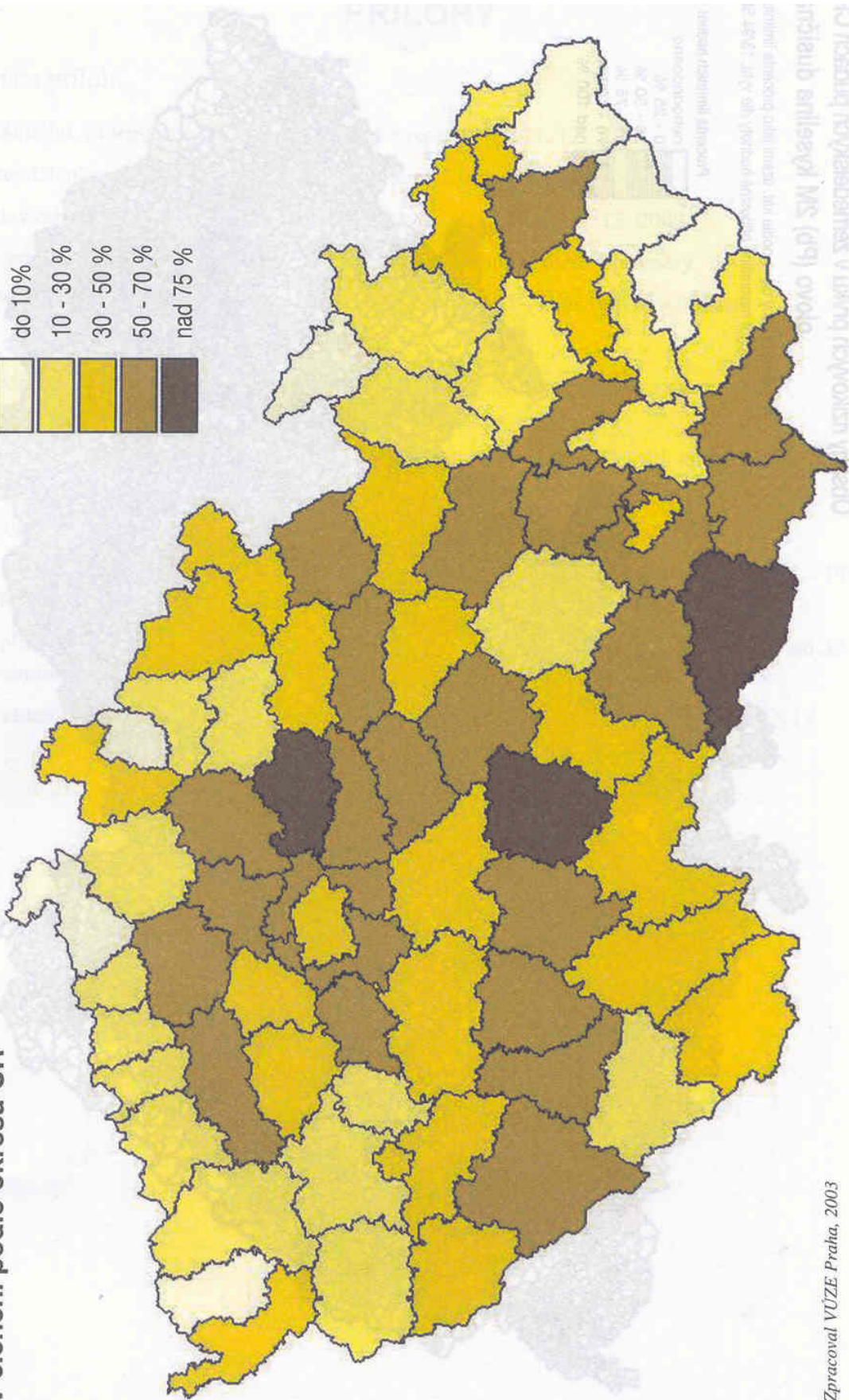
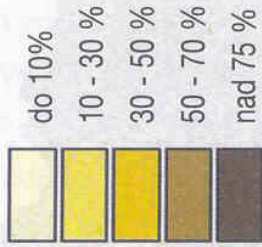
Zpracoval VÚZE Praha, 2003

**Méně příznivé oblasti (LFA) v ČR,
vymezené pro rok 2004**

(podle čínských zdrojů)
Zpracoval VÚZE Praha, 2003

**Podíl zemědělské půdy ve zranitelných oblastech
v členění podle okresů ČR**

Zpracoval VÚZE Praha, 2003

Obsahy rizikových prvků v zemědělských půdách ČR olovo (Pb) 2M kyselina dusičná

průměrné obsahy olova podle kat. území jako procenta limitních hodnot maximálně přípustné hodnoty dle vyhl. 13/94 Sb.

PŘÍLOHY

Seznam příloh:

1. Základní informace o půdním fondu České republiky k 31. 12. 2002
2. Rozdělení zemědělské a orné půdy do výrobních oblastí k 31. 12. 2002
3. Stav odvodnění a závlah zemědělské půdy v okresech ČR k 31. 12. 2000
4. Výsledky agrochemického zkoušení zemědělských půd – vážené průměry
5. Výsledky agrochemického zkoušení zemědělských půd – kategorie zásobenosti
6. Řešené pozemkové úpravy, stav k 31.12.2002
7. Tržní ceny zemědělské půdy podle velikosti prodávaných pozemků ve vybraných okresech ČR v Kč/m² (1993 – 2002)
8. Průměrné tržní ceny zemědělské půdy podle regionů ČR, zemědělských kultur a velikostních skupin (1993 – 2002)
9. Pronájem zemědělské půdy podle právních forem v jednotlivých krajích ČR
10. Alokace pronajaté zemědělské půdy ve vlastnictví státu podle územních pracovišť – PF ČR
11. Aplikační pásma pro používání hnojiv a statkových hnojiv s ohledem na půdně-klimatické podmínky stanoviště
12. Přehled rozsahu zemědělské a orné půdy ve zranitelných oblastech ČR podle NUTS IV

Oblast	ZEMĚDĚLSKÁ PŮDA																				ORNÁ PŮDA										Výměra celkem
	Kukuřičná						Řepařská						Bramborářská								Horská		Výměra celkem								
	K1	K2	K3	Ř1	Ř2	Ř3	B1	B2	B3	H1	H2	B1	B2	B3	H1	H2	B1	B2	B3	H1	H2										
Okres, kraj	0	0	0	499	5 181	6 688	23 568	7 192	2 200	620	0	45 938	0	0	0	366	4 153	4 388	12 385	4 572	466	60	0	26 389							
Česká Lípa	0	0	0	0	0	0	957	946	4 929	1 580	4 599	13 011	0	0	0	0	0	0	602	391	1 474	427	367	3 263							
Jablonec nad Nisou	0	0	0	1 497	485	0	22 540	9 281	8 150	2 146	272	44 370	0	0	0	1 101	321	0	14 036	4 613	2 872	354	23	23 320							
Liberec	0	0	0	779	2 772	322	5 889	1 280	17 990	3 529	3 561	0	0	0	0	569	1 703	232	2 991	474	9 325	1 469	785	17 547							
Semily	0	0	0	2 775	8 437	7 010	52 944	18 700	33 268	7 874	9 871	140 880	0	0	0	2 036	6 177	4 620	30 014	10 050	14 137	2 310	1 176	70 519							
Liberecký kraj	0	0	0	22 450	28 288	8 237	0	3 179	0	0	0	62 154	0	0	0	19 046	24 121	6 923	0	2 017	0	0	0	52 107							
Hradec Králové	0	0	0	35 722	13 278	3 868	1 488	3 235	3 124	0	0	60 715	0	0	0	29 142	10 181	2 869	9 444	1 647	1 549	0	0	46 334							
Jičín	0	0	0	7 736	8 759	2 962	10 579	2 886	18 591	770	465	52 749	0	0	0	5 490	6 812	2 278	6 894	1 489	10 741	313	142	34 159							
Náchod	0	0	0	3 581	12 864	5 222	10 382	10 425	3 485	5 742	2 581	54 283	0	0	0	2 568	10 011	3 990	7 585	6 533	17 866	875	307	33 657							
Rychnov n. Kněžnou	0	0	0	518	5 873	750	6 506	457	31 072	651	4 530	50 357	0	0	0	446	4 095	488	4 407	208	17 457	395	456	27 951							
Trutnov	0	0	0	70 007	69 062	21 039	28 955	20 183	56 273	7 163	7 576	280 258	0	0	0	56 693	55 221	16 549	19 830	11 895	31 533	1 583	905	194 208							
Královéhradecký kraj	0	0	0	5 280	21 612	23 733	14 529	5 333	10 249	3 272	0	63 741	0	0	0	19 950	4 749	1 787	10 206	3 087	6 152	1 600	0	47 531							
Chrudim	0	0	0	4 080	5 842	991	46 644	2 964	17 409	2 844	514	81 289	0	0	0	3 467	4 526	769	37 704	1 817	11 340	1 592	169	61 385							
Pardubice	0	0	0	8 970	1 614	2 839	30 520	4 083	17 364	3 502	6 700	75 593	0	0	0	7 274	1 318	1 721	21 237	2 609	9 574	1 301	3 542	48 576							
Ústí nad Orlicí	0	0	0	40 766	34 733	29 819	91 693	15 367	45 022	9 618	7 214	274 233	0	0	0	35 291	28 605	23 733	69 148	9 316	27 066	4 493	3 711	201 364							
Pardubický kraj	0	0	0	2 234	729	0	4 7214	9 755	18 932	1 013	0	79 878	0	0	0	1 972	621	0	36 408	7 367	13 055	541	0	59 984							
Havlíčkův Brod	0	0	0	0	0	0	15 532	6 532	42 514	4 761	651	69 991	0	0	0	0	0	0	12 469	4 867	31 753	3 183	310	52 582							
Jihlava	0	0	0	13 854	16 002	47 146	2 235	0	79 237	0	0	79 237	0	0	0	0	0	0	10 977	12 627	35 360	1 577	0	60 541							
Pelhřimov	0	0	0	2 904	0	0	54 376	20 592	16 766	486	0	97 494	0	0	0	2 584	2 162	2 162	48 961	17 818	13 268	393	0	85 166							
Třebíč	0	0	0	0	0	0	14 689	20 458	42 181	11 273	5 054	93 654	0	0	0	0	0	0	12 045	16 129	30 244	6 389	2 405	67 213							
Žďár nad Sázavou	0	0	0	2 234	3 633	2 371	145 665	73 339	167 539	19 769	5 705	420 254	0	0	0	1 972	3 185	2 162	120 862	58 808	123 681	12 083	2 715	325 466							
Kraj Vysočina	0	0	0	6 962	3 689	3 861	10 946	5 281	12 000	1 536	0	44 275	0	0	0	5 570	2 876	2 978	8 340	3 825	7 774	862	0	32 024							
Blansko	0	0	0	4 024	3 314	754	0	44	0	0	0	8 136	0	0	0	2 767	2 186	506	0	25	0	0	0	5 484							
Brno-město	13 340	5 643	277	20 371	10 258	5 460	4 630	1 824	579	0	0	62 393	12 163	4 739	208	18 211	8 973	3 882	3 853	1 323	344	0	53 695								
Brno-venkov	47 518	20 816	6 933	0	1 027	3 932	0	0	0	0	0	80 226	39 041	16 366	5 203	0	911	3 495	0	0	0	0	0	65 016							
Břeclav	14 956	24 620	6 401	437	9 035	9 992	1 987	979	1 346	0	0	69 753	11 930	20 968	4 986	406	6 529	7 365	1 012	457	637	0	0	54 259							
Hodonín	745	0	0	21 533	11 249	12 178	1 500	803	560	0	0	48 616	724	0	0	19 996	10 598	11 006	1 250	600	453	0	0	44 631							
Vyškov	32 638	21 336	6 128	3 475	15 314	10 107	15 844	8 384	0	0	0	113 226	29 793	19 274	5 964	3 167	13 971	9 387	14 590	7 763	0	0	103 909								
Znojmo	109 197	72 415	19 739	56 802	53 887	46 284	34 908	17 315	14 485	1 536	0	426 614	93 651	61 347	16 330	50 117	46 043	38 619	29 045	13 793	9 207	862	0								
Jihomoravský kraj	0	0	0	3 328	6 241	6 241	3 519	2 337	3 938	1 975	2 882	24 219	0	0	0	0	3 106	5 249	2 338	1 551	1 657	548	611	15 060							
Jeseník	0	0	0	56 101	9 301	459	3 746	2 625	7 959	280	970	81 441	0	0	0	50 763	7 811	377	2 800	1 924	3 027	226	0	66 927							
Olomouc	0	0	0	33 325	2 832	768	4 902	3 358	9 043	0	621	54 850	0	0	0	31 023	2 369	635	4 211	2 664	6 945	0	340	48 186							
Prostějov	0	0	0	33 393	5 817	12 645	1 936	3 012	3 012	0	355	59 941	0	0	0	29 140	4 545	10 675	1 320	1 639	2 032	0	261	49 613							
Přerov	0	0	0	4 653	5 974	5 260	6 062	7 317	8 690	7 924	10 713	56 592	0	0	0	4 034	5 047	3 604	4 486	4 655	3 708	2 735	1 762	30 030							
Šumperk	0	0	0	127 472	27 252	25 372	20 165	18 418	32 642	10 179	15 541	277 043	0	0	0	114 959	22 878	20 539	15 156	12 434	17 369	3 509	2 974	209 816							
Olomoucký kraj	0	0	0	25 824	10 390	10 957	157	1 370	0	0	822	49 519	0	0	0	23 608	8 891	8 859	132	824	0	0	83	42 372							
Kroměříž	7 698	0	0	4 141	17 608	17 343	672	3 116	4 973	0	2 441	57 983	6 664	0	0	3 681	14 304	12 559	312	2 143	0	624	41 617								
Uherské Hradiště	0	0	0	0	0	0	625	3 159	6 184	1 045	2 455	27 329	40 797	0	0	0	0	0	0	522	2 417	3 937	400	700	8 011						
Vsetín	109	0	0	5 352	2 882	2 258	4 644	7 550	12 338	0	12 942	47 647	60	0	0	4 315	2 386	1 821	3 254	4 576	6 037	0	4 183	26 633							
Zlín	7 807	0	0	35 317	30 850	31 183	8 632	18 221	18 357	2 455	43 134	195 946	6 724	0	0	31 604	25 582	23 736	6 115	10 666	8 580	700	12 901								
Zlínský kraj																															

Dokončení tabulky 2 na další straně

Dokončení tabulky 2

Oblast	ZEMĚDĚLSKÁ PŮDA															ORNÁ PŮDA										
	Kukuřičná					Řepařská					Bramborářská					Horská			Výměra celkem							
	K1	K2	K3	Ř1	Ř2	Ř3	B1	B2	B3	H1	H2	Výměra celkem	K1	K2	K3	Ř1	Ř2	Ř3	B1	B2	B3	H1	H2	Výměra celkem		
Okres kraj																										
Bruntál	0	0	0	6 242	1 331	1 254	10 421	6 922	23 745	14 397	13 937	78 250	0	0	0	5 596	983	1 077	7 491	4 178	9 014	3 721	2 194	34 255		
Frydek-Místek	0	0	0	0	0	1 771	10 510	6 835	7 402	4 016	19 648	50 182	0	0	0	0	0	1 207	7 389	4 551	4 685	1 477	5 304	24 612		
Karviná	0	0	0	0	0	1 068	3 796	8 595	4 201	0	0	17 659	0	0	0	0	0	836	3 097	5 552	2 743	0	0	12 229		
Nový Jičín	0	0	0	0	0	25 573	9 345	11 784	10 062	881	3 055	60 101	0	0	0	0	0	20 891	7 629	8 197	6 470	332	1 432	44 952		
Opava	0	0	0	18 777	10 711	8 648	17 432	6 374	6 431	0	1 747	70 121	0	0	0	16 870	9 592	6 913	14 579	4 532	4 212	0	996	57 694		
Ostrava-město	0	0	0	0	0	7 868	0	743	0	0	0	8 610	0	0	0	0	0	5 009	0	393	0	0	0	5 401		
Moravskoslezský kraj	0	0	0	25 018	12 042	46 183	51 505	40 653	51 841	19 295	38 386	284 923	0	0	0	22 466	10 575	35 933	40 185	27 404	27 124	5 530	9 926	179 143		
ČR celkem - ha	117 004	72 415	19 739	624 175	464 276	376 634	1 040 467	501 698	681 713	157 529	195 185	4 272 801	100 375	61 347	16 330	551 947	390 500	301 314	787 961	348 930	409 494	54 042	45 994	3 068 239		
- %	2.74	1.69	0.46	14.61	10.87	8.81	24.35	11.74	15.95	3.69	4.57	100.00	3.27	2.00	0.53	17.99	12.73	9.82	25.68	11.37	13.35	1.76	1.50	100.00		

Pramen: ČÚZK, 2003

Stav odvodnění a závlah zemědělské půdy v okresech ČR k 31. 12. 2000

okres region	Plocha celkem	z toho zem. půda		Ze zemědělské půdy			
	/ha/	/ha/	%	odvodněno ha	%	zavlaženo ha	%
Hlavní město Praha	49 585,00	21 380,32	43,12	2 586,20	12,10	172,00	0,80
Benešov	150 298,55	94 353,42	62,78	17 239,45	18,27	97,00	0,10
Beroun	66 184,06	35 108,44	53,05	7 841,39	22,33	50,00	0,14
Kladno	69 147,18	48 548,33	70,21	2 676,44	5,51	979,26	2,02
Kolín	84 615,23	60 335,52	71,31	17 960,66	29,77	1 854,00	3,07
Kutná Hora	93 724,77	61 320,15	65,43	23 441,07	38,23	4 147,00	6,76
Mělník	71 237,80	47 094,67	66,11	7 847,28	16,66	14 876,00	31,59
Mladá Boleslav	105 778,88	66 570,40	62,93	17 329,30	26,03	3 431,00	5,15
Nymburk	87 602,23	61 298,53	69,97	27 600,55	45,03	5 791,10	9,45
Praha-východ	58 398,38	41 149,91	70,46	8 581,82	20,86	1 358,00	3,30
Praha-západ	58 626,20	34 904,76	59,54	4 300,93	12,32	471,00	1,35
Příbram	162 798,03	70 982,69	43,60	18 287,19	25,76	31,00	0,04
Rakovník	93 026,98	48 868,23	52,53	7 139,38	14,61	534,00	1,09
České Budějovice	162 535,66	86 571,43	53,26	47 200,05	54,52	521,00	0,60
Český Krumlov	161 481,10	57 908,42	35,86	22 306,71	38,52	0,00	0,00
Jindřichův Hradec	194 378,11	92 242,11	47,45	43 742,34	47,42	602,50	0,65
Pelhřimov	128 975,66	79 355,39	61,53	17 719,96	22,33	0,00	0,00
Písek	113 806,88	63 941,58	56,18	27 256,07	42,63	389,20	0,61
Prachatice	137 476,82	50 028,52	36,39	18 379,14	36,74	236,63	0,47
Strakonice	103 173,35	67 002,96	64,94	20 021,30	29,88	850,80	1,27
Tábor	132 701,19	78 968,48	59,51	36 618,36	46,37	768,70	0,97
Domažlice	114 006,28	62 029,88	54,41	15 725,23	25,35	231,27	0,37
Cheb	93 275,03	44 140,31	47,32	13 452,05	30,48	0,00	0,00
Karlovy Vary	162 803,19	60 977,59	37,45	18 267,05	29,96	268,49	0,44
Klatovy	199 222,47	90 186,76	45,27	20 901,21	23,18	1 257,99	1,39
Plzeň-město	12 474,15	5 465,95	43,82	507,77	9,29	136,00	2,49
Plzeň-jih	107 983,80	65 276,93	60,45	17 760,92	27,21	109,10	0,17
Plzeň-sever	132 298,80	68 021,00	51,41	14 521,11	21,35	348,00	0,51
Rokycany	57 509,31	27 246,63	47,38	9 882,29	36,27	456,00	1,67
Sokolov	75 360,77	20 614,27	27,35	2 963,56	14,38	0,00	0,00
Tachov	137 864,46	66 962,49	48,57	16 430,28	24,54	27,70	0,04
Česká Lípa	113 700,16	46 002,31	40,46	6 685,12	14,53	69,00	0,15
Děčín	90 920,83	36 475,35	40,12	8 430,29	23,11	211,34	0,58
Chomutov	9 357,61	39 535,69	42,27	5 597,57	14,16	3 867,10	9,78
Jablonec n. Nisou	40 227,90	13 050,22	32,44	534,05	4,09	0,00	0,00
Liberec	92 492,36	44 509,03	48,12	9 163,85	20,59	319,30	0,72
Litoměřice	103 212,37	74 180,42	71,87	6 728,53	9,07	9 710,00	13,09
Louny	111 775,40	80 669,61	72,17	7 171,41	8,89	7 077,00	8,77
Most	46 715,04	13 962,46	29,89	1 154,70	8,27	237,30	1,70
Teplice	46 913,63	16 102,46	34,32	2 139,54	13,29	114,00	0,71
Ústí n. Labem	40 446,36	18 618,16	46,03	3 353,60	18,04	50,00	0,27
Havlíčkův Brod	126 492,82	79 886,62	63,16	20 330,99	25,45	0,00	0,00
Hradec Králové	87 545,97	62 396,14	71,27	30 808,08	49,37	5 393,30	8,64
Chrudim	102 963,49	63 879,36	62,04	18 628,96	29,16	637,00	1,00
Jičín	88 660,97	60 831,25	68,61	21 453,57	35,27	819,00	1,35
Náchod	85 148,07	52 797,95	62,01	11 696,69	22,15	2 603,41	4,93

Tabulka č. 3 pokračuje na následující stránce

Dokončení tabulky č. 3

okres region	Plocha celkem	z toho zem. půda		Ze zemědělské půdy			
	/ha/	/ha/	%	odvodněno ha	%	zavlaženo ha	%
Pardubice	88 896,19	53 835,61	60,56	23 330,99	43,34	7 893,54	14,66
Rychnov n. Kněžnou	99 783,54	54 447,07	54,57	14 604,44	26,82	1 596,61	2,93
Semily	69 887,20	37 632,05	53,85	5 962,24	15,84	457,00	1,21
Svitavy	133 469,38	81 389,25	60,98	13 324,72	16,37	476,47	0,59
Trutnov	114 670,43	50 477,98	44,02	8 372,34	16,59	544,75	1,08
Ústí n. Orlicí	126 514,44	75 745,32	59,87	17 303,12	22,84	784,00	1,04
Blansko	94 177,25	44 376,73	47,12	7 985,52	17,99	294,40	0,66
Brno-město	23 019,64	8 310,36	36,10	338,16	4,07	1 231,00	14,81
Brno-venkov	110 870,15	62 572,06	56,44	6 575,52	10,51	8 299,50	13,26
Břeclav	117 130,60	80 302,33	68,56	13 095,51	16,31	22 091,59	27,51
Zlín	103 013,39	47 646,71	46,25	14 195,00	29,79	204,06	0,43
Hodonín	108 470,41	69 875,66	64,42	7 734,52	11,07	3 572,30	5,11
Jihlava	117 951,31	70 187,18	59,51	20 991,45	29,91	0,00	0,00
Kroměříž	79 930,37	49 644,26	62,11	12 975,94	26,14	375,00	0,76
Prostějov	76 967,05	55 047,23	71,52	6 315,50	11,47	286,00	0,52
Třebíč	151 885,43	97 612,08	64,27	26 382,21	27,03	2 234,20	2,29
Uherské Hradiště	99 140,96	58 120,75	58,62	16 560,70	28,49	3 900,20	6,71
Vyškov	88 871,27	48 760,12	54,87	3 195,05	6,55	999,00	2,05
Znojmo	163 685,57	113 497,90	69,34	9 099,54	8,02	20 752,00	18,28
Žďár n. Sázavou	167 172,85	94 072,12	56,27	27 434,82	29,16	545,64	0,58
Bruntál	165 845,18	78 562,76	47,34	18 524,34	23,58	45,00	0,06
Frýdek-Místek	127 258,14	50 331,36	39,55	17 485,16	34,74	80,90	0,16
Karviná	34 729,69	17 769,63	51,17	4 555,24	25,63	0,00	0,00
Nový Jičín	91 784,38	60 166,44	65,55	23 410,17	38,91	0,00	0,00
Olomouc	145 138,56	81 094,39	55,87	9 302,47	11,47	4 576,20	5,64
Opava	114 359,36	70 232,68	61,41	18 261,32	26,00	438,76	0,62
Ostrava-město	21 420,97	8 698,17	40,61	1 142,61	13,14	120,00	1,38
Přerov	88 390,01	60 503,62	68,45	26 526,10	43,84	721,00	1,19
Šumperk	131 539,18	56 712,60	43,11	10 306,84	18,17	1 399,00	2,47
Vsetín	114 319,60	40 837,09	35,72	8 004,47	19,60	0,00	0,00
Jeseník	71 879,19	24 343,18	33,87	10 761,87	44,21	417,00	1,71
Česká republika	7 891 264,99	4 284 557,79	54,29	1 084 421,89	25,31	155 437,61	3,63

Pramen: SMS Praha, 2001

Výsledky agrochemického zkoušení zemědělských půd – orná půda

region	cyklus zkoušení	přezkoušená výměra [ha]	pH	P	K	Mg	Ca	Poměr K:Mg
				mg/kg půdy				
Středočeský kraj	A: 1990-1992	393 286	6,6	104	283	131	3 551	2,16
	B: 1993-1998	348 756	6,5	97	257	144	3 661	1,78
	C: 1999-2002	317 291	6,5	104	219	141	3 250	1,55
	rozdíl C - A	-75 995	-0,1	0	-64	10	-301	-0,61
Jihočeský kraj	A: 1990-1992	307 532	6,2	110	255	162	1 976	1,57
	B: 1993-1998	246 896	5,9	106	209	173	2 058	1,21
	C: 1999-2002	173 743	5,8	97	199	179	1 843	1,11
	rozdíl C - A	-133 789	-0,4	-13	-56	17	-133	-0,46
Plzeňský kraj	A: 1990-1992	225 682	6,0	109	260	168	2 190	1,55
	B: 1993-1998	185 174	5,9	107	234	164	2 084	1,43
	C: 1999-2002	162 333	5,9	106	195	178	1 853	1,10
	rozdíl C - A	-63 349	-0,1	-3	-65	10	-337	-0,45
Karlovarský kraj	A: 1990-1992	55 504	6,2	114	280	169	2 445	1,66
	B: 1993-1998	14 381	5,9	107	254	223	2 455	1,14
	C: 1999-2002	25 523	5,9	89	215	198	1 960	1,09
	rozdíl C - A	-29 981	-0,3	-25	-65	29	-485	-0,57
Ústecký kraj	A: 1990-1992	171 962	6,7	109	440	272	5 421	1,62
	B: 1993-1998	137 290	6,7	98	428	274	5 741	1,56
	C: 1999-2002	104 401	6,9	98	373	284	5 418	1,31
	rozdíl C - A	-67 561	0,2	-11	-67	12	-3	-0,30
Liberecký kraj	A: 1990-1992	69 246	6,1	137	247	119	2 043	2,08
	B: 1993-1998	46 164	6,0	124	227	145	1 994	1,57
	C: 1999-2002	33 007	6,0	124	193	158	1 917	1,22
	rozdíl C - A	-36 239	-0,1	-13	-54	39	-126	-0,85
Královéhradecký kraj	A: 1990-1992	189 125	6,4	107	256	154	3 295	1,66
	B: 1993-1998	154 234	6,5	100	256	178	3 375	1,44
	C: 1999-2002	113 191	6,3	97	220	174	3 177	1,26
	rozdíl C - A	-75 934	-0,1	-10	-36	20	-118	-0,40
Pardubický kraj	A: 1990-1992	183 979	6,4	113	253	117	2 865	2,16
	B: 1993-1998	172 944	6,3	107	244	137	2 845	1,78
	C: 1999-2002	132 379	6,2	95	189	136	2 696	1,39
	rozdíl C - A	-51 600	-0,2	-18	-64	19	-169	-0,77
Vysočina kraj	A: 1990-1992	313 474	6,1	123	274	130	2 134	2,11
	B: 1993-1998	278 887	6,0	114	241	147	2 075	1,64
	C: 1999-2002	196 744	5,7	109	211	144	1 874	1,47
	rozdíl C - A	-116 730	-0,4	-14	-63	14	-260	-0,64
Jihomoravský kraj	A: 1990-1992	334 206	6,9	96	279	311	5 153	0,90
	B: 1993-1998	283 905	6,9	85	251	300	4 889	0,84
	C: 1999-2002	206 835	6,8	80	253	287	4 961	0,88
	rozdíl C - A	-127 371	-0,1	-16	-26	-24	-192	-0,02
Olomoucký kraj	A: 1990-1992	204 191	6,5	106	251	172	3 273	1,46
	B: 1993-1998	166 237	6,5	104	224	172	3 289	1,30
	C: 1999-2002	127 881	6,4	93	208	176	3 049	1,18
	rozdíl C - A	-76 310	-0,1	-13	-43	4	-224	-0,28

Pokračování tabulky 4 na danší straně

Pokračování tabulky

region	cyklus zkoušení	přezkoušená výměra [ha]	pH	P	K	Mg	Ca	Poměr K:Mg
				mg/kg půdy				
Zlínský kraj	A: 1990-1992	117 763	6,5	90	276	247	4 019	1,12
	B: 1993-1998	98 655	6,5	80	254	251	3 900	1,01
	C: 1999-2002	67 490	6,4	77	244	242	3 692	1,01
	rozdíl C - A	-50 273	-0,1	-13	-32	-5	-327	-0,11
Moravskoslezský kraj	A: 1990-1992	162 318	6,4	105	286	144	2 349	1,99
	B: 1993-1998	106 907	6,2	111	255	131	2 342	1,95
	C: 1999-2002	91 047	6,2	92	193	145	2 153	1,33
	rozdíl C - A	-71 271	-0,2	-13	-93	1	-196	-0,66
Česká republika	A: 1990-1992	2 727 315	6,4	108	279	178	3 216	1,57
	B: 1993-1998	2 240 430	6,4	101	253	186	3 235	1,36
	C: 1999-2002	1 751 865	6,3	97	223	184	3 012	1,21
	rozdíl C - A	-975 450	-0,1	-11	-56	6	-204	-0,36

Výsledky agrochemického zkoušení zemědělských půd – chmelnice

region	cyklus zkoušení	přezkoušená výměra [ha]	pH	P	K	Mg	Ca	Poměr K:Mg
				mg/kg půdy				
Středočeský kraj	A: 1990-1992	1 836	6,9	250	577	215	4 353	2,68
	B: 1993-1998	1 649	7,0	222	541	254	4 317	2,13
	C: 1999-2002	1 372	7,1	270	427	271	4 046	1,58
	rozdíl C - A	-464	0,2	20	-150	56	-307	-1,11
Ústecký kraj	A: 1990-1992	4 866	7,0	225	602	280	4 444	2,15
	B: 1993-1998	4 189	6,9	232	609	292	4 491	2,09
	C: 1999-2002	2 912	7,0	246	532	324	4 278	1,64
	rozdíl C - A	-1 954	0,0	21	-70	44	-166	-0,51
Liberecký kraj	A: 1990-1992	48	6,2	341	664	207	2 805	3,21
	B: 1993-1998	53	6,1	316	483	264	2 512	1,83
	C: 1999-2002	28	5,9	258	309	211	1 962	1,46
	rozdíl C - A	-20	-0,3	-83	-355	4	-843	-1,74
Olomoucký kraj	A: 1990-1992	949	7,0	210	380	194	3 537	1,96
	B: 1993-1998	452	6,7	214	364	186	3 438	1,96
	C: 1999-2002	509	7,0	236	373	197	3 373	1,89
	rozdíl C - A	-440	0,0	26	-7	3	-164	-0,07
Česká republika	A: 1990-1992	7 699	7,0	230	569	253	4 300	2,25
	B: 1993-1998	6 343	6,9	229	573	274	4 354	2,09
	C: 1999-2002	4 821	7,0	252	484	295	4 103	1,64
	rozdíl C - A	-2 878	0,0	22	-85	42	-197	-0,61

Výsledky agrochemického zkoušení zemědělských půd – vinice

region	cyklus zkoušení	přezkoušená výměra [ha]	pH	P	K	Mg	Ca	Poměr K:Mg
				mg/kg půdy				
Středočeský kraj	A: 1990-1992	253	7,6	192	393	106	4 798	3,71
	B: 1993-1998	45	7,4	193	460	125	5 090	3,68
	C: 1999-2002	44	7,5	171	313	172	7 086	1,82
	rozdíl C - A	-209	-0,1	-21	-80	66	2 288	-1,89
Ústecký kraj	A: 1990-1992	18	7,2	85	549	594	10 019	0,92
	B: 1993-1998	194	7,2	95	449	253	7 362	1,77
	C: 1999-2002	169	7,3	103	474	313	6 536	1,51
	rozdíl C - A	151	0,1	18	-75	-281	-3 483	0,59
Vysočina kraj	A: 1990-1992	0	-	-	-	-	-	-
	B: 1993-1998	0	-	-	-	-	-	-
	C: 1999-2002	3	5,6	101	179	91	1 121	1,97
	rozdíl C - A	3	-	-	-	-	-	-
Jihomoravský kraj	A: 1990-1992	9 241	7,3	130	421	370	8 011	1,14
	B: 1993-1998	6 319	7,3	111	357	358	8 200	1,00
	C: 1999-2002	4 595	7,3	104	321	346	8 266	0,93
	rozdíl C - A	-4 646	0,0	-26	-100	-24	255	-0,21
Olomoucký kraj	A: 1990-1992	0	-	-	-	-	-	-
	B: 1993-1998	1	7,2	615	453	244	6 123	1,86
	C: 1999-2002	0	-	-	-	-	-	-
	rozdíl C - A	0	-	-	-	-	-	-
Zlínský kraj	A: 1990-1992	645	7,2	90	322	267	5 798	1,21
	B: 1993-1998	302	7,2	103	348	262	5 320	1,33
	C: 1999-2002	260	7,1	75	278	281	6 046	0,99
	rozdíl C - A	-385	-0,1	-15	-44	14	248	-0,22
Česká republika	A: 1990-1992	10 157	7,3	129	414	357	7 794	1,16
	B: 1993-1998	6 861	7,3	111	360	349	8 029	1,03
	C: 1999-2002	5 071	7,3	103	324	340	8 080	0,95
	rozdíl C - A	-5 086	0,0	-26	-90	-17	286	-0,21

Výsledky agrochemického zkoušení zemědělských půd – ovocné sady

region	cyklus zkoušení	přezkoušená výměra [ha]	pH	P	K	Mg	Ca	Poměr K:Mg
				mg/kg půdy				
Středočeský kraj	A: 1990-1992	3 825	6,6	145	378	148	3 206	2,55
	B: 1993-1998	1 646	6,6	123	277	158	3 165	1,75
	C: 1999-2002	1 702	6,7	164	294	166	2 888	1,77
	rozdíl C - A	-2 123	0,1	19	-84	18	-318	-0,78
Jihočeský kraj	A: 1990-1992	1 390	6,4	118	272	238	2 108	1,14
	B: 1993-1998	188	6,2	101	234	193	1 971	1,21
	C: 1999-2002	188	6,0	134	320	221	1 814	1,45
	rozdíl C - A	-1 202	-0,4	16	48	-17	-294	0,31
Plzeňský kraj	A: 1990-1992	460	5,7	105	251	185	2 042	1,36
	B: 1993-1998	360	5,7	180	373	201	1 942	1,86
	C: 1999-2002	133	5,9	144	347	263	2 200	1,32
	rozdíl C - A	-327	0,2	39	96	78	158	-0,04
Ústecký kraj	A: 1990-1992	4 071	6,6	160	642	314	6 454	2,04
	B: 1993-1998	2 866	6,7	134	631	353	6 598	1,79
	C: 1999-2002	1 359	6,9	128	575	352	6 586	1,63
	rozdíl C - A	-2 712	0,3	-32	-67	38	132	-0,41
Liberecký kraj	A: 1990-1992	550	5,8	159	322	127	1 822	2,54
	B: 1993-1998	564	6,3	142	283	222	2 144	1,27
	C: 1999-2002	430	6,3	152	231	177	2 111	1,31
	rozdíl C - A	-120	0,5	-7	-91	50	289	-1,23
Královéhradecký kraj	A: 1990-1992	1 277	6,2	128	292	171	2 547	1,71
	B: 1993-1998	1 444	6,2	119	277	201	2 641	1,38
	C: 1999-2002	632	6,0	138	308	234	2 477	1,32
	rozdíl C - A	-645	-0,2	10	16	63	-70	-0,39
Pardubický kraj	A: 1990-1992	145	6,3	140	415	140	2 964	2,96
	B: 1993-1998	141	6,2	95	304	184	2 518	1,65
	C: 1999-2002	121	6,1	86	234	152	2 420	1,54
	rozdíl C - A	-24	-0,2	-54	-181	12	-544	-1,42
Vysočina kraj	A: 1990-1992	89	6,6	171	352	207	3 230	1,70
	B: 1993-1998	39	6,6	136	312	266	3 250	1,17
	C: 1999-2002	27	6,4	106	317	170	2 359	1,86
	rozdíl C - A	-62	-0,2	-65	-35	-37	-871	0,16
Jihomoravský kraj	A: 1990-1992	7 052	7,2	140	418	363	6 135	1,15
	B: 1993-1998	5 355	7,3	116	360	354	6 011	1,02
	C: 1999-2002	2 888	7,3	111	358	376	6 042	0,95
	rozdíl C - A	-4 164	0,1	-29	-60	13	-93	-0,20
Olomoucký kraj	A: 1990-1992	1 295	6,3	158	415	179	2 747	2,32
	B: 1993-1998	946	6,2	161	374	190	3 199	1,97
	C: 1999-2002	345	6,1	146	351	179	2 713	1,96
	rozdíl C - A	-950	-0,2	-12	-64	0	-34	-0,36
Zlínský kraj	A: 1990-1992	1 132	6,4	119	354	272	4 022	1,30
	B: 1993-1998	435	6,3	111	280	231	3 132	1,21
	C: 1999-2002	504	6,2	108	298	257	2 833	1,16
	rozdíl C - A	-628	-0,2	-11	-56	-15	-1 189	-0,14
Moravskoslezský kraj	A: 1990-1992	131	5,9	196	641	118	1 733	5,43
	B: 1993-1998	37	5,7	176	368	188	2 091	1,96
	C: 1999-2002	86	6,3	110	293	233	2 101	1,26
	rozdíl C - A	-45	0,4	-86	-348	115	368	-4,17
Česká republika	A: 1990-1992	21 417	6,7	143	428	266	4 621	1,61
	B: 1993-1998	14 021	6,8	126	390	287	4 803	1,36
	C: 1999-2002	8 415	6,7	131	362	283	4 435	1,28
	rozdíl C - A	-13 002	0,0	-12	-66	17	-186	-0,33

Výsledky agrochemického zkoušení zemědělských půd – TTP

region	cyklus zkoušení	přezkoušená výměra [ha]	pH	P	K	Mg	Ca	Poměr K:Mg
				mg/kg půdy				
Středočeský kraj	A: 1990-1992	16 502	6,0	71	195	206	3 061	0,95
	B: 1993-1998	7 216	5,9	67	175	197	2 823	0,89
	C: 1999-2002	15 048	5,8	83	166	187	2 429	0,89
	rozdíl C - A	-1 454	-0,2	12	-29	-19	-632	-0,06
Jihočeský kraj	A: 1990-1992	66 514	6,1	85	216	238	2 527	0,91
	B: 1993-1998	33 733	5,9	78	167	242	2 529	0,69
	C: 1999-2002	45 062	5,6	81	189	211	2 149	0,90
	rozdíl C - A	-21 452	-0,5	-4	-27	-27	-378	-0,01
Plzeňský kraj	A: 1990-1992	37 856	5,9	66	199	250	2 616	0,80
	B: 1993-1998	14 165	5,8	81	202	269	2 601	0,75
	C: 1999-2002	33 387	5,7	77	173	243	2 109	0,71
	rozdíl C - A	-4 469	-0,2	11	-26	-7	-507	-0,08
Karlovarský kraj	A: 1990-1992	14 991	5,9	81	243	242	2 825	1,00
	B: 1993-1998	5 181	5,2	110	173	182	2 221	0,95
	C: 1999-2002	29 054	5,7	111	253	213	2 048	1,19
	rozdíl C - A	14 063	-0,2	30	10	-29	-777	0,18
Ústecký kraj	A: 1990-1992	10 772	5,9	86	323	309	4 101	1,05
	B: 1993-1998	4 216	5,7	96	303	302	3 164	1,00
	C: 1999-2002	23 404	5,8	84	321	344	3 360	0,93
	rozdíl C - A	12 632	-0,1	-2	-2	35	-741	-0,11
Liberecký kraj	A: 1990-1992	22 012	5,8	84	174	187	2 463	0,93
	B: 1993-1998	7 403	5,7	87	167	235	2 447	0,71
	C: 1999-2002	27 720	5,7	87	186	207	1 964	0,90
	rozdíl C-A	5 708	-0,1	3	12	20	-499	-0,03
Královéhradecký kraj	A: 1990-1992	35 619	5,9	83	194	189	3 187	1,03
	B: 1993-1998	16 873	6,0	86	199	212	3 303	0,94
	C: 1999-2002	22 333	5,7	74	182	195	2 741	0,93
	rozdíl C - A	-13 286	-0,2	-9	-12	6	-446	-0,09
Pardubický kraj	A: 1990-1992	28 178	6,1	81	188	146	3 350	1,29
	B: 1993-1998	18 247	6,0	76	185	161	3 227	1,15
	C: 1999-2002	20 167	5,8	59	152	153	2 805	0,99
	rozdíl C - A	-8 011	-0,3	-22	-36	7	-545	-0,29
Vysočina kraj	A: 1990-1992	44 613	5,9	68	212	198	2 627	1,07
	B: 1993-1998	35 931	5,8	63	187	209	2 504	0,89
	C: 1999-2002	32 925	5,6	63	173	189	2 170	0,92
	rozdíl C - A	-11 688	-0,3	-5	-39	-9	-457	-0,16
Jihomoravský kraj	A: 1990-1992	6 219	6,1	77	228	279	3 892	0,82
	B: 1993-1998	2 850	6,4	73	237	332	4 302	0,71
	C: 1999-2002	2 683	6,1	41	231	310	4 175	0,75
	rozdíl C - A	-3 536	0,0	-36	3	31	283	-0,07
Olomoucký kraj	A: 1990-1992	19 126	5,9	83	209	127	2 396	1,65
	B: 1993-1998	4 619	6,0	84	183	164	2 899	1,12
	C: 1999-2002	18 058	5,5	83	213	126	1 928	1,69
	rozdíl C - A	-1 068	-0,4	0	4	-1	-468	0,04
Zlínský kraj	A: 1990-1992	26 358	5,8	66	252	257	3 368	0,98
	B: 1993-1998	7 712	5,9	56	242	287	3 530	0,84
	C: 1999-2002	17 419	5,8	42	244	253	3 061	0,96
	rozdíl C - A	-8 939	0,0	-24	-8	-4	-307	-0,02
Moravskoslezský kraj	A: 1990-1992	20 037	6,1	81	230	197	3 000	1,17
	B: 1993-1998	5 413	6,2	73	201	199	3 138	1,01
	C: 1999-2002	14 640	5,6	81	214	154	2 104	1,39
	rozdíl C - A	-5 397	-0,5	0	-16	-43	-896	0,22
Česká republika	A: 1990-1992	348 529	6,0	77	213	213	2 874	1,00
	B: 1993-1998	163 559	5,9	76	190	223	2 812	0,85
	C: 1999-2002	301 900	5,7	78	204	211	2 371	0,97
	rozdíl C - A	-46 629	-0,3	1	-9	-2	-503	-0,03

Pramen: ÚKZÚZ Brno, 2003

Výsledky agrochemického zkoušení zemědělských půd ČR – půdní reakce

druh pozemku (kultura)	cyklus zkoušení	výměra [ha]	Ex. kys.	Sil. kys.	Kyselá	Sl. kys.	Neutrální	Alk.	Sil. alk.
			[%]						
orná půda	A: 1990-1992	2 727 316	1,22	4,17	9,71	36,44	34,59	13,72	0,15
	B: 1993-1998	2 235 839	1,39	4,74	10,61	40,12	28,47	14,36	0,31
	C: 1999-2002	1 750 145	1,27	5,37	12,59	43,55	22,54	13,96	0,73
	rozdíl C - A	-977 171	0,06	1,20	2,88	7,10	-12,05	0,24	0,58
chmelnice	A: 1990-1992	7 699	0,29	1,37	2,74	13,39	40,21	41,28	0,72
	B: 1993-1998	6 343	0,27	0,76	2,32	17,07	43,39	36,18	0,02
	C: 1999-2002	4 895	0,28	0,34	2,51	16,82	31,96	44,58	3,50
	rozdíl C - A	-2 804	-0,01	-1,03	-0,23	3,43	-8,25	3,31	2,78
vinice	A: 1990-1992	10 157	0,13	0,84	1,58	8,44	14,89	70,54	3,59
	B: 1993-1998	6 861	0,06	1,17	0,98	6,43	14,82	67,03	9,52
	C: 1999-2002	5 071	0,20	0,24	1,20	10,18	17,83	64,01	6,35
	rozdíl C - A	-5 086	0,07	-0,60	-0,37	1,74	2,94	-6,53	2,76
ovocné sady	A: 1990-1992	21 417	2,18	4,54	7,73	21,01	27,80	35,63	1,11
	B: 1993-1998	14 021	1,80	3,75	5,95	21,86	28,48	36,21	1,95
	C: 1999-2002	8 411	1,33	2,45	5,28	28,17	25,58	34,24	2,95
	rozdíl C - A	-13 006	-0,85	-2,09	-2,45	7,16	-2,22	-1,39	1,84
trvalé travní porosty	A: 1990-1992	348 529	6,86	10,80	14,54	37,43	28,30	2,04	0,03
	B: 1993-1998	162 435	6,64	10,96	16,07	42,78	21,72	1,80	0,03
	C: 1999-2002	301 393	5,39	14,14	22,72	45,58	10,74	1,39	0,04
	rozdíl C - A	-47 136	-1,47	3,35	8,18	8,15	-17,56	-0,65	0,01

Výsledky agrochemického zkoušení zemědělských půd ČR – obsah přístupného fosforu

druh pozemku (kultura)	cyklus zkoušení	výměra [ha]	Nízký	Vyhovující	Dobrý	Vysoký	Velmi vysoký
			[%]				
orná půda	A: 1990-1992	2 727 316	9,11	25,64	29,59	27,31	8,36
	B: 1993-1998	2 235 839	11,97	29,75	27,97	23,26	7,04
	C: 1999-2002	1 750 145	17,41	29,19	25,53	20,54	7,34
	rozdíl C - A	-977 171	8,30	3,55	-4,06	-6,77	-1,02
chmelnice	A: 1990-1992	7 699	20,55	29,11	27,25	18,15	4,94
	B: 1993-1998	6 343	20,32	28,94	28,22	18,32	4,20
	C: 1999-2002	4 895	15,74	25,20	32,10	17,87	9,10
	rozdíl C - A	-2 804	-4,81	-3,91	4,85	-0,28	4,15
vinice	A: 1990-1992	10 157	7,71	29,43	41,02	17,34	4,51
	B: 1993-1998	6 861	15,00	38,81	31,80	10,44	3,95
	C: 1999-2002	5 071	12,92	40,25	38,36	7,65	0,83
	rozdíl C - A	-5 086	5,21	10,82	-2,66	-9,69	-3,68
ovocné sady	A: 1990-1992	21 417	8,69	23,88	39,28	19,05	9,10
	B: 1993-1998	14 021	11,10	31,04	39,50	12,24	6,12
	C: 1999-2002	8 411	9,99	27,00	40,96	15,53	6,52
	rozdíl C - A	-13 006	1,29	3,12	1,68	-3,51	-2,58
trvalé travní porosty	A: 1990-1992	348 529	12,02	27,91	30,85	19,42	9,80
	B: 1993-1998	162 435	12,42	28,97	31,78	17,39	9,44
	C: 1999-2002	301 393	16,34	24,49	28,40	19,96	10,82
	rozdíl C - A	-47 136	4,32	-3,42	-2,45	0,53	1,01

Výsledky agrochemického zkoušení zemědělských půd ČR – obsah přístupného draslíku

druh pozemku (kultura)	cyklus zkoušení	výměra [ha]	Nízký	Vyhovující	Dobry	Vysoký	Velmi vysoký
			[%]				
orná půda	A: 1990-1992	2 727 316	3,43	17,60	48,75	18,72	11,51
	B: 1993-1998	2 235 839	5,73	23,60	48,54	13,83	8,29
	C: 1999-2002	1 750 145	8,83	31,36	44,16	9,96	5,69
	rozdíl C - A	-977 171	5,40	13,76	-4,59	-8,75	-5,82
chmelnice	A: 1990-1992	7 699	5,25	16,05	25,78	21,58	31,34
	B: 1993-1998	6 343	4,87	16,98	27,19	21,33	29,63
	C: 1999-2002	4 895	7,70	24,68	30,28	19,83	17,51
	rozdíl C - A	-2 804	2,46	8,63	4,50	-1,76	-13,83
vinice	A: 1990-1992	10 157	0,41	14,16	40,41	29,40	15,62
	B: 1993-1998	6 861	1,69	24,19	41,31	20,99	11,82
	C: 1999-2002	5 071	2,58	30,59	45,32	15,82	5,70
	rozdíl C - A	-5 086	2,17	16,43	4,91	-13,58	-9,93
ovocné sady	A: 1990-1992	21 417	2,17	18,83	34,17	24,71	20,13
	B: 1993-1998	14 021	3,10	26,15	34,29	20,15	16,31
	C: 1999-2002	8 411	4,84	29,62	35,34	16,69	13,51
	rozdíl C - A	-13 006	2,67	10,79	1,18	-8,02	-6,62
trvalé travní porosty	A: 1990-1992	348 529	12,47	35,06	25,47	17,34	9,66
	B: 1993-1998	162 435	18,27	37,06	22,94	14,12	7,60
	C: 1999-2002	301 393	13,06	36,27	25,66	16,95	8,06
	rozdíl C - A	-47 136	0,58	1,22	0,19	-0,39	-1,60

Výsledky agrochemického zkoušení zemědělských půd ČR – obsah přístupného hořčíku

druh pozemku (kultura)	cyklus zkoušení	výměra [ha]	Nízký	Vyhovující	Dobry	Vysoký	Velmi vysoký
			[%]				
orná půda	A: 1990-1992	2 727 316	27,35	31,00	24,80	8,07	8,78
	B: 1993-1998	2 235 839	22,38	31,16	28,62	9,26	8,57
	C: 1999-2002	1 750 145	20,52	32,25	31,31	8,64	7,27
	rozdíl C - A	-977 171	-6,83	1,25	6,51	0,57	-1,51
chmelnice	A: 1990-1992	7 699	19,81	43,30	23,54	8,40	4,96
	B: 1993-1998	6 343	12,41	38,24	34,38	9,73	5,24
	C: 1999-2002	4 895	8,23	33,37	36,81	14,37	7,22
	rozdíl C - A	-2 804	-11,58	-9,93	13,28	5,97	2,26
vinice	A: 1990-1992	10 157	4,69	18,85	35,97	22,24	18,25
	B: 1993-1998	6 861	3,40	18,26	41,34	19,62	17,39
	C: 1999-2002	5 071	1,16	19,21	45,51	22,18	11,93
	rozdíl C - A	-5 086	-3,52	0,35	9,55	-0,06	-6,32
ovocné sady	A: 1990-1992	21 417	11,27	39,50	28,45	11,73	9,04
	B: 1993-1998	14 021	7,48	35,98	34,24	12,24	10,06
	C: 1999-2002	8 411	6,64	38,79	31,81	13,12	9,64
	rozdíl C - A	-13 006	-4,63	-0,71	3,35	1,39	0,60
trvalé travní porosty	A: 1990-1992	348 529	11,86	17,65	18,75	23,11	28,64
	B: 1993-1998	162 435	10,40	17,16	17,44	23,54	31,45
	C: 1999-2002	301 393	11,91	20,58	18,88	21,78	26,85
	rozdíl C - A	-47 136	0,05	2,93	0,13	-1,32	-1,78

Výsledky agrochemického zkoušení zemědělských půd ČR – obsah přístupného vápníku

Druh pozemku (kultura)	cyklus zkoušení	výměra [ha]	Nízký	Vyhovující	Dobry	Vysoký	Velmi vysoký
			[%]				
orná půda	A: 1990-1992	2 727 316	3,21	29,11	37,96	17,23	12,49
	B: 1993-1998	2 235 839	2,81	29,48	38,09	16,97	12,64
	C: 1999-2002	1 750 145	5,32	37,34	31,27	13,93	12,14
	rozdíl C - A	-977 171	2,10	8,23	-6,68	-3,30	-0,35
chmelnice	A: 1990-1992	7 699	0,16	6,37	32,16	41,70	19,61
	B: 1993-1998	6 343	0,44	5,48	30,86	44,13	19,08
	C: 1999-2002	4 895	0,33	6,75	33,48	41,13	18,31
	rozdíl C - A	-2 804	0,16	0,38	1,32	-0,57	-1,30
vinice	A: 1990-1992	10 157	1,92	5,89	7,62	13,55	71,02
	B: 1993-1998	6 861	1,28	5,00	9,90	16,05	67,77
	C: 1999-2002	5 071	0,79	5,52	11,00	10,51	72,18
	rozdíl C - A	-5 086	-1,13	-0,37	3,38	-3,04	1,15
ovocné sady	A: 1990-1992	21 417	5,16	17,46	24,84	20,44	32,10
	B: 1993-1998	14 021	3,98	15,05	25,99	22,06	32,93
	C: 1999-2002	8 411	5,44	21,17	24,89	20,76	27,75
	rozdíl C - A	-13 006	0,28	3,71	0,05	0,31	-4,35
trvalé travní porosty	A: 1990-1992	348 529	5,44	27,47	39,14	20,50	7,44
	B: 1993-1998	162 435	4,90	28,07	40,66	20,11	6,27
	C: 1999-2002	301 393	9,85	41,18	32,99	11,71	4,27
	rozdíl C - A	-47 136	4,40	13,71	-6,15	-8,80	-3,17

Výsledky agrochemického zkoušení zemědělských půd ČR – poměr K:Mg

druh pozemku (kultura)	cyklus zkoušení	výměra [ha]	Dobry	Vyhovující	Nevyhovující
			[%]		
orná půda	A: 1990-1992	2 727 316	45,83	35,15	19,02
	B: 1993-1998	2 235 839	56,27	32,19	11,54
	C: 1999-2002	1 750 145	65,66	28,70	5,63
	rozdíl C - A	-977 171	19,83	-6,45	-13,39
chmelnice	A: 1990-1992	7 699	20,82	56,20	22,98
	B: 1993-1998	6 343	28,29	55,66	16,05
	C: 1999-2002	4 895	46,52	50,54	2,93
	rozdíl C - A	-2 804	25,71	-5,66	-20,05
vinice	A: 1990-1992	10 157	63,11	27,41	9,48
	B: 1993-1998	6 861	70,24	25,48	4,29
	C: 1999-2002	5 071	80,22	19,50	0,28
	rozdíl C - A	-5 086	17,11	-7,91	-9,21
ovocné sady	A: 1990-1992	21 417	45,17	37,64	17,19
	B: 1993-1998	14 021	58,02	32,86	9,13
	C: 1999-2002	8 411	65,59	27,56	6,85
	rozdíl C - A	-13 006	20,42	-10,08	-10,33
trvalé travní porosty	A: 1990-1992	348 529	71,38	20,55	8,07
	B: 1993-1998	162 435	77,15	17,31	5,54
	C: 1999-2002	301 393	71,73	21,79	6,48
	rozdíl C - A	-4 7136	0,35	1,25	-1,60

Pramen: ÚKZÚZ Brno, 2003

okres	Jednoduché pozemkové úpravy (JPÚ)												Komplexní pozemkové úpravy (KPÚ)											
	etapa ZU			zaps. v KN			zahájené			k zaháj. r. 2003			ukončené vým. vl. práv			zaps. v KN			zahájené			k zaháj. r. 2003		
	počet	ha		počet	ha		počet	ha		počet	ha		počet	ha		počet	ha		počet	ha		počet	ha	
Praha město	0	0		24	219		0	0		5	10		0	0		0	0		0	0		0	0	
Benešov	3 042	21 382		20	143		7	57		45	315		0	0		0	0		7	4 598		0	0	
Beroun	158	246		65	169		0	0		3	6		0	0		0	0		4	1 707		0	0	
Kladno	3	470		0	0		1	10		0	0		8	2 696		7	2 117		22	9 390		1	610	
Kolín	104	19 735		9	229		20	4 933		3	220		1	291		1	291		10	3 176		3	815	
Kutná Hora	293	2 529		22	182		1	45		2	9		8	2 042		8	2 042		15	7 438		4	1 741	
Mělník	2 655	11 023		2	67		65	212		0	0		4	980		2	212		9	3 040		1	225	
Mladá Boleslav	139	4 557		10	19		2	90		1	50		6	2 476		4	1 303		4	1 075		3	1 997	
Nymburk	27	2 077		6	64		0	0		0	0		2	454		2	454		2	1 217		6	1 148	
Praha východ	45	2 944		1	300		0	0		0	0		5	1 754		5	1 754		6	1 456		3	1 330	
Praha západ	63	9 543		1	15		9	1 086		3	252		1	447		1	447		3	1 269		3	1 325	
Příbram	1 400	21 331		12	50		1	160		0	0		5	1 408		4	832		8	2 720		4	1 560	
Rakovník	141	3 949		2	471		146	5 002		2	963		9	1 911		7	1 911		8	4 513		10	5 887	
Středočeský	8 070	99 786		174	1 928		252	11 595		64	1 825		49	14 459		41	11 363		98	41 599		38	16 638	
České Budějovice	705	7 053		1	130		2	929		0	0		17	6 675		11	4 295		7	3 509		5	1 815	
Český Krumlov	47	903		28	579		30	886		5	50		6	1 467		6	1 467		14	2 820		2	300	
Jindřichův Hradec	11	1 296		78	2 007		13	7 421		4	1 380		3	996		3	996		2	738		0	0	
Písek	185	2 750		1	1		0	0		0	0		10	2 763		9	2 361		18	6 547		1	606	
Prachatice	68	580		48	594		5	53		5	100		8	2 276		8	2 276		7	1 630		4	1 360	
Strakonice	490	4 266		15	142		0	0		0	0		8	2 446		7	2 125		6	2 626		4	1 031	
Tábor	33	1 491		1	70		5	92		1	12		3	680		2	290		23	11 299		5	3 507	
Budějovický	1 539	18 339		172	3 523		55	9 381		15	1 542		55	17 303		46	13 810		77	29 169		21	8 619	

Pokračování tabulky č. 6 na následující straně

okres	Jednoduché pozemkové úpravy (JPÚ)										Komplexní pozemkové úpravy (KPÚ)									
	etapa ZU		zaps. v KN		zahájené		k zaháj. r. 2003		ukončené vým. vl. práv		zaps. v KN		zahájené		k zaháj. r. 2003					
	počet	ha	počet	ha	počet	ha	počet	ha	počet	ha	počet	ha	počet	ha	počet	ha				
Domažlice	92	2 291	17	442	6	310	4	94	7	1 615	7	1 615	7	3 233	4	1 499				
Klatovy	1 091	5 907	4	9	186	1 053	15	100	4	1 125	4	1 125	11	5 075	4	877				
Pízeň město	5	79	17	467	0	0	0	0	1	135	1	135	1	425	1	250				
Pízeň jih	1 107	9 274	2	1	1 127	9 574	30	240	13	3 909	9	2 495	22	7 401	5	986				
Pízeň sever	126	1 554	5	220	6	384	6	354	0	0	0	0	4	1 212	3	1 100				
Rokycany	133	2 270	0	0	0	0	0	0	2	512	2	512	4	1 155	2	962				
Tachov	0	0	12	1 493	115	30 931	0	0	0	0	0	0	5	750	0	0				
Pízeňský	2 554	21 375	57	2 632	1 440	42 252	55	788	27	7 296	23	5 882	54	19 251	19	5 674				
Cheb	0	0	134	68 676	4	1 525	0	0	0	0	0	0	5	2 812	5	2 664				
Karlovy Vary	0	0	174	1 420	254	1 936	30	300	0	0	0	0	12	4 151	1	230				
Sokolov	0	0	52	499	7	130	5	60	9	2 157	8	1 712	8	2 176	1	240				
Karlovarský	0	0	360	70 595	265	3 591	35	360	9	2 157	8	1 712	25	9 139	7	3 134				
Děčín	1	62	13	146	2	142	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0				
Chomutov	4	306	11	326	13	953	0	0	0	0	0	0	0	0	2	1 313				
Litoměřice	10	35	20	5 687	9	1 490	0	0	4	1 340	4	1 340	8	3 875	0	0				
Louny	38	3 813	26	3 155	11	6 197	4	3 348	2	532	1	304	2	703	0	0				
Most	0	0	10	206	0	0	0	0	0	0	0	0	5	4 029	0	0				
Teplice	4	304	1	2	1	3	0	0	4	1 573	4	1 573	6	2 440	3	1 630				
Ústí nad Labem	0	0	11	374	6	300	2	90	0	0	0	0	1	300	1	300				
Ústecký	57	4 520	92	9 896	42	9 085	6	3 438	10	3 445	9	3 217	22	11 347	6	3 243				
Česká Lípa	1	20	16	1 147	6	1 310	6	680	2	713	0	0	2	905	2	952				
Jablonec n.N.	0	0	1	13	0	0	2	25	0	0	0	0	6	1 567	2	1 150				
Liberec	0	0	38	1 247	6	300	5	289	0	0	0	0	3	755	3	1 984				
Semily	234	1 636	24	43	5	71	3	20	0	0	0	0	4	1 834	1	612				
Liberecký	235	1 656	79	2 450	17	1 681	16	1 014	2	713	0	0	15	5 061	8	4 698				

okres	Jednoduché pozemkové úpravy (JPÚ)										Komplexní pozemkové úpravy (KPÚ)									
	etapa ZU		zaps. v KN		zahájené		k zaháj. r. 2003		ukončené vým. vl. práv		zaps. v KN		zahájené		k zaháj. r. 2003					
	počet	ha	počet	ha	počet	ha	počet	ha	počet	ha	počet	ha	počet	ha	počet	ha				
Hradec Králové	758	34 367	10	548	35	1 247	5	1 180	4	2 446	4	2 376	9	5 032	8	2 015				
Jičín	577	6 884	18	383	4	88	1	20	4	1 045	4	1 045	2	1 108	2	475				
Náchod	41	212	10	89	0	0	0	0	8	2 294	6	1 450	6	1 760	1	550				
Rychnov nad Kn.	260	4 614	15	96	4	318	1	250	6	1 017	6	1 017	10	3 606	3	2 252				
Trutnov	17	2 446	31	2 816	519	519	2	1 000	3	1 491	3	1 491	3	795	1	367				
Královéhradecký	1 653	48 523	84	3 932	562	2 172	9	2 450	25	8 293	23	7 379	30	12 301	15	5 659				
Chrudim	737	5 538	14	116	0	0	1	30	2	449	2	449	11	4 190	2	540				
Paroubice	158	3 998	1	135	0	0	0	0	1	220	1	220	7	2 789	8	2 852				
Svitavy	1 271	6 241	42	37	0	0	5	400	2	375	1	140	7	4 453	1	1 200				
Ústí nad Orlicí	318	6 329	21	133	2	31	0	0	11	3 813	11	3 813	17	10 663	3	1 780				
Pardubický	2 484	22 106	78	421	2	31	6	430	16	4 857	15	4 622	42	22 095	14	6 372				
Pelhřimov	45	3 659	2	4	0	0	0	0	6	2 679	6	2 679	11	4 534	2	889				
Havlíčkův Brod	89	1 474	3	19	3	1	0	0	6	1 628	5	1 214	6	2 123	2	870				
Jihlava	156	31 009	19	1 345	4	252	2	342	8	4 001	8	4 001	6	3 471	5	2 704				
Třebíč	397	7 739	14	644	19	167	2	485	10	5 404	10	5 404	12	5 786	2	1 557				
Žďár n. Sázavou	6	190	1	609	4	138	0	0	5	2 304	5	2 304	8	3 530	2	1 049				
Jihlavský	693	44 071	39	2 621	30	558	4	827	35	16 016	34	15 602	43	19 444	13	7 069				
Blansko	8	34	14	211	208	6 365	1	32	3	333	3	333	5	1 163	4	1 748				
Brno město	44	47	25	266	1	92	1	6	3	836	3	836	3	1 137	0	0				
Brno venkov	755	20 842	58	808	1	12	4	68	14	6 220	13	4 217	9	4 887	3	1 270				
Břeclav	2	56	128	4 672	68	4 950	1	38	5	4 146	3	2 199	15	15 548	1	2 500				
Hodonín	43	412	115	1 547	32	2 832	9	134	3	909	3	909	16	19 877	2	1 878				
Vyškov	701	9 159	58	339	0	0	50	50	8	2 675	6	2 599	16	5 527	1	491				
Znojmo	28	1 220	26	2 456	5	1 427	4	2 430	9	6 953	8	5 457	3	1 807	1	356				
Brněnský	1 581	31 770	424	10 299	315	15 678	70	2 758	45	22 072	39	16 550	67	49 946	12	8 243				

Dokončení tabulky č. 6 na následující straně

okres	Jednoduché pozemkové úpravy (JPU)										Komplexní pozemkové úpravy (KPÚ)									
	etapa ZU		zaps. v KN		zahájené		k zaháj. r. 2003		ukončené vým. vl. práv		zaps. v KN		zahájené		k zaháj. r. 2003					
	počet	ha	počet	ha	počet	ha	počet	ha	počet	ha	počet	ha	počet	ha	počet	ha				
Jeseník	6	476	2	74	1	50	3	130	2	1 340	2	1 340	4	2 231	1	945				
Olomouc	104	8 275	3	383	2	1 107	1	110	6	3 009	6	3 009	3	1 941	2	1 000				
Prostějov	162	642	54	29	66	161	41	70	6	4 083	6	4 083	10	3 970	0	0				
Přerov	387	6 235	2	30	3	300	31	220	1	327	1	327	15	6 915	5	1 438				
Šumperk	90	5 107	0	0	0	0	0	0	2	1 683	2	1 683	4	3 478	10	2 789				
Olomoucký	749	20 735	61	516	72	1 618	76	530	17	10 442	17	10 442	36	18 535	18	6 172				
Bruntál	0	0	22	3 094	14	2 205	5	200	1	1 300	1	1 300	3	2 293	1	1 000				
Frydek Místek	14	56	77	1 071	5	207	4	416	0	0	0	0	0	0	0	0				
Karviná	0	0	292	490	9	245	7	60	0	0	0	0	0	0	0	0				
Nový Jičín	56	2 401	31	345	7	71	1	162	0	0	0	0	0	0	0	0				
Opava	231	4 981	3	58	6	1 146	0	0	2	502	1	81	2	1 581	0	0				
Ostrava	0	0	52	122	30	70	80	430	0	0	0	0	0	0	0	0				
Ostravský	301	7 438	477	5 180	71	3 944	97	1 268	3	1 802	2	1 381	5	3 874	1	1 000				
Kroměříž	205	5 409	18	86	2	222	2	2	5	1 471	5	447	10	3 281	3	827				
Uherské Hradiště	76	3 420	31	440	10	195	3	58	0	0	0	0	1	620	1	840				
Vsetín	8	146	6	152	27	650	2	104	0	0	0	0	6	4 006	2	2 549				
Zlín	0	0	14	636	20	942	2	24	0	0	0	0	1	420	1	630				
Zlínský	289	8 975	69	1 314	59	2 009	9	188	5	1 471	5	447	18	8 327	7	4 846				
CELKEM ČR 02	20 205	329 294	2 166	115 307	3 182	103 595	462	17 418	298	110 326	262	92 407	532	250 088	179	81 367				

Pramen: ÚPU MZe, 2003

**Tržní ceny zemědělské půdy podle velikosti prodávaných pozemků ve vybraných okresech ČR
v Kč/m² (1993 – 2002)**

Okres	Období	Velikost pozemku v ha								Průměrná TC Kč/m ²	Výměra m ²	Počet prodejů	
		do 0,10	0,10- 0,25	0,25- 0,50	0,50- 1,0	1,0- 2,0	2,0- 5,0	5,0- 10,0	nad 10,0				
BENEŠOV	1993	58,49	33,07	47,46	7,58	2,88	6,54	-	1,22	11,64	858 909	170	
	1994	52,83	27,98	26,00	6,05	5,62	9,70	1,16	-	18,44	711 084	267	
	1995	55,22	47,60	22,02	16,46	7,41	11,17	0,91	-	22,52	517 751	235	
	1996	61,12	105,86	14,34	9,44	2,72	3,00	-	-	27,60	287 574	118	
	1997
	1998	75,95	70,62	45,62	23,62	20,75	3,58	2,98	3,43	27,00	1 839 076	583	
	1999	51,04	41,94	25,84	11,41	5,06	2,91	4,70	5,79	12,48	2319 406	474	
	2000	88,26	78,09	17,34	27,29	4,09	4,52	2,35	-	19,26	1 126 460	281	
	2001	109,73	73,34	20,39	16,60	5,44	5,49	12,99	-	19,96	1 597 990	399	
	2002	82,16	66,20	46,14	21,45	10,20	20,40	-	-	23,94	1 085 585	200	
	1993-02	71,38	58,26	31,98	16,49	8,81	7,88	4,70	4,71	19,50	10 343 835	2 727	
KOLÍN	1993	74,48	44,15	7,20	11,11	9,67	10,59	11,00	-	16,30	29 2701	57	
	1994	29,31	14,23	11,25	10,92	21,95	9,27	5,51	10,66	11,47	1 092 326	141	
	1995	72,32	56,97	11,86	10,55	9,67	7,61	10,00	-	12,54	1 078 677	148	
	1996	88,09	73,45	46,22	7,84	8,08	10,64	4,07	-	14,67	1 341 753	215	
	1997
	1998	202,09	131,05	27,95	72,93	15,53	7,66	-	-	55,96	361 778	146	
	1999	116,91	132,03	28,12	17,24	7,95	6,02	109,25	-	33,59	1 078 163	240	
	2000	114,49	132,15	36,93	13,00	6,98	8,01	4,69	-	19,96	1 567 189	296	
	2001	226,27	188,38	89,36	124,90	111,00	81,54	-	-	113,38	1 617 549	335	
	2002	159,71	160,01	117,57	180,72	209,20	171,32	-	-	147,68	702 704	114	
	1993-02	126,93	125,14	53,53	63,53	58,22	25,95	13,88	10,66	46,60	9 132 840	1 692	
MĚLNÍK	1993	48,52	16,65	9,28	10,69	7,63	4,89	-	-	11,00	395 927	96	
	1994	40,43	29,90	23,16	16,10	38,28	17,38	7,84	15,00	23,24	1 537 680	269	
	1995	32,59	49,56	19,13	15,30	28,31	18,17	12,00	-	23,05	745 248	185	
	1996	34,83	27,83	34,22	23,93	27,55	6,41	4,54	-	19,50	1 081 785	267	
	1997
	1998	26,10	60,88	4,50	110,16	32,93	38,28	9,22	-	34,68	443 739	72	
	1999	106,09	81,03	35,66	24,13	9,41	1,99	-	3,88	27,67	510 064	139	
	2000	63,72	42,01	16,54	16,76	17,88	5,51	3,80	4,35	16,16	1 116 057	281	
	2001	84,78	71,92	23,31	15,38	7,01	4,10	-	-	17,58	1 403 881	320	
	2002	92,86	57,33	33,37	31,35	4,54	8,91	-	-	27,76	505 488	180	
	1993-02	59,35	49,59	24,61	21,76	18,09	10,64	6,81	5,90	20,53	7 739 869	1 809	
NYMBURK	1993	48,10	58,89	18,06	46,17	5,94	4,96	5,02	-	15,54	927 434	206	
	1994	69,54	94,11	7,86	23,57	24,70	5,05	3,29	-	16,69	1 268 636	192	
	1995	51,38	82,78	36,82	40,69	10,34	56,27	2,38	1,00	32,45	766 122	204	
	1996	117,15	80,60	12,76	45,90	12,51	49,82	1,50	-	40,25	577 848	116	
	1997
	1998	106,01	123,63	45,92	77,37	7,60	29,02	5,12	-	34,90	992 003	207	
	1999	97,61	57,36	78,12	29,51	18,28	4,05	7,98	-	27,67	1 447 274	366	
	2000	129,04	97,27	16,99	28,57	6,73	5,55	3,89	1,68	15,74	1 903 557	286	
	2001	145,53	127,94	43,65	29,42	13,63	4,27	19,47	-	33,26	1 211 319	289	
	2002	126,89	53,51	38,43	14,32	3,29	-	-	-	25,60	211 609	63	
	1993-02	96,77	86,51	34,25	35,44	12,60	14,10	6,83	1,55	25,15	9 305 802	1 929	

Okres	Období	Velikost pozemku v ha								Průměrná TC Kč/m ²	Výměra m ²	Počet prodejů	
		do 0,10	0,10- 0,25	0,25- 0,50	0,50- 1,0	1,0- 2,0	2,0- 5,0	5,0- 10,0	nad 10,0				
PRAHA- VÝCHOD	1993												
	1994	237,25	174,77	67,26	90,42	82,28	53,76	-	11,19	85,83	1 515 840	289	
	1995	508,80	358,65	142,89	13,34	4,99	55,76	4,16	18,63	115,44	1 245 992	371	
	1996	471,57	211,97	188,88	147,64	145,23	-	25,01	-	150,82	239 939	59	
	1997	412,68	280,57	303,24	371,79	163,86	145,40	27,81	10,01	237,92	3 534 080	1 224	
	1998	417,36	338,20	212,34	598,07	144,65	158,61	48,69	-	305,32	1 950 185	1 115	
	1999	413,35	321,85	202,90	217,27	59,97	52,33	74,68	4,86	177,66	2 968 206	1 157	
	2000	428,84	324,84	205,91	288,68	77,31	66,85	13,90	4,20	166,65	3 648 881	1 336	
	2001	512,51	378,95	298,13	344,32	119,52	67,02	10,62	-	242,60	2 933 903	1 286	
	2002	574,50	451,89	265,34	436,24	98,83	42,75	-	7,02	177,72	2 146 380	646	
	1993-02	450,84	333,92	231,85	311,78	84,86	66,51	34,97	13,15	191,77	20 183 405	7 483	
RAKOVNÍK	1993	20,18	15,76	14,07	7,04	16,99	6,36	-	0,91	5,69	96 0821	128	
	1994	32,33	34,82	25,12	4,33	4,32	23,70	-	-	21,05	408 207	135	
	1995	34,89	30,51	27,75	10,22	2,02	4,61	0,59	2,54	7,43	973 256	152	
	1996	42,55	22,88	76,89	6,63	3,68	-	3,71	-	15,19	490 896	145	
	1997	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	1998	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	1999	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	2000	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	2001	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	1993-96	33,45	27,45	31,52	7,07	7,82	14,95	2,38	1,68	10,15	2 833 180	560	
PELHŘIMOV	1993	40,39	24,72	26,56	13,27	9,44	5,45	2,60	-	11,55	1 260 139	327	
	1994	35,09	34,40	35,23	23,42	41,83	38,22	4,70	0,52	21,39	1 342 547	291	
	1995	33,97	28,62	36,30	20,71	3,58	3,71	1,93	5,66	8,40	1 720 348	233	
	1996	46,49	35,64	27,62	40,87	4,75	26,54	4,09	1,87	17,80	1481 092	230	
	1997	52,54	61,96	47,83	12,14	3,77	2,75	3,21	8,23	8,90	17 260 898	475	
	1998	64,35	20,57	15,86	62,77	2,57	2,78	-	2,73	9,31	804 673	163	
	1999	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	2000	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	2001	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	1993-98	46,01	36,40	34,98	22,29	7,68	10,60	3,19	7,79	9,83	23 869 697	1 719	
PÍSEK	1993	23,54	8,58	37,39	22,47	18,61	4,00	1,98	1,29	9,37	1 736 469	266	
	1994	59,59	69,50	64,64	6,37	5,31	7,26	5,89	-	19,52	746 719	164	
	1995	36,55	40,30	50,48	63,86	4,07	2,34	7,34	3,37	17,73	888 308	177	
	1996	74,24	37,32	48,82	10,85	9,64	5,81	2,37	2,05	17,93	1 280 209	348	
	1997	62,17	66,96	25,00	21,15	76,61	7,84	5,10	1,33	18,90	2 141 353	407	
	1998	71,26	48,29	24,05	35,79	10,75	2,95	0,96	1,64	9,14	2 746 743	323	
	1999	46,25	74,32	35,45	16,84	5,07	7,36	4,41	3,76	10,98	2 296 468	322	
	2000	74,68	107,58	17,09	16,49	17,23	7,58	2,38	1,87	9,80	3 576 267	339	
	2001	145,80	87,69	27,66	26,90	3,12	2,79	2,09	2,39	9,39	2 976 323	269	
	2002	53,46	56,90	69,32	15,74	8,73	14,30	-	3,12	12,22	1 602 594	182	
	1993-02	65,67	59,32	36,76	24,68	10,22	6,13	3,25	2,20	11,74	19 991 453	2 797	
STRAKONICE	1993	21,26	22,65	18,80	19,80	14,88	10,09	3,00	-	14,60	1 305 623	352	
	1994	55,75	20,84	10,49	6,03	10,76	27,26	1,12	1,57	10,45	1 494 990	252	
	1995	30,14	26,27	47,02	8,98	7,97	5,36	9,77	0,71	10,88	1 317 689	254	
	1996	43,92	36,99	25,73	9,58	6,91	1,38	3,18	0,43	8,85	1 242 978	264	
	1997	37,29	38,67	27,74	5,71	2,79	2,64	2,06	2,55	5,31	3 669 385	386	
	1998	50,07	39,96	28,10	147,34	14,87	1,86	2,71	2,76	13,23	3 690 580	355	
	1999	60,88	30,26	59,16	96,08	4,70	2,48	2,72	3,46	12,00	4 037 805	336	
	2000	55,30	39,74	5,65	35,67	4,12	3,04	2,51	2,55	6,94	4 691 936	368	
	2001	66,57	57,14	19,53	15,04	14,55	4,79	2,60	2,35	7,44	3 910 636	303	
	2002	104,57	70,72	15,57	5,61	12,47	3,89	2,88	1,57	8,13	1 431 942	129	
	1993-02	45,94	36,50	26,22	39,25	8,71	4,79	2,62	2,45	9,33	26 793 564	2 999	

Okres	Období	Velikost pozemku v ha								Průměrná TC	Výměra	Počet prodejí	
		do 0,10	0,10-0,25	0,25-0,50	0,50-1,0	1,0-2,0	2,0-5,0	5,0-10,0	nad 10,0	Kč/m ²	m ²		
DOMAŽLICE	1993	29,34	19,83	20,20	20,39	7,40	8,83	7,04	4,71	10,58	1 463 257	308	
	1994	61,08	32,66	21,75	56,78	18,04	13,64	3,40	3,83	14,64	1 421 976	251	
	1995	50,54	32,39	31,18	149,98	55,28	4,49	4,07	1,39	35,12	1 174 045	242	
	1996	94,98	29,21	22,23	301,84	9,99	4,23	0,75	-	46,98	919 178	253	
	1997	78,58	62,25	100,46	10,73	95,54	4,35	1,15	2,43	20,61	1 216 502	256	
	1998	168,97	55,83	5,75	10,76	1,04	4,85	1,20	0,83	7,50	1 114 007	108	
	1999
	2000
	2001
	1993-98	70,84	48,24	36,54	110,07	11,14	6,42	3,13	2,59	20,91	7 308 208	1 417	
KLATOVY	1993	43,39	40,56	41,88	57,12	3,17	33,25	2,13	1,77	32,57	1 460 048	585	
	1994	45,29	32,30	47,26	69,43	16,76	4,69	0,79	1,80	18,01	2 267 505	407	
	1995	65,84	55,09	31,43	30,81	5,21	19,44	2,14	0,49	17,02	3 172 526	503	
	1996	103,86	47,33	28,25	12,19	6,02	11,87	1,99	1,20	14,60	2 388 506	402	
	1997	95,76	78,81	21,42	17,63	9,12	5,19	1,83	1,84	13,97	2 585 126	493	
	1998	103,48	49,84	89,62	10,64	4,86	2,63	2,15	7,15	13,16	3 319 322	491	
	1999	93,28	107,11	18,05	21,01	3,66	2,99	1,73	9,04	12,16	3 849 568	449	
	2000	138,88	75,09	130,91	45,14	10,62	2,71	2,39	1,88	18,84	3 683 167	484	
	2001	206,02	127,75	25,63	9,25	4,25	6,56	5,22	2,88	10,92	2 580 279	219	
	2002
1993-01	88,50	65,81	51,25	31,18	7,54	7,24	2,63	4,41	15,39	25 285 348	4 032		
TACHOV	1993	33,38	27,27	9,03	4,37	15,25	-	1,45	7,93	10,65	468 385	122	
	1994	46,45	27,76	9,97	17,75	6,68	8,06	-	2,56	8,52	868 909	177	
	1995	48,37	36,33	30,86	23,01	79,57	2,03	5,69	3,08	7,45	2 293 191	161	
	1996	36,63	64,15	14,78	62,20	101,79	213,55	2,07	-	38,74	912 520	185	
	1997	42,89	210,40	290,42	63,76	105,17	71,46	2,24	4,97	31,27	1 845 616	243	
	1998	134,89	23,29	13,40	290,63	2,17	8,87	4,26	1,38	17,00	851 150	107	
	1999
	2000
	2001
	1993-98	50,93	72,24	98,60	62,21	51,07	21,28	3,31	3,73	15,81	7 239 773	996	
CHOMUTOV	1993	19,45	19,03	41,18	7,69	7,72	11,66	20,90	0,98	13,94	792 848	152	
	1994	22,43	115,35	5,35	6,32	9,37	19,17	3,90	2,04	9,46	2 225 267	223	
	1995	28,74	35,29	43,68	96,39	52,23	12,90	14,82	4,69	15,25	3 371 093	239	
	1996	30,77	41,12	11,21	32,35	33,06	6,64	7,20	6,97	12,32	1 45 8916	204	
	1997	
	1998	30,79	24,20	10,61	7,34	10,69	16,94	8,41	2,00	12,24	2 021 092	301	
	1999	29,86	26,13	9,69	13,18	6,86	14,80	21,46	11,91	15,41	1 592 205	332	
	2000	29,60	24,29	18,47	7,46	24,93	18,47	18,49	3,19	13,03	2 764 055	379	
	2001	53,50	56,60	31,93	15,16	24,14	15,99	7,53	1,63	10,64	2 882 444	319	
	2002	46,40	71,99	45,66	28,64	4,80	8,16	1,56	2,99	14,55	772 362	172	
1993-02	33,06	42,88	21,96	24,98	21,18	15,54	11,30	4,17	12,79	17 880 282	2 321		

Okres	Období	Velikost pozemku v ha								Průměrná TC Kč/m ²	Výměra m ²	Počet prodejů
		do 0,10	0,10- 0,25	0,25- 0,50	0,50- 1,0	1,0- 2,0	2,0- 5,0	5,0- 10,0	nad 10,0			
LOUNY	1993	26,87	8,32	5,53	5,93	12,77	6,42	4,73	3,68	7,34	1 044 095	196
	1994	33,78	21,31	49,90	89,68	8,09	9,83	13,63	3,05	14,97	1 612 804	241
	1995	25,81	48,05	11,60	2,99	10,63	11,45	10,60	0,95	10,71	1 008 108	172
	1996	28,06	37,46	39,21	59,87	35,84	14,24	10,34	0,18	14,42	1 658 597	259
	1997
	1998	46,28	21,77	9,32	14,24	10,81	27,17	12,33	19,22	18,41	1 682 399	156
	1999	32,38	28,74	29,82	32,01	3,45	3,68	4,15	4,50	7,78	1 150 383	136
	2000	29,51	22,09	16,26	7,55	2,99	8,41	4,12	49,21	12,82	1 083 478	160
	2001	54,55	21,64	18,47	12,36	14,31	8,07	3,11	-	8,34	1 364 171	155
	2002	68,18	49,57	6,99	-	8,39	22,27	2,89	-	7,28	1 618 903	81
	1993-02	35,16	26,27	23,32	33,18	11,66	12,35	7,29	5,75	11,74	12 222 938	1 556
ÚSTÍ NAD LABEM	1993	91,04	105,86	99,55	19,88	123,36	221,05	-	-	146,63	224 611	82
	1994	88,24	53,09	11,35	108,22	47,45	10,69	-	-	51,01	214 831	110
	1995	42,29	63,00	20,97	27,86	21,25	11,09	0,80	-	20,03	525 143	153
	1996	88,77	154,99	59,90	86,79	46,45	-	7,25	-	55,87	361 796	133
	1997
	1998	42,86	42,67	36,51	4,23	4,76	1,51	1,88	-	11,14	1 235 226	360
	1999	52,74	30,02	9,93	34,06	3,97	3,24	1,03	1,92	11,17	1 352 412	323
	2000	52,12	53,53	49,28	29,70	3,54	3,63	2,27	1,88	7,50	1 354 847	138
	2001	51,12	80,33	20,08	15,04	5,38	1,13	1,53	-	21,87	922 754	244
	2002	94,92	175,12	23,24	-	3,03	-	-	-	76,91	140 118	117
	1993-02	60,24	71,92	30,92	38,72	24,96	19,77	2,18	9,84	22,90	6 331 738	1 660
HRADEC KRÁLOVÉ	1993	80,60	61,81	83,29	96,04	8,68	26,89	1,08	5,89	42,33	939 815	238
	1994	69,12	105,70	49,41	9,60	92,81	110,76	10,88	10,02	50,33	1 078 948	225
	1995	247,05	64,86	84,09	81,40	31,27	87,23	-	2,30	60,72	1 174 387	280
	1996	208,00	115,07	228,65	36,95	25,94	7,48	17,13	7,00	43,70	943 599	205
	1997
	1998	272,61	75,27	68,53	40,90	8,62	5,99	4,00	-	47,13	526 114	199
	1999	264,99	87,06	85,35	226,57	10,46	11,89	15,00	21,00	67,81	1 239 134	395
	2000	267,43	240,72	118,99	147,65	30,00	6,20	0,06	16,15	80,08	1 464 509	447
	2001	348,28	207,43	157,39	27,87	35,19	7,16	9,03	1,00	58,72	1 696 127	412
	2002	308,84	253,37	84,85	88,97	5,27	9,93	-	-	42,41	1 048 129	162
	1993-02	244,65	137,37	104,30	92,61	21,72	18,36	9,31	9,41	54,19	10 110 762	2 563
CHRUĐIM	1993	36,11	10,73	4,24	13,48	3,26	4,02	-	1,47	7,24	257 648	77
	1994	26,56	23,81	17,13	6,49	4,13	3,27	-	0,21	4,11	1 026 931	149
	1995	26,57	14,31	7,20	5,89	12,54	1,36	-	5,41	8,49	351 062	106
	1996	19,83	15,69	10,35	6,14	7,74	7,10	2,45	-	9,72	707 254	360
	1997	46,27	40,02	29,55	15,54	10,98	3,15	-	-	20,02	597 951	291
	1998	48,22	42,08	21,50	76,80	5,07	16,11	2,25	-	23,71	658 905	342
	1999	38,96	47,65	17,20	7,22	5,58	3,60	3,23	4,92	12,64	1 854 712	768
	2000	71,18	42,81	35,09	19,76	5,21	12,62	69,44	6,93	22,59	3 130 181	740
	2001	26,51	16,03	31,17	67,99	-	-	-	-	40,69	214 017	51
	2002
	1993-01	44,37	35,52	22,09	18,19	10,38	8,11	21,80	3,96	16,64	8 798 263	2 883

Okres	Období	Velikost pozemku v ha								Průměrná TC Kč/m ²	Výměra m ²	Počet prodejů
		do 0,10	0,10- 0,25	0,25- 0,50	0,50- 1,0	1,0- 2,0	2,0- 5,0	5,0- 10,0	nad 10,0			
NÁCHOD	1993	48,20	25,42	38,50	19,70	55,05	58,48	1,55	3,84	18,05	864 479	203
	1994	43,83	19,65	15,65	8,50	19,12	6,89	2,49	3,70	11,14	1 279 461	323
	1995	39,84	26,28	15,84	13,81	59,84	4,55	1,41	3,41	19,40	1 090 137	311
	1996	36,08	30,88	10,60	17,77	4,49	4,07	0,10	-	12,61	689 438	278
	1997	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	1998	44,90	32,76	11,19	9,62	9,96	3,66	0,83	-	14,39	532 537	248
	1999	55,96	38,58	11,20	8,56	25,48	3,76	2,53	2,11	8,98	2 668 671	483
	2000	67,32	22,72	45,85	32,66	11,33	3,12	2,71	2,72	9,61	3 210 753	440
	2001	63,28	49,13	15,39	14,20	5,35	5,90	2,11	0,58	12,19	1 632 990,7	390
	2002	68,41	48,82	35,47	74,96	27,42	54,64	-	-	35,86	595 135,5	196
	1993-02	52,32	32,61	22,39	20,37	23,51	8,58	2,10	2,55	13,01	12 563 602	2 872
RYCHNOV NAD KNĚŽNOU	1993	30,93	17,98	17,56	11,16	3,46	5,97	0,42	1,32	6,78	1 091 037	222
	1994	36,28	19,28	23,32	7,63	11,53	6,85	4,74	0,48	11,27	914744	289
	1995	29,49	23,40	29,23	26,82	6,30	3,02	-	-	19,05	372188	142
	1996	42,33	18,67	14,29	4,38	8,34	4,14	3,00	-	9,43	719 694	198
	1997	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	1998	26,00	22,92	24,16	4,31	3,83	-	-	-	16,28	235 277	156
	1999	51,58	59,63	32,19	16,12	10,57	5,96	1,99	-	21,04	597 928	200
	2000	45,39	42,80	19,15	11,07	8,28	15,01	25,57	1,56	16,15	1 378 424	308
	2001	62,17	50,11	26,54	12,30	4,33	4,16	-	-	14,38	1 127 571	324
	2002	67,89	55,67	51,03	11,50	6,46	6,89	-	-	19,80	528 914	162
	1993-02	44,22	34,89	25,95	11,98	7,82	7,64	10,91	1,13	13,92	6 965 777	2 001
SVITAVY	1993	29,72	16,10	13,82	4,99	2,53	3,15	0,80	2,37	3,99	1 467 218	253
	1994	10,97	11,23	11,71	7,53	4,19	3,63	1,69	1,24	5,03	1 458 477	339
	1995	21,23	31,32	16,89	5,73	10,19	3,80	3,28	0,63	6,02	2 599 536	449
	1996	17,38	18,55	6,64	4,39	3,56	2,33	1,07	1,15	2,35	2 274 223	183
	1997	22,08	21,70	6,97	13,27	3,98	3,33	3,90	1,96	5,86	2 018 000	363
	1998	41,11	28,81	13,62	10,23	3,68	14,15	1,78	2,50	8,43	1 983 206	365
	1999	48,03	45,15	12,21	6,97	5,65	7,74	0,94	2,43	13,85	1 363 452	512
	2000	38,29	26,39	14,89	12,59	7,64	10,52	3,02	1,19	9,62	3 325 913	740
	2001	35,70	35,49	21,19	31,11	10,23	3,78	3,10	1,91	9,99	2 731 840	604
	2002	64,44	22,04	17,01	19,80	1,30	8,41	-	-	11,11	662 676	145
	1993-02	35,41	28,26	13,85	13,12	6,20	6,17	2,56	1,63	7,56	19 884 541	3 953
BRNO- VENKOV	1993	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	1994	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	1995	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	1996	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	1997	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	1998	181,57	159,78	30,57	122,30	13,14	15,60	-	-	64,28	555 166	199
	1999	190,45	167,73	103,53	20,56	21,56	60,07	-	2,47	68,42	844 563	265
	2000	367,16	252,11	152,72	54,16	23,92	7,10	-	8,00	103,94	1 001 916	391
	2001	280,75	248,61	68,29	15,00	13,50	18,02	20,18	-	46,02	925 420	178
	2002	504,32	301,35	98,56	129,77	52,85	115,05	-	-	172,01	408 778	146
	1993-02	301,17	226,54	107,70	64,05	21,01	35,34	20,18	6,29	83,20	3 735 843	1 179

Okres	Období	Velikost pozemku v ha								Průměrná TC	Výměra	Počet prodejů
		do 0,10	0,10-0,25	0,25-0,50	0,50-1,0	1,0-2,0	2,0-5,0	5,0-10,0	nad 10,0	Kč/m ²	m ²	
ZNOJMO	1993	32,70	13,47	7,57	6,12	7,99	9,75	5,02	4,25	7,49	4 497 831	524
	1994	16,42	14,77	27,82	9,34	7,71	19,12	3,17	1,92	10,39	3 918 093	568
	1995	30,24	16,53	6,48	13,54	10,17	3,23	0,00	5,03	8,30	1 101 473	164
	1996
	1997
	1998
	1999	49,16	55,67	11,88	68,60	8,85	4,51	2,16	2,80	6,28	6 050 180	320
	2000	143,44	93,13	24,02	7,91	10,91	3,92	2,95	4,03	8,74	4 492 966	342
	2001	156,91	91,59	28,58	12,51	18,20	6,39	5,21	7,61	11,23	4 042 179	263
	2002	83,81	53,05	13,87	21,23	7,66	9,54	2,11	4,23	7,89	2 087 892	139
	1993-02	57,42	42,39	17,63	17,50	9,79	9,26	3,64	4,09	8,50	26 190 614	2 320
NOVÝ JIČÍN	1993	42,49	19,79	7,78	6,39	11,38	3,47	2,18	-	10,18	678 363	217
	1994	37,86	36,93	18,37	25,47	6,27	6,26	5,00	-	17,83	439 697	185
	1995	40,27	33,21	12,15	4,06	2,27	4,58	0,11	-	7,77	326 709	100
	1996	57,12	51,07	26,11	19,77	4,92	8,42	3,12	1,10	13,60	1 830 630	389
	1997	70,22	40,19	11,00	16,45	17,27	4,47	3,01	3,49	13,98	1 672 147	383
	1998	45,99	37,88	19,84	45,94	13,12	20,10	1,31	2,21	19,83	2 107 535	441
	1999	58,59	42,79	17,88	31,48	13,18	3,90	3,01	2,71	17,78	1 939 546	553
	2000	47,10	48,86	29,37	19,08	11,64	21,67	16,37	5,39	16,55	2 952 338	580
	2001	68,08	50,60	26,83	16,19	19,82	9,92	2,74	4,81	16,14	2 623 153	606
	2002	81,54	61,44	38,37	8,59	26,13	15,85	3,73	2,33	17,68	1 617 494	287
	1993-02	58,50	44,56	22,93	22,46	16,47	12,17	4,99	4,02	16,49	16 187 612	3 741
OPAVA	1993	68,44	31,91	11,57	10,83	26,35	15,21	2,73	-	13,82	1 069 083	208
	1994	26,94	17,70	32,79	15,24	8,24	4,67	4,80	5,00	9,70	1 320 858	245
	1995	27,82	26,66	6,46	23,68	6,02	2,81	1,40	-	10,16	889 143	183
	1996	43,52	46,30	14,88	34,00	19,44	9,01	5,55	4,84	12,12	2 916 504	380
	1997	99,21	61,55	38,09	17,72	4,95	4,56	8,27	4,00	16,62	2 016 715	385
	1998	139,99	87,84	34,13	29,61	20,93	4,49	3,15	2,94	14,14	49 300 36	584
	1999	84,81	67,17	38,62	11,54	5,14	4,25	2,39	2,11	8,61	5 237 912	585
	2000	124,92	77,50	33,64	22,80	35,36	13,72	2,52	2,26	17,31	3 787 003	605
	2001	143,92	123,05	43,12	24,91	26,91	18,69	4,18	7,82	25,74	3 523 269	616
	2002	144,23	115,22	43,64	43,01	15,40	6,63	3,02	3,30	11,52	4 649 211	334
	1993-02	104,68	74,36	34,81	23,69	17,55	8,47	3,63	3,59	14,38	30 339 734	4 125
ŠUMPERK	1993
	1994	28,79	34,48	21,90	8,01	13,32	3,80	7,00	-	15,14	1 089 981	510
	1995
	1996	36,53	21,91	12,82	4,69	36,29	16,65	4,70	2,10	13,10	1 989 377	375
	1997	43,36	18,79	23,69	7,66	5,28	3,81	7,27	4,19	6,66	2 463 658	263
	1998	30,18	27,12	9,81	9,27	2,38	4,59	4,60	1,13	7,66	1 957 335	421
	1999	30,16	24,80	25,17	5,25	5,15	5,49	3,16	34,05	13,18	2 081 796	357
	2000	54,72	41,98	20,86	5,94	45,30	5,21	2,75	1,80	12,21	2 104 990	375
	2001	76,68	60,60	30,96	21,02	9,62	5,84	3,05	3,03	12,12	3 732 031	569
	2002	56,18	69,49	24,98	29,09	10,08	5,77	2,88	2,42	7,53	5 787 434	459
1993-02	45,27	39,80	22,06	13,46	14,93	6,68	3,62	4,46	10,18	21 206 602	3 329	

Okres	Období	Velikost pozemku v ha								Průměrná TC	Výměra	Počet prodejů
		do 0,10	0,10-0,25	0,25-0,50	0,50-1,0	1,0-2,0	2,0-5,0	5,0-10,0	nad 10,0	Kč/m ²	m ²	
Česká republika	1993	39,47	26,98	24,95	23,49	13,17	14,98	4,57	2,96	13,90	24 047 202	4 990
	1994	48,93	42,06	28,77	25,60	20,98	18,74	9,96	3,40	18,35	31 153 610	6 241
	1995	95,64	65,93	38,46	35,40	19,21	15,74	6,14	3,82	20,44	28 672 170	5 165
	1996	64,16	47,11	32,01	34,48	19,44	15,86	4,51	2,77	18,23	27 810 007	5 581
	1997	151,64	134,89	114,74	110,47	44,86	25,37	5,04	6,75	30,97	40 843 544	5 161
	1998	148,16	113,93	52,39	95,01	17,71	17,27	4,62	3,61	31,84	36 538 084	7 442
	1999	132,39	103,08	53,61	54,04	11,36	8,55	9,23	5,03	25,42	46 479 848	8 712
	2000	171,35	120,93	62,68	53,80	17,86	11,24	7,44	3,62	27,41	53 364 887	9 316
	2001	213,48	142,24	67,30	59,85	29,19	14,52	5,55	5,81	34,56	45 649 144	8 153
	2002	230,34	166,25	70,41	75,66	37,53	17,84	3,09	3,64	32,31	27 603 348	3 914
	1993-02	133,18	100,24	54,09	56,40	19,38	13,34	5,78	4,63	25,76	362 161 843	64 675

Pramen: Výběrové šetření
VÚZE, 2003

Průměrné tržní ceny zemědělské půdy podle regionů ČR, zemědělských kultur a velikostních skupin (1993 – 2002)

Region	Velikostní kategorie prodávaných pozemků								
	do 1 ha			1 – 5 ha			nad 5 ha		
	max.	min.	průměr	max.	min.	průměr	max.	min.	průměr
Zeměděl. kultura	Kč/m ²	Kč/m ²	Kč/m ²	Kč/m ²	Kč/m ²	Kč/m ²	Kč/m ²	Kč/m ²	Kč/m ²
Středočeský region									
Celky	300,00	2,50	194,78	5,09	5,00	5,05	-	-	-
Chmelnice	4,30	2,51	3,55	-	-	5,30	-	-	-
Louka	736,84	0,01	25,00	51,27	0,42	5,42	34,44	0,91	8,05
Orná půda	2 491,38	0,13	47,83	375,00	0,09	21,18	227,27	0,21	5,95
Ovocný sad	1 054,21	0,40	43,91	96,26	1,31	13,46	-	-	-
Pastvina	1 500,00	0,40	36,16	40,43	1,71	9,42	-	-	-
Vinice	105,00	5,45	30,54	5,87	5,87	5,87	-	-	-
Zahrada	3 500,00	0,08	65,90	20,00	4,04	13,89	-	-	15,00
Okolí Prahy									
Celky	1 156,08	3,15	263,37	358,80	2,76	72,93	9,46	9,22	9,37
Louka	1 450,00	0,31	147,59	140,98	0,43	9,40	2,56	0,19	1,47
Orná půda	10 071,43	0,05	358,27	397,00	0,59	83,61	354,00	1,00	23,68
Ovocný sad	1 100,00	0,05	229,49	290,58	119,26	186,09	-	-	-
Pastvina	1 650,31	1,00	154,64	45,00	20,00	39,51	-	-	-
Zahrada	7 317,07	0,50	353,81	148,37	4,57	50,93	-	-	-
Jihočeský region									
Celky	600,00	0,54	16,81	224,04	0,19	5,86	7,55	0,09	2,52
Louka	1 258,20	0,10	20,93	200,00	0,02	3,54	5,00	0,01	2,17
Orná půda	6 200,00	0,12	53,36	250,00	0,26	13,93	12,45	0,62	7,67
Ovocný sad	923,84	1,10	77,20	307,28	6,63	137,63	-	-	-
Pastvina	300,00	0,54	12,46	114,19	1,01	13,23	-	-	9,77
Zahrada	1 900,00	0,01	48,37	18,75	2,91	16,74	-	-	-
Západočeský region									
Celky	2 399,51	0,66	76,29	18,60	0,30	2,47	31,25	1,07	3,65
Louka	4 555,72	0,02	30,06	265,00	0,05	3,85	6,75	0,06	1,95
Orná půda	5 227,88	0,50	73,69	350,00	0,60	21,70	30,02	0,90	6,77
Ovocný sad	1 324,92	0,11	57,05	14,83	5,52	9,55	-	-	-
Pastvina	5 466,24	0,06	137,62	205,57	0,85	23,11	-	-	2,42
Zahrada	1 666,67	0,11	52,29	20,00	2,00	17,26	19,42	14,28	17,75
Severočeský region									
Chmelnice	346,15	2,74	28,95	26,12	0,55	8,85	12,01	4,50	7,69
Louka	1 846,15	0,50	28,25	144,00	0,25	8,20	59,44	0,35	7,63
Orná půda	2 699,75	0,20	42,86	395,86	0,05	17,22	50,00	0,10	6,78
Ovocný sad	335,00	2,12	53,23	250,00	1,80	49,51	-	-	1,89
Pastvina	964,44	0,13	17,26	300,00	0,46	18,58	50,15	0,34	3,90
Zahrada	4 803,37	0,20	46,25	-	-	-	15,00	0,01	1,87

Pokračování tabulky 8

Region	Velikostní kategorie prodávaných pozemků								
	do 1 ha			1 – 5 ha			nad 5 ha		
	max.	min.	průměr	max.	min.	průměr	max.	min.	průměr
Zeměděl. kultura	Kč/m ²	Kč/m ²	Kč/m ²	Kč/m ²	Kč/m ²	Kč/m ²	Kč/m ²	Kč/m ²	Kč/m ²
Východočeský region									
Celky	3 000,00	0,50	29,83	100,00	0,61	7,99	11,64	0,20	2,84
Louka	2 000,00	0,02	18,63	222,75	0,05	6,27	4,92	0,07	2,07
Orná půda	16 666,67	0,01	30,77	381,77	0,05	10,67	319,16	0,09	4,20
Ovocný sad	542,65	0,49	32,73	40,00	1,16	11,37	-	-	-
Pastvina	436,96	0,24	14,03	20,00	0,65	3,36	13,40	0,75	4,56
Zahrada	3 658,54	0,04	33,61	39,26	0,18	9,35	-	-	-
Okolí Hradce Králové									
Celky	1 550,00	2,43	61,16	187,50	0,68	12,35	7,00	1,00	2,54
Louka	1 400,00	0,14	106,14	350,00	1,04	21,41	-	-	7,99
Orná půda	4 444,08	0,65	156,77	355,00	0,08	21,51	35,00	0,06	10,59
Ovocný sad	420,00	1,98	49,34	17,41	8,17	11,09	-	-	-
Pastvina	1 862,50	0,55	144,64	-	-	-	-	-	-
Zahrada	10 089,36	0,33	105,46	-	-	-	-	-	-
Jihomoravský region									
Louka	304,61	0,34	14,04	5,00	0,55	2,43	-	-	-
Orná půda	1 137,10	0,24	20,26	127,12	0,43	9,98	39,84	0,14	3,99
Ovocný sad	63,64	3,36	11,35	10,00	0,51	1,86	-	-	-
Pastvina	500,00	0,37	11,25	10,13	0,73	2,27	-	-	0,81
Vinice	32,92	1,54	9,87	-	-	-	-	-	-
Zahrada	2 195,12	0,08	75,23	24,62	2,00	9,88	-	-	2,56
Okolí Brna									
Louka	1 336,01	0,17	75,30	-	-	0,10	-	-	-
Orná půda	3 131,31	0,21	142,24	271,38	0,92	31,35	29,04	2,47	12,63
Ovocný sad	350,00	2,00	96,28	-	-	-	-	-	-
Pastvina	796,54	1,49	80,93	7,89	3,10	5,39	-	-	-
Vinice	250,00	2,19	57,69	-	-	-	-	-	-
Zahrada	3 892,62	2,09	253,73	9,18	6,14	7,96	-	-	-
Severomoravský region									
Celky	2 000,00	0,20	35,08	324,65	0,03	13,05	50,00	0,03	3,83
Louka	800,00	0,02	13,90	300,00	0,08	4,99	75,90	0,10	3,41
Orná půda	2 095,24	0,11	49,31	350,00	0,02	16,39	17,15	0,03	4,67
Ovocný sad	80,00	2,57	15,12	-	-	3,61	-	-	-
Pastvina	537,50	0,21	23,89	35,00	0,09	3,53	7,70	0,14	1,72
Zahrada	3 000,00	0,04	49,91	130,00	0,83	18,54	20,00	14,39	17,17
Česká republika									
Celky	3 000,00	0,20	43,71	358,80	0,03	10,60	50,00	0,03	3,39
Chmelnice	346,15	2,51	21,87	26,12	0,55	8,80	12,01	4,50	7,69
Louka	4555,72	0,01	28,67	350,00	0,02	4,78	75,90	0,01	2,65
Orná půda	16 666,67	0,01	102,42	397,00	0,02	21,80	354,00	0,03	6,67
Ovocný sad	1 324,92	0,05	71,82	307,28	0,51	31,97	-	-	1,89
Pastvina	5 466,24	0,06	40,49	300,00	0,09	10,29	50,15	0,14	3,25
Vinice	250,00	1,54	26,14	-	-	5,87	-	-	-
Zahrada	10 089,36	0,01	97,48	148,37	0,18	17,03	20,00	0,01	11,57

Pramen: Výběrové šetření VÚZE, 2003

Pronájem zemědělské půdy podle právních forem v jednotlivých krajích ČR

Právní forma	Obhospodařovaná plocha v roce 2000					
	Zemědělská půda celkem		Z toho zem. půda			
			vlastní		pronajatá	
	ha	podíl v %	ha	podíl v %	ha	podíl v %
A	1	2	3	4	5	6
HL. M. PRAHA						
Podniky fyzických osob	13 580,44	60,6	4 389,46	32,32	9 190,98	67,68
Podniky právnických osob	8 821,03	39,4	87,09	0,99	8 733,94	99,01
Podniky celkem	22 401,47	100	4 476,55	19,98	17 924,92	80,02
Středočeský kraj						
Podniky fyzických osob	172 238,18	30,6	43 611,12	25,32	128 627,06	74,68
Podniky právnických osob	390 515,06	69,4	6 853,86	1,76	383 661,20	98,24
Podniky celkem	562 753,24	100	50 464,98	8,97	512 288,26	91,03
Budějovický kraj						
Podniky fyzických osob	107 435,96	24,2	34 357,40	31,98	73 078,56	68,02
Podniky právnických osob	337 388,00	75,8	2 657,66	0,79	334 730,34	99,21
Podniky celkem	444 823,96	100	37 015,06	8,32	407 808,90	91,68
Plzeňský kraj						
Podniky fyzických osob	82 606,02	25,1	21 514,87	26,05	61 091,15	73,95
Podniky právnických osob	246 116,03	74,9	2 140,54	0,87	243 975,49	99,13
Podniky celkem	328 722,05	100	23 655,41	7,20	305 066,64	92,8
Karlovarský kraj						
Podniky fyzických osob	33 946,59	38,9	1 967,38	5,80	31 979,21	94,2
Podniky právnických osob	53 321,08	61,1	410,84	0,77	52 910,24	99,23
Podniky celkem	87 267,67	100	2 378,22	2,73	84 889,45	97,27
Ústecký kraj						
Podniky fyzických osob	99 724,07	47,4	18 146,70	18,20	81 577,37	81,8
Podniky právnických osob	110 535,64	52,6	1 938,80	1,75	108 596,84	98,25
Podniky celkem	210 259,71	100	20 085,50	9,55	190 174,21	90,45
Liberecký kraj						
Podniky fyzických osob	28 584,77	32,5	8 785,51	30,73	19 799,26	69,27
Podniky právnických osob	59 365,94	67,5	664,13	1,12	58 701,81	98,88
Podniky celkem	87 950,71	100	9 449,64	10,74	78 501,07	89,26
Královéhradecký kraj						
Podniky fyzických osob	59 902,67	24,5	17 649,18	29,46	42 253,49	70,54
Podniky právnických osob	184 207,73	75,5	872,56	0,47	183 335,17	99,53
Podniky celkem	244 110,40	100	18 521,74	7,59	225 588,66	92,41
Pardubický kraj						
Podniky fyzických osob	53 284,73	22,7	14 097,20	26,46	39 187,53	73,54
Podniky právnických osob	181 768,90	77,3	1 284,10	0,71	180 484,80	99,29
Podniky celkem	235 053,63	100	15 381,30	6,54	219 672,33	93,46

Tabulka pokračuje na následující straně

Pokračování tabulky č. 9

Právní forma	Obhospodařovaná plocha v roce 2000					
	Zemědělská půda celkem		z toho zem. půda			
			vlastní		pronajatá	
	ha	podíl v %	ha	podíl v %	ha	podíl v %
A	1	2	3	4	5	6
Jihlavský kraj						
Podniky fyzických osob	79 869,06	20,4	36 196,92	45,32	43 672,14	54,68
Podniky právnických osob	312 439,19	79,6	2 607,44	0,83	309 831,75	99,17
Podniky celkem	392 308,25	100	38 804,36	9,89	353 503,89	90,11
Brněnský kraj						
Podniky fyzických osob	67 716,92	18,4	20 935,74	30,92	46 781,18	69,08
Podniky právnických osob	299 541,78	81,6	2 970,88	0,99	296 570,90	99,01
Podniky celkem	367 258,70	100	23 906,62	6,51	343 352,08	93,49
Olomoucký kraj						
Podniky fyzických osob	44 836,84	18,6	12 629,24	28,17	32 207,60	71,83
Podniky právnických osob	195 956,19	81,4	1 330,87	0,68	194 625,32	99,32
Podniky celkem	240 793,03	100	13 960,11	5,80	226 832,92	94,2
Zlínský kraj						
Podniky fyzických osob	33 520,12	21,4	13 774,28	41,09	19 745,84	58,91
Podniky právnických osob	123 077,75	78,6	228,14	0,19	122 849,61	99,81
Podniky celkem	156 597,87	100	14 002,42	8,94	142 595,45	91,06
Ostravský kraj						
Podniky fyzických osob	74 835,96	32,9	17 377,85	23,22	57 458,11	76,78
Podniky právnických osob	152 435,46	67,1	1 003,59	0,66	151 431,87	99,34
Podniky celkem	227 271,42	100	18 381,44	8,09	208 889,98	91,91
ČR CELKEM						
Podniky fyzických osob	952 082,33	26,4	265 432,85	27,88	686 649,48	72,12
Podniky právnických osob	2 655 489,78	73,6	25 050,50	0,94	2 630 439,28	99,06
Podniky celkem	3 607 572,11	100	290 483,35	8,05	3 317 088,76	91,95
Podniky celkem			Pronajatá státní půda (31. 12. 2000)		760697	21,08

Pramen: Agrocensus 2000 a vlastní výpočty VÚZE, 2003

Alokace pronajaté zemědělské půdy ve vlastnictví státu podle územních pracovišť – PF ČR

	Územní pracoviště	Celkem ha		Územní pracoviště	Celkem ha
1	Praha	2 393	41	Liberec	11 402
2	Cheb	33 659	42	Chomutov	21 018
3	Klatovy	11 176	43	Rychnov nad Kněžnou	8 314
4	Plzeň - sever	13 354	44	Pardubice	3 163
5	České Budějovice	8 037	45	Kutná Hora	3 387
6	Písek	3 634	46	Benešov	4 079
7	Rokycany	1 231	47	Tábor	4 231
8	Ústí nad Labem	8 954	48	Pelhřimov	2 866
9	Kladno	5 905	49	Chrudim	4 033
10	Mělník	3 330	50	Ústí nad Orlicí	11 986
11	Děčín	14 519	51	Žďár nad Sázavou	2 851
12	Jablonec nad Nisou	2 642	52	Přerov	3 635
13	Náchod	7 055	53	Prostějov	3 658
14	Hradec Králové	4 504	54	Trutnov	15 752
15	Kolín	3 308	55	Frýdek-Místek	2 009
16	Příbram	4 016	56	Nový Jičín	10 401
17	Jindřichův Hradec	16 981	57	Blansko	1 051
18	Havlíčkův Brod	3 483	58	Vyškov	2 476
19	Svitavy	18 257	59	Břeclav	19 199
20	Jihlava	5 964	60	Uherské Hradiště	2 527
21	Olomouc	9 541	61	Kroměříž	3 365
22	Opava	18 254	62	Vsetín	878
23	Brno	4 089	63	Šumperk	18 439
24	Hodonín	3 423	64	Třebíč	2 685
25	Zlín	2 357	65	Jičín	3 574
26	Bruntál	51 953	66	Mladá Boleslav	6 750
27	Znojmo	25 082	67	Sokolov	17 055
28	Nymburk	3 174	68	Most	6 562
29	Karlovy Vary	36 305	69	Teplice	5 600
30	Domažlice	18 230	70	Karviná	1 327
31	Tachov	50 862	71	Ostrava	425
32	Prachatice	18 373	73	Brno-město	214
33	Český Krumlov	36 294	74	Plzeň-jih	2 003
34	Strakonice	4 399	75	Plzeň-město	111
35	Louny	25 729	78	Jeseník	12 353
36	Rakovník	5 988	80	Praha-východ	2 779
37	Beroun	2 283	81	Praha-západ	3 125
38	Litoměřice	14 294			
39	Česká Lípa	22 645		přenos	528 217
40	Semily	2540			
	celkem	528 217		celkem	753 499

Pramen: PF ČR, 2001

Aplikační pásma pro používání hnojiv a statkových hnojiv s ohledem na půdně-klimatické podmínky stanoviště

I. aplikační pásmo

I. aplikační pásmo		
Klimatický region (KR)*	Hlavní půdní jednotka (HPJ)**	Účelová charakteristika
0, 1, 2, 4	01 – 03, 08-11, 18 – 20, 24 – 30, 33, 56	sušší oblasti, zejména s jarními přísušky, s převážně hlubšími, středně těžkými až těžšími půdami, charakterizovanými nepromyvným vodním režimem
0 – 1	06 – 07	

* 1. číslice pětímístného kódu BPEJ, ** 2. a 3. číslice pětímístného kódu BPEJ

II. aplikační pásmo

II. aplikační pásmo		
Klimatický region (KR)*	Hlavní půdní jednotka (HPJ)**	Účelová charakteristika
všechny ostatní BPEJ, které nepatří do I. ani III. aplikačního pásma		převažující část území České republiky, se středním množstvím srážek, středními až lehčími půdami, charakterizovanými periodicky promyvným vodním režimem

* 1. číslice pětímístného kódu BPEJ, ** 2. a 3. číslice pětímístného kódu BPEJ

III. aplikační pásmo

III. aplikační pásmo		
Klimatický region (KR)*	Hlavní půdní jednotka (HPJ)**	Účelová charakteristika
0 – 1	04	lehké písčité půdy, silně propustné, s výsušným režimem
2 – 9	16, 17, 21 – 23, 31	lehké písčité půdy
8 – 9	08, 34 – 36, 40 – 41, 56	půdy ve vyšších polohách, s vysokým množstvím srážek
Do III. aplikačního pásma jsou zařazeny i zvláště vyčleněné půdy s degradačními procesy a deficitní půdy, pokud jsou zemědělsky využívány		
0 – 9	37	mělké půdy, převážně výsušné
3 – 9	38	mělké půdy s lepší vododržností, než HPJ 37
0 – 9	39	půdy s nevyvinutým půdním profilem a nepříznivými vláhovými poměry
0 – 9	31, 32, 55, 13, 21, 27	propustné půdy
0 – 9	44, 47-54, 58, 59, 62-64	převážně půdy se sklonem k dočasnému zamokření
0 – 9	65 - 76	zamokřené půdy převážně s nepříznivým vodním režimem
0 – 9	08, 14, 15 19, 24, 25, 26, 43, 47, 48, 49	půdy se sklonitostí 7° – 12°, čtvrtá číslice kódu BPEJ je 4 – 5
0 – 9	40, 41	půdy se sklonitostí 12° – 17°, čtvrtá číslice kódu BPEJ je 6 – 7
0 – 9	40, 41	půdy se sklonitostí > 17°, čtvrtá číslice kódu BPEJ je 8 – 9

Pramen: Nařízení vlády č. 103/2003 Sb.

* 1. číslice pětímístného kódu BPEJ, ** 2. a 3. číslice pětímístného kódu BPEJ

Přehled rozsahu zemědělské a orné půdy ve zranitelných oblastech ČR podle NUTS 4

NUTS 4		Počet k. ú.		Výměra celkem		Výměra ve zranitelných oblastech			
		celkem	zranitelné oblasti	ZP	OP	ZP		OP	
kód	název			ha	ha	ha	%	ha	%
CZ011	Hl. m. Praha	112	33	21 109	15 534	10 418	49,35	8 491	54,66
CZ0211	Benešov	283	99	94 844	73 067	39 220	41,35	31 044	42,49
CZ0212	Beroun	116	67	35 035	26 159	21 151	60,37	16 309	62,35
CZ0213	Kladno	144	66	48 385	43 693	21 269	43,96	19 122	43,76
CZ0214	Kolín	171	103	59 939	52 463	36 160	60,33	32 319	61,60
CZ0215	Kutná Hora	215	128	60 562	50 599	36 489	60,25	31 383	62,02
CZ0216	Mělník	138	80	47 001	41 920	28 492	60,62	25 780	61,50
CZ0217	Mladá Boleslav	199	114	66 423	58 093	38 478	57,93	33 600	57,84
CZ0218	Nymburk	143	121	61 237	56 440	55 495	90,62	51 435	91,13
CZ0219	Praha-východ	137	76	40 918	34 636	25 749	62,93	23 084	66,65
CZ021A	Praha-západ	112	80	34 714	28 357	25 553	73,61	21 249	74,93
CZ021B	Příbram	304	110	70 850	50 459	27 459	38,76	20 306	40,24
CZ021C	Rakovník	123	38	48 816	41 166	17 437	35,72	14 657	35,60
CZ0311	České Budějovice	258	105	86 375	62 992	38 381	44,44	28 563	45,34
CZ0312	Český Krumlov	176	90	57 802	21 263	28 776	49,78	13 759	64,71
CZ0313	Jindřichův Hradec	271	116	92 170	63 514	42 394	46,00	32 217	50,72
CZ0613	Pelhřimov	257	225	79 236	60 541	69 110	87,22	53 070	87,66
CZ0314	Písek	193	136	63 764	48 322	43 261	67,85	33 360	69,04
CZ0315	Prachatice	224	47	49 948	18 785	10 676	21,37	6 166	32,83
CZ0316	Strakonice	239	160	66 912	46 550	43 087	64,39	29 506	63,39
CZ0317	Tábor	254	186	78 862	58 743	57 678	73,14	43 876	74,69
CZ0321	Domažlice	218	82	61 797	41 955	23 023	37,26	17 554	41,84
CZ0411	Cheb	187	77	43 793	25 113	17 632	40,26	11 270	44,88
CZ0412	Karlovy Vary	245	17	60 345	27 047	7 800	12,93	5 410	20,00
CZ0322	Klatovy	412	191	89 822	49 947	51 043	56,83	34 747	69,57
CZ0323	Plzeň-město	20	3	5 371	3 756	1 652	30,76	1 403	37,36
CZ0324	Plzeň-jih	202	64	65 150	47 174	20 659	31,71	15 245	32,32
CZ0325	Plzeň-sever	227	44	67 968	55 766	14 423	21,22	11 526	20,67
CZ0326	Rokycany	91	14	27 113	20 088	5 018	18,51	3 808	18,95
CZ0413	Sokolov	129	9	20 566	49 54	1 599	7,78	1026	20,70
CZ0327	Tachov	215	25	66 890	46 453	8 883	13,28	6 904	14,86
CZ0511	Česká Lípa	153	30	45 938	26 389	101 28	22,05	6 455	24,46
CZ0421	Děčín	143	0	36 456	12 103	0	0,00	0	0,00
CZ0422	Chomutov	152	12	39 251	23 869	8 014	20,42	6 954	29,13
CZ0512	Jablonec nad Nisou	77	4	13 011	3 263	979	7,53	671	20,56
CZ0513	Liberec	152	50	44 371	23 320	16 478	37,14	10 635	45,60
CZ0423	Litoměřice	252	170	73 882	60 423	53 605	72,56	45 989	76,11
CZ0424	Louny	204	114	80 373	67 288	48 443	60,27	41 463	61,62
CZ0425	Most	85	15	13 661	9 554	3 330	24,38	2 437	25,50
CZ0426	Teplice	111	9	16 089	8 337	2 019	12,55	1 573	18,87
CZ0427	Ústí nad Labem	110	22	18 461	5 514	3098	16,78	1 040	18,87
CZ0611	Havlíčkův Brod	280	158	79 877	59 964	48 233	60,38	37 054	61,79
CZ0521	Hradec Králové	191	83	62 154	52 107	29 363	47,24	24 933	47,85
CZ0531	Chrudim	242	88	63 741	47 531	25 034	39,27	19 747	41,55
CZ0522	Jičín	240	34	60 714	46 334	7 635	12,58	5 963	12,87

NUTS 4		Počet k. ú.		Výměra celkem		Výměra ve zranitelných oblastech			
		celkem	Zranitel. oblasti	ZP	OP	ZP		OP	
kód	název			m	oblasti	ha	ha	ha	%
CZ0523	Náchod	186	84	52 749	34 159	25 964	49,22	19 714	57,71
CZ0532	Pardubice	186	125	53 610	43 872	33 984	63,39	28 163	64,19
CZ0524	Rychnov n. Kněžnou	167	109	54 283	33 657	39 118	72,06	28 428	84,46
CZ0514	Semily	126	20	37 560	17 547	6 565	17,48	3 751	21,38
CZ0533	Svitavy	177	77	81 289	61 385	44 461	54,69	36 086	58,79
CZ0525	Trutnov	177	54	50 357	27 951	17 450	34,65	11 321	40,50
CZ0534	Ústí nad Orlicí	185	66	75 593	48 576	22 723	30,06	17 251	35,51
CZ0621	Blansko	194	86	44 275		22 900	51,72	17 523	54,72
CZ0622	Brno-město	48	8	8 136	5 484	3 265	40,13	2 671	48,70
CZ0623	Brno-venkov	155	77	62 383	53 696	36 459	58,44	32 215	60,00
CZ0624	Břeclav	79	37	80 226	65 016	41 852	52,17	34 394	52,90
CZ0724	Zlín	124	0	47 646	26 633	0	0,00	0	0,00
CZ0625	Hodonín	89	54	69 753	54 259	43 399	62,22	34 731	64,01
CZ0612	Jihlava	196	63	69 991	52 582	23 147	33,07	17 405	33,10
CZ0721	Kroměříž	132	24	49 520	42 372	12 164	24,56	10 823	25,54
CZ0713	Prostějov	144	85	54 850	48 186	31 340	57,14	27 919	57,94
CZ0614	Třebíč	233	121	97 495	85 166	56 067	57,51	50 551	59,36
CZ0722	Uherské Hradiště	97	19	57 983	41 617	17 348	29,92	13 814	33,19
CZ0626	Vyškov	108	20	48 616	44 631	12 321	25,34	11 486	25,74
CZ0627	Znojmo	179	178	113 946	104 589	113 600	99,70	104 261	99,69
CZ0615	Žďár nad Sázavou	336	23	93 655	67 213	9 399	10,04	7 000	10,41
CZ0811	Bruntál	165	12	78 250	34 255	8 581	10,97	5 733	16,74
CZ0812	Frýdek-Místek	113	5	50 182	24 612	4 700	9,37	3 201	13,00
CZ0813	Karviná	50	6	17 659	12 229	2 640	14,95	1 602	13,10
CZ0814	Nový Jičín	117	75	60 100	44 952	42 068	70,00	33 630	74,81
CZ0712	Olomouc	214	45	81 440	66 927	19 650	24,13	17 050	25,47
CZ0815	Opava	142	43	70 121	57 694	21 512	30,68	18 400	31,89
CZ0816	Ostrava-město	39	7	8 611	5 401	3 966	46,06	2 734	50,61
CZ0714	Přerov	154	51	59 940	49 613	20 346	33,94	17 776	35,83
CZ0715	Šumperk	183	35	56 592	30 030	11 550	20,41	8 932	29,74
CZ0723	Vsetín	90	0	40 797	15 986	0	0,00	0	0,00
CZ0711	Jeseník	59	0	24 219	15 060	0	0,00	0	0,00

Pramen: Nařízení vlády č. 103/2003 Sb., propočty VÚZE 2003